

Elliðaármál. Undirréttarmálsskjöl Th. Thomsen Ben. Sveinsson. Íslenzkur texti 1869

Aðfnr. 1351, 1. hluti: bls 1-200

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

---

www.borgarskjalasafn.is

Heimilt er að vitna í skjölin og skal þá geta uppruna þeirra.

Ljósmyndun þessara skjala var styrkt af Þjóðskjalasafni Íslands.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

SKJALASAFN

REYKJAVÍKURBÆJAR

Elliðaármál

1 8 6 9

Undirréttarmálsskjöl

Th. Thomsen / Ben. Sveinss.
Íslenskur texti

.077.3 - .073.544 D.8

Aðfnr. 1351

Málið
Kaupmáður H. Th. Thomsen
gagn
Abbot Benidott Sveinsson

SKJALASAFN
REYKJAVÍKURBÆJAR
1391

4.
Gjensvi

Arni Thorsteinsen
Bojarfogeti i Reykjavik
Landfogeti á Islandi sem
settur dómari i máli þessu
i Eyjósar og Gullbringu sýslu
Gjörivitanleg, @ ári 1869 þann 11. september. var auk-
aréttur Gullbringu og Eyjóarsýslu sett-
ur á þinghúsinu i Reykjavíkurbæ og
haldinn af hinum reglulega dómara H.
Clausen i vituvisit vottanna Steenberg
og Jens Þorffirt, hvar þá var fyrirlektin
sökin: Kaupmáður Thomsen

gegn
Arnsur B. Sveinsson
Matti hóandi við umbodsmann sinn,
organista P. Guðjónsen, sem fram-
lagði fullmátt frá ígðr act Bil N° 14
er fremur framlagði hann rökun-
skjal af 11. september. act Bil. N° 2
með Bilag 1-12, hvar á meðal 1 ad N° 3
er stefnan i málinu og 2 ad N° 2 er hvar
hú rötta neyðarinnar.

Ennsteftur: var móttur og það um frell
hú þess að vara i málinu og skjöl-
in röt léd, var þetta horum veitt

Ein framloztu skjöl em þannig hljótaud:

Bilag N° 1

Þú þess að nota fyrir mína hönd

fyrir aukarétti: Gyðis og Gullbringuríplis
 og færa mál mitti móti assessor B.
 Sveinssyni, samt til að framfylgja þri lög-
 barni, sem er með ástöt þingmans hefi
 lögs 3. júlíom. síðastl. móti þri að velnefndur
 assessor B. Sveinsson skifti: Ellitaáttar í þann
 hátt, að hann hindri vabrid: þess edlilegs
 rás, fullmakta og hies með herra organista
 P. Gudjohnsen, og verður þri málforsla haves
 og kvæð hann í þri efri gjörri, að álita, sem þá
 hefdi verit gjört af sjálfum mæs

Reykjavík 10^a septemberm. 1869
 H. Th. A. Thomsen

Bilag N° 1

Framlagf: aukarétti: Gullbringu og Gyðis ríplis
 11. septemberm. 1869. —

Clausen

Bilag N° 2

Soknarstjál

í málina: Hauptmáður H. Th. A. Thomsen
 í Reykjavík
 gegn

herra assessor B. Sveinssyni Ellitaáttari
 Eg leff: mæs hies með orustguldugast að framleggja fyrir
 þinn heitrotchétti:

1. Þéttarstefnu af 20. f. m. hvar með eg hefi: stépit herra assessor B.
 Sveinssyni á Ellitaáttari að svara mæs að lögunum til þeirra hindri
 ana er af haus völdum hafa verit lagdar á þessu sumor, yr
 laxveit: minni í Ellitaáttar, samt til þess að heyrast þat forbot stáðfest,

Fögetimm i Lullbringu og Hjósarsýslu þann
3. júlíom. seinartíðimm hefur ofislykt gegn þeim
hindrunum.

2. Honu til salkanefndarinnar i Seltjarnarves
hreppi, dags 5. júlíom. þ. á., með áleitkenum herm-
ar um, að orálinu sei visad til landstaga og
réttar. -

3. Ferboð fögetans i Lullbringu og Hjósarsýslu
af 3. júlíom. þ. á.

4. Skoðunargjörð lueggja óvilhaltra manna val-
inkumra af 30. júníom. þ. á., stöðfetta undir
eids tilboð innan röttarins þann 1. júlíom. þ. á.
um áttandid; Ellidaám fyrrnefndum 30.
júníom.

5. Aðra skoðunargjörð af 3. júlíom., eirnig um
áttandid i nefndum ánn þenna dag stöð-
fetta af hlutá eigandi skoðunar mímum
fyrir notarius publicus i Reykjavík þann
15. s. m.

6. "Notarial-Bestikkelse" til Eyólfs bórra Mark
ússenar á Arbe. til að swara uppá það, hvort
hamn gjäfur hefð; lagt þá þvergjörðingun i árn-
ar, sem lögd hafð; verid i þ. d., til að veita vat-
inu i þeim á autur kviblina, eða að hvers
ráðum, til klutun og til verknáði þetta hafð
gjörð verid. -

7. Politinettargjörð af 9. júlíomán., með hverri
lid þvergjörðing er tekin úr ánum og vatninn

4
hleggt aftur í sína venjulegu og edlilegu
rás. —

Eg hef: verið negadder til að fá framkvæmd
öllum þeim ráðstöfunum, sem framman
nefnd skjól sýna, að gjörðar hafa verið, til
þess að varðveita þann veidirett í Ellidaám
sem mér er sérstaklega seldur, með konung-
legu afsalsbréfi af 11. desemberinn. 1853. En hér
í liggja þó einnig 3 atviki, sem eg ölla vera
aðalatriði: málans, þessi nefnilega, 1. sá
útilokandi réttur, sem mér er heimiladur
með nýnefndu konunglegu afsalsbréfi til
laxveitarinnar í Ellidaám. 2. óheimild sér-
vers þriðja manns til að ræða eða hindra
þann veidirett, hvort sem það heldur skeður
af hálfu þeirra, sem fyrir ofan mín veidi-
takmark, Stórahöf við Arbo, búa, eða þeirra,
sem land eiga að zínun fyrir neðan
Arósim, eða Arboarköfta og Helgjutanga, og
3. sá orkundi sem laxveidi minni inn-
an þessara takmarka hefur: sumar verið
sýndur af hinum innstefnda, annað
veifit með þvi, að stýfla fyrir vatnstrás
á innar, tvo að hin hefur orðid svo
gott sem þvi, annað veifid með þvi
að sleppa vatninu aftur í ána: þessi
þyfling, að það hefur streymt yfir veid-
arfor min, laxakistur og gárda, og þess með

gjört laxinnum höft að komast yfir veid an-
 foris, en þar með einnig að miklu leyfi tek-
 id fyrir laxveidi minna; en í sambandi
 við þessi 3 atviki stendur enn eitt, hið fjórða,
 nefnilega sá skáði, sem eg með þessu máti
 hefi litið á veidinni, og það er það að þessu, sem
 mér þarf fyrir bera.

Það þáð Enertis fyrsta atviki merktis, leyfi
 eg mér að geta þess, að mér eftir heit með fylgj-
 andi afskrift No 8, af ofanumgetnu afsals-
 bréfi af 11. desemberm. 1853, er mér seld laxveidin
með öllum þeim réttindum, sem henni frá
gamalli tíð fylgt hafa, enn þá fylgja og að réttu
fylgja eiga, og með því þetta afsalsbréf hlýstur
 að skotast in Continuo við þó leiguskil mála,
 sem leigusmánum konungs alla unclan
 sama tíð höftu verið settis með tillit til veid-
 arinnar, (sjá hvernig fylgjandi afskrift No 9
 af leiguskil máli 4. júlí m. 1828 § 2,) að þeir
 möttu veida í anni frá Flira þyllu við Arba
 að linunni milli Arba höfta og Gylgjutang-
 a, með netum, englum, Ristum og þvergrind-
 ingu árinna, eins og áður haf. tíð það ver-
 id, þó en heit með þessu réttind. gefin, sem
 afsalsbréfið minnar þessu réttind. hafa
 verið notuð á einn og sama hátt af leigu-
 smánum konungs og seinna af eigin-
 um laxveitarinnar í alra nílifandi manna

672
a tíð, og að þau hafi verið þarinn nokkur
þegar árið 1749, selt af rentukamembref. til
amtmanns Þingels af 26. aprílsm. þáð ári, þó
hváða tilfari hafði ekkja hins biskups Amason
ar haft lá að gjöra tilkall til fimmtingu af
veidinni, ef hin hefði eigi þó verið tíðkur
alveg á sama hátt, sem síð frum á miðja
þerra öld, í tilokandi fyrri konungslegan veit-
ing; en af þessu rentukamembref. má
lora enn meira, þáð nepilega að laxveidins löng
u þar á undan hafði verið frammi á sama hátt
í hvi umreddu veidivátri, þó þar sem tíð
biskups ekkja gjerir tilkall til veidarinnar sem
kirkjueigandi (eigandi þáverandi Leugar-
neskirkju) þó er á undsetti, að rentukamembref,
þar sem hefði segir, að laxveidin: Ellida árn
hafi verið þarinn uppá konungsveitning á
meis en heftar tíð, hefur meint þó ára heft-
ina eftir biskups instraxinn af 1. júlísm. 1746
§ 16, sem þá (1749) hlaut að vera í ferku orýrni,
sem regla fyrir állum eignarþutum kirkn-
anna. þáð er þarinn gefið, að laxveidin:
Ellida árn uppá veitning konungs hefur tíðk-
att laugt yfir 200 ár, og að hin um allan
þerman tíma haf. tíðkur verið á þarinn hátt,
sein leiguskil mála árn af 4. júlísm. 1828 til-
taka, þar á er enginn efi, þó þáð verður aldrei
sýnt né samad, að stjórmin: þesskonar til

fellum, sem leigusamningum um elík
 sattuendi, sem þau, er hær eru umtals efrið,
 haf. breytt frá eitt sinn uppíteknum þetta, og þó að
 leigusamningurinn haf. breytt frá leigunaut-
 anna hálfu, kváð leiguna snertis, við leigunaut
 a skifti, þá hefur hann þó; - og það er notorisk -
 ávallt verið hinn sami frá 1828 til 1853 að
 skilmálunum til, þrátt fyrir ^{þá} leigunauta
 skifti - eg ölla 5 á þessu 25 ára tímabili, og þrátt
 fyrir það að leigan sjálf í hvert sinn hefur ver-
 ið breytinguna undirorpin, enda segir það
 sig líka gjálft, að stjórmin, þar sem hún ekk-
 iet reka laxveiðina upp á sína eigin ábyrgð og
 kostnað, hlaut að gjöra þenna vö aðgengilega
 fyrir leigunauta, sem framast var umt, til
 þess að ná sem höðsti leigu fyrir hana. Eg skal
 líka leyfa mér að benda til þess, að seint á fyrri
 öld var leigan uppá það höðsta, sem hún að
 öllum minni hefur nokkumtíma orðið, nefni-
 lega 48-49⁰⁰⁰ og þessari upphöð hefti hún á þeim
 tíma vissulega ekkimáð, ef leiguskilmálarnir
 heftu verið þrengri fyrir leigunaut, en þeir
 voru á hinum seinustu leigu tímabil-
 um.

Eins og stjórmin kváð eftir annað hef-
 ur þá vísað öllum þeim kröfum, og gjörðar hafa
 verið til hlutdeildar í laxveiðinni af þeim, sem
 búið hafa meðfram sjónum fyrir utan veiðitak-

8
mök min, sjá auk áður nefnds bréfs af 26.
apríl. 1749, einnig rentukammerbréf 28.
febrúar. 1795 og 6. febrúar. 1830, hvað
rentukammerið hefur skotið því til Konfer-
entsráðs Stephensen, að höfða mál gegn Kon-
ungsjótunum út úr laxveidinni, án þess þó
Konferentsráðið, þrátt fyrir allar undan-
gengnar declamationis og skjótkotun til
landslaganna, fyndi teið fort að leggja eit þáð,
þannig er það factisk, að þeir, sem súa
fránn ánni hafa búid, bód: innan veid:
lakmarka minna og fyrir ofan þau, hafa
aldrei haft neina minnstu hlutdeild
í laxveidinni, og hafa heldur aldrei gjört
túkkall til hennar og er það í þessu tilfelli
eftirlektarvert, að þótt Konferentsráð Ste-
phensen vildi þó ábúendur í Ellidavetr:
og Vatnsenda árið 1829 til þess, ásamt
rei gjálfum að gjöra túkkall til laxveid-
innar í Ellidavetr, samtökum land-
lögum, hafa þeir þó að eins kvartað
undan, að leigu mauturinn sem þeir var,
gjörti laxakistlugirðingarnar svo þéttar,
að ekki einu sinni einn útungur kom-
ist í gegnum þær, og vör þeir bet: greindis
jartar ábúendur og ábúendur annara
jartar fyrir ofan veit: stóð varnar vörðis
þessari veit, en laxveitina nefna þeir ekki.

nafni, noyga vottur um þá meðvit-
 und, og áþreifanleg vísuþekking þess, að þeir
 ekki tilheyrði nokkur blutdeild í henni. En
 þetta factum gefur noyfilega vísu þessu
 atviki, sem ekki er minna verð í minn-
 liti í þessu máli, þá neyfilega að gírdingarnar
 í ánum ekki á minni hátt en áðru vísu síu,
 en þá voru þær og að snöpparturinn þannig
 alveg áttat, laust fer þá fram, ef þann
 annars eftir þessa bendingu þess að gjöra
 það, að fiskurinn móti meiri hinarum
 ánum síu, en áður verð nefur í þíð leig-
 unautalaxveitinnar sama stadar.

Hvernig þessi veidi réttur minn í
 Ellidaám er upprunalega tilkenninn,
 þannig lagður einn og hann er eftir leigju
 skilnialunnun af 4. júlínu 1828, og að skil-
 inu frá jörðum þessu, þess laud eiga að á-
 um, ölla og hejót, að vera állum skilgjærlegh.
 Kenningu eða sem er hið sama, síkisjó-
 usinn, átti upprunalega allar þær jörðir, er
 að ánum liggja, Þreidholt inef, þær það
 er eign Reykjavíkur dinn kirkju, sem um
 tilheyrir hinum sama sjódi, og þegar hann
 byggði þessar jörðir, Þreidhóli; Ártún
 Ábo, Ellidaám og Vatuseuda^{unfe} undan
 skildi hann lauveidinu: Ellidaám
 og var þessi undantekning þess löngu

orðin röttest i með vikuend allra
 hlutad eigenda, þegar Konungur á önd-
 verðri og frammanverðri þessari öld
 seldi þessar jarðir, enda hélt Konungur
 laxveitimi; ómótmoltt af kaupendum
 og eigendum jarðanna, allt til þess að
 þann seldi þana. Þessvegna var það al-
 veg ónað mylegt, að taka það fram
 i afsaltsbrifunum fyrir þessum jörðum,
 að laxveitin verðir undan skilin kaupun-
 um, og múkpasturinn getur ekkert á því
 byggt, að jarðinnar eru seldar með öll-
 um réttindum og blumindum til lauds-
 og vatns, þar sem þetta er ómótregjulegt
 þakum, að jarð eigendurnir aldrei
 fyrir en minn hafa meint sig eiga lax-
 veitina éða að sœr veid; ánum fyrir sínum
 landi, þekkar en sem áður segir. Það seg-
 ir sig líka sjálf, að Konungur sem eigandi
 af annesfræðra jarða hafði rétt til að undan-
 skilja veitina bœð; frá leigumála og sólar
 jarðanna, og gjöra þana að áer skildri eign,
 sta einhverstkenar "regalé", og eru til þess að mi-
 fleiri en frá þessu að segja, að privatmenn
 hús á landi hafa gjört slíkt hið sama, þar
 um vitna þín mörgu í þók kirknanna
 hús á landi.

Af því sem heit að framman er sagt um

sambandi milli laxveidinnar eta rættar
 a altra veiddar i Ellidavárm, og jarðanna
 sem af þeim liggja, og það lýsara en fró þess
 að segja, að núverandi eigendur jarðanna
 að Ellidavárm, og sérstaklega eigandinn að
 Ellidavátri, herra Assessor B. Sveinsson, sem
 stefndur er í þessu máli, getur ekki hafa keypt
 jurt þessa með rýrnri eða frekari veidi rætti,
 en þeim, sem formenn hans hafa álitid sér
 til koma, og þegar eigandi Ellidavatns ár.
 id 1829 (sjó rættukammbrief 6. febrúarinn. 1830)
 eins og að framan segir, kvartar að eins yf-
 ir þvi, að veidigarðar leigumanta konungs sé
 svo þétur, að silungur geti eigi komid i gegnum
 þá uppi efri hluta ánnar, þá eignir þetta belega,
 að hann hefur eigi álitid sér bera neina laxveid-
 i: þeim, þvi ef hann hefði álitid öðruvísi,
 þá var það fásinna af munum, að kvarta
 ekki yfir þvi þvinnlínis, að hann vdi önd
 er laxveidarætti sínum, þvi þar var þó um
 talverðan skáða að ræða, ef nokkur rættur
 var á himn böginum, meðan hann kemur
 hei fram rætt eins og nokkurs kora barn
 og kvarta yfir, að silungurinn geti ekki geg-
 it i gegnum grjótgirðingar, þvatt þvinn það,
 að það er notorikt, að bót: alur silungur
 nema örridi, sem er luxigildi: að rædd,
 og einnig alit smátaxar (ungur laxar, gauga

igequm Casakirkum og app. ofis þr.
 Hinum heidraða möt þar: minnum
 þer mi líkt og þessum þyrir oemmara þant;
 þann þyrir ekki, og séi að þann getur ekki
 þreyt þeim laxveidarrétti, & þann þyrir
 i erdi kvæðum sígu i Ellida árin, þyrir of þann
 sem þekkir flest allar þrannuendurfarar
 þringumstæður eins vel eg eg - en það má
 aka, að þann sem dreyfegur þyrir, skilji
 þyrir þeirra miklu létur em eg - voni ekki
 með sjálfum séi samfordur um, að þann
 þyrir þann laxveidarréttur, i Ellida, am hlíf-
 ur að vera (þyrir að vera) þyrir að þyrir
 þalvert, of þann ekki - eg veit eigi hvað
 mikit ofis 200 ára er að inn graut þyrir,
 þá efakt eg ekki um, að þann, sem stóð -
 upr skyrkotar til landstoganna, þyrir
 verit þyrir i nótt undanfarnis 9 ar að
 stefna mér þyrir það, að eg þyrir möt þyrir
 þessum landstogum, þyrir þyrir árnar
 i kraft þess veidi áttar er mér er heimilad-
 ur með afsalsbrif minnu, samkvæmt þyrir
 um eldi þyrir skilmálem - til með dóm
 að verða skyldur til að taka burtu
 girdingar minnar og að bota þyrir app
 allan þann skáða, þyrir þann þyrir
 lít at vit minn veidi máta, enda mun
 þann eiga þyrir með að komast ofis

4/

þessa ákvörðun landslaganna: „Eng-
inn má fyrir öðrum veiði spilla eða
banna þá er haft hefur“ en það þessi
lagastödur, sem eg veid að halda mér til í
krafti þeirrar vidurkennningar Ellidavatr-
eigenda frá 1829, að hann ~~er~~ hafði engan
rätt til laxveiði í Ellidavátri, og þá verður
það míns heidráða mótparts sök, að sam-
a að laxveidin nokkum tíma að undan
^{í mér en hefðartíð} fomuþafi verid framín á annan hátt,
en hún mér er af mér framín. Eg skal geta
þess, að eins og stjórnis, (rentekammari) í
framantvitnuðum brifum hefur neitað
hlutdeild þeirra, sem fyrir neðan veiðitak-
mörkin (Arðar háða og helgjutanga) bua á
laxveidinni svo hefur hún einnig í seinasttil-
vitnuðum brif. af 6. febrúarmon. 1830 neitað rétti
Ellidavatr og Vatnsenda bónda til ritungu-
veiði í ánum, og það að vorum, þar sem
leignmautar konungs ekki einungis eftir
leignskitunátunum áttu laxveidina, heldur
líka ritungveitina sama stöðar. En það er
eitt spursmál, sem eg krefst, að hinni heidr-
aði mótpartur mér strax neit, ef það ekki
með þögn hans skal álitast sannad, og það er
þetta spursmál: hefur aldrei í hin seinustu
9 ár veitst ritungur og lax í Ellidavátri, etu
hjá þjónum þeim, sem hann í ást hefur veid í

Leiðtogi með tilspilum laxveiði minni
 (vatnsenda og írböarböndum) og hafa þeir sta-
 hann haft nokkra veðibrellur íti til eil-
 ungs eða laxveiði? játi hann þessari spurn-
 ingu, þó er þar með samnáð, að áma, hafa
 eigi verið þvergiðar móti laudstögum
 þeim, og hann skýrskotar til, og eg veit að
 hann hlýtur að játa herni og skolá einum
 líma sama þáð, ef þúf hófufur, en meit:
 hann herni, þó samnas hann þar með
 lveint, þáð mefrilega fyrst, að laxinn ekki
 gengur upp fyrir Svírafoss, og að hann þarinn
 eftir náttúrulegum hötti engan laxveiði. rétt
 þefur þeir sinu landi og í öðru lagi, að það
 er áttatulaust, að fara þó fram, að minni
 veidimáti sé áma og skadlegri fyrir þó
 upp með ámi búandi, en tó veidimáti,
 sem við vor þafður 1829 og sem bódifurr
 og ritar þefur tíðkadur verid. Meis stendur
 þáð alveg á sama, hvort hann játar eða
 meitar þessari spurningu, en kitta sé eg, að
 var haus, hvort sem þáð verður já eða nei,
 eða hann þegir við spurningunni, hlýtur að
 hafa afleiðingar fyrir máltöð haus.

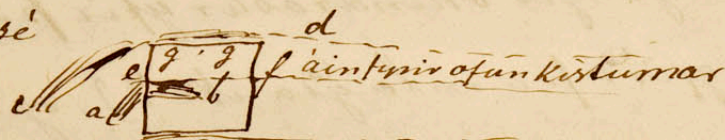
Þegar eg ni skal í þriðja lagi tala sem
 þarinn ótkanda og veidimáti, sem og þefur
 ortid fyrir af hinum innstefuda, herra Assessor
 B. Þeinnysi, sem eftir hinum þarinn löyðu

15
„Notarial-beskrivelse“ N° 6, kufur í annar-
ar jandar land; lagt stýflugarð til þess, að veita
vatninu frá veltuskvísl árinna og þar með
þema eltri vatnspylli í aurtuskvíslina, að hin
armad hvort góti mitt um koll veidigirðing-
um mínum, eða steynt yfir þér þannig, að
laxinn góti gengið óhindraður yfir þér (sjá
skodunargjörð framlagða N° 4), og til þess að
leggja þenna garð seilt inni í Arboarland,
enn fremur þannig stýflað vatnið frá ánum
í Uidavatnslandi, að laxinn ekki náði að
ganga nema í aðra kistuna í aurtuskvísl-
inni (skodunargjörð framlögð N° 5), þó ekal
eg mi fyrst og fremst geta þess, með tilliti til
hinnar fyrstfnda skodunargjörðar, að þegar
þar er skipt frá, að vatnsmagnid í nord-
urtuskvíslinni var svo mikid, að það var í mið-
am legg ofan á þeim heuta stýflugarðsins,
hvar hin veidiselatta kista flendur, en minna
ofan á hinni óveidiselu nedri kistu, og þegar
hentfallid þá var þannig milti þessara tveggja
kista, að langt meira veiddist í hinni nedri
kistu, svo að í henni voru 15 laxar meðan í
hinni voru að eins 5, þá er það auðsett, að
margd af laxi hlýfur að hafa farið yfir þann
foss, sem myndast er við vatnstrauminn
yfir hina efri kistu, með því laxinn ávallt
tekis í fossfölin, og það fossfall, sem í gegn-

um strompkörfuna gengur nedarlega á
kisturni og laxinn skal ganga um inn í
kistuna var neutraliserad bði; við hið herra
vatnsstand í ánni og við þann foss, sem
myndast yfir kistuna og fram yfir straum-
inn í strompkörfunni. Eg vil sýna til að
skýra þetta með fylgjandi uppdrötti þóðönd-
uglega sé

ab er strompkarfan með sínum forri; cd
sá niji foss, sem myndast af vatnsmezzinni;
ef með venjulega vatnsstand í ánni; gggg
laxakistan.

Eg vona að þessi þennateikning sé mög-
tú að sýna, hvílikam skóða afsonagn vatns-
ins í ánnu yfir laxveidinni, þegar þú ert hald-
ið fast, sem ert ómótregjanlegur samleikur,
og aðal skáld vor Íslendinga stáðfestir um lax-
inn, að hann „stiklar fossa“. —

Það aftur veitur ána smertis þó þessu
hinn veid þú allt frá byrjun veidi tímans og
fram til 9. júlíom., og það þrátt fyrir fögetabarn-
ið af 3. s. m.; þar sem Arrenverinn ekki að
heldur hafði látið taka garð þann í ánni
er hann hafði séð til að hláða í annarar
járðar landi (Arðarlandi) til að veita állu vatni
mezzinni yfir ánturköstina. þar sem það
er mi gótt af þess með fylgjandi stáðfestri útskrift.

úr veidibók frá árinu 1858 N° 10, að vertu-
 kvistlin (þar sem hinn svonefndi "Pallur" er)
 eins veidisol eins og austurkvistlin, þá verður
 það gættlegt, að eg hefði misst helming veidinn-
 ar allt frá byrjun veiditímans til 9. júlí, auk
 þess skáða, sem eg hefði litið á veidinni í austur-
 kvistlinni á sama tíma, og er þessi skáði þó
 meiri, sem laxgengelin í Ellidaánum, eins og
 allstáðar annarstáðar þar er menn til vita í
 sumar hefur verið óvenjulega smittil. Leiflu-
 gárdurinn, sem réttarstjálid N° 5 heit að fram-
 an í 4. grein getur um, að naf. verið hruninn
 á fleiri stöðum, og torf og grjót úr honum niður
 í ánni fyrir neðan gárdinn, er að vísu í nefnd-
 ri skóðunargjörð álitinn að vera hruninn
 fyrir ofur megni vatnisins, en það er óneita en
 líklegt, að hinn stefndi naf. látið rífa hann, þar
 sem það nú er orðið upplýgt og samráð með
 jätningu Eyólfs hágrássonar á Stöð, sem
 aldrei að undanförm hefur sýnt sig í þessum,
 að hann, stefndi, naf. skipað Eyólfi að rífa þenna
 stýflugárd, þegar eg í sumar lét austurkvist-
 lina klaupa yfir í vesturána; var Eyólfur stáð-
 inn að þessu verki og þetta tjáð hlutad eigandi
 polibímeitara, sem hefur hafid rannsókn
 af málfis hins opinbera um þetta atvik. Í
 þessu, og áður þó, sem fyrirleggur í áður til-
 vitnyðum skóðunargjörðum um breytri hús

stefnda í þessu efni öðla eg tilgangur hans
 er ljós, þessi nefndlega, á allan hátt að
 spika fyrir meir veidinnis, svo hinn verð:
 meir undlaus, af því nam breytilt ekki til
 að ná veidvettinum fyrir sína jörð í Krafli.
 landlaganna, eins og ekki er von, þar honum
 er að líkindum kunnugt það sama sem
 meir, að þegar árið 1235 var lauveidin í Ellida-
 ánum í höndum annara en þeirra, sem
 upprind annis búa. —

Það er ekki höfduleikur að tilfara í dól-
 um og skildingum, hvortu mikinn skada eg
 hef lítið við þá uppi stefnda breytilt herra
 Assessorsins, þegar fara á eftir samgirnir,
 eins og eg vil fara í þessu máli; til þess að
 komast samgirnir sem mest leyfi eg
 meir, jafnframt því til samamburðar að
 skipt skota til stjálans N° 10 heit að framman,
 að framleggja undir N° 11 staðfella úlkrift
 úr veidibók minni frá þessu kunnari, og
 eignis hús, að dagana frá 9. — 20. júní m. hefur
 svo gott sem ekki veidst í ánum, af því að
 þá var vatnið allt frá þeirri stýflað upp á
 engi Assessorsins. Á þessum hefur dagana frá
 21. — 23. s. m. veidst dálítið af því þá hefur vatn
 inn ekki lengur orðið haldið á Ellida vatn-
 engjum sakis ofurmeqno þess. Hefur það
 ávallt sýnt sig, að stýflugarda. mólpartansins

hafa verið ónógis til að standa móti vatns
 megninu nema um stundar sakkis og
 sammar þetta aftur það, að mötþursum
 getur naft negilegt vatnið engjunnun til
 að bota þor, ein þess í hinu minnsta að kom-
 a veidi minni af norri, en hvað mitt af
 lasei þessur farir yfir veidarferi min i síðar
 nefnda 3 daga verður ónögulega sagt; frá
 24-28 júní. þessur áinn autð sjóanlega aftur
 verid þur, en frá 29. júní til 9. júlí. lá allt
 vatnið i autskvist árimmar, enda flaut þó
 vatnið og yfir veidigarda minna, eins og skóð-
 unargjörðis N° 4 þer með sér í l. grein. Eftir
 þenna tíma, þegar politioneitharinn hafði
 látið taka burðu mötgerðingun Assessorinn
 fyrir ofan Skirahyl, tók veidin, eins og eitruft
 in síni, að gjörast jafnari og stóðeyri. Þeg-
 ar tekið er tillit til þess, að vesturkvistlin
 þessur ávallt verid álika veidi: eol og sí lathri,
 eins og sjá má af útskriftinni af veidi loka-
 emni fyrir árið 1858, sem er fóst við skjalið
 N° 11, þá er óhott að fullgrða, að eg hef missið
 eins mikla veidi, eins og aflinn er til 9.
 júlí, nefnilega 411 laxa að vikt 1822 tt, sem
 að 2/3 reiknað á 16j og 1/3 á 14j. tt gjörir 291^{1/2}
 en þegar mis þis við botist allar sá lasei, er
 eg vesi missið upp yfir kirkurnar og veidigarda
 minna fyrir vakis vatnsmeigninu i autskvist-

inni, þá er mætt, sem áður sagð, ím ögn-
 legt að gæta á, hverjum skada þetta hefur
 valdið, enda má og álíta, að veði missir
 inn úr veltuskvirlumni að nokkru leyti sé
 fölginn í þessum reiterningi minnum;
 þegar aftur á móti skal mæla þann Kottr-
 að, armóðu og greinju, sem mótpartur-
 inn hefur bakad mætt með minni uppastepna
 u breytni sinni, þá er eg að vissi vanda
 skaddur, er eg um leið skal líta til ofnað-
 stands hlutad eiganda, þar sem eg engan
 veginn vil ganga ánum af minni áin
 þess þó gjör samlega að sleppa rétti minnum
 til uppreissar í þessu líkni. Þegar eg
 þri met þetta í of samann við ofangreind
 en positív veðimissir til 500^{ort} þá þyk-
 ist eg gjöra réttarkröfu mína, svo sam-
 gjarna sem framast er umt; en eg áskil-
 mætt undir nekstri máliins að breyta
 þessum samkvæmt þri, sem procedure
 mótparturinn kann að gefa til þri til.

Með tilliti til þess að það samkvæmt
 hjólagðri vottun sýsluma minns í hult-
 bringu sýslu N° 12, er upplýst, að þinn hefndi
 hefur skipað Eyolf binda Markkissqni á
 'Arbe að egðileggja veðigard minns þri
 norðan og meðan Stírakyl og að Eyolfur
 þri gjör tilraun til þess, samt með tilliti

til þess, að hinu stefndi nefur óhleyð m-
 ast föyetabanninu af 3. júlíom., þar sem hann
 lit mölgjörðingu þá standa, er hann hafði
 lágt í ána fyrir afan fossinn til þess að
 þurka vesturkvist árinna, um gjörðing
 þessi þann 9. júlíom. var rífi af heitad eig-
 andi politimeistara; skal eg hér að eins
 leyfa mér að gjera þá réttar kröfu í þessu
 máli, að hinu opinbera geymist réttar
 gegn hinum innstefnda til ákoms og dómur
 til sekta og málskostnaðar útláta eftir
 málavæðum, en eg leyfi mér þar hjá
 að vona þess, að við ákvörðun dómur-
 ans um málskostnaðinn í þessu máli verði
 haft höfilegt tillit til þess kostnaðar, sem af
 þvi sköð, að politimeistarinn lit rífa áður
 nefnda mölgjörðingu úr annri uppa' kostnað
 heitad eiganda. Þegar eg mi skal tiltaka upp-
 höf málskostnaðarinn í þessu máli, þá vil
 eg eigi heldur í þessu tilliti ganga mótþar-
 innum orðum þess er á og eg get kemist af
 með, og skal eg þvi fyrst um sinn til taka
 hann með ^{áð eins} 50^{rot}, en eg ákveð mér að breyta
 einnig þessari réttar kröfu eftir þvi hoorn-
 ig málsforllan verður af hálfu málþrars-
 ins.

Eftir álu þvi sem fyrirlieggur í þessu
 þarman skrifada, segir það sig sjálfst, að eg

hlyft að krefjast þess, að fögetabannið af 3. júlíon. þ. á. verði staðfest með dómni réttarins í þessu máli. — Verða svo minnar auðmjúkar

Réttarkröfur

að fögetabannið af 3. júlíon. þ. á. verði staðfest, en þá himn stefndi, herra assessor B. Sveinsson á Ellidavatni með dómni réttarins tilskyldadur að greiða mér í skáðabótur fyrir veidispilli, ar móðu og gremju 500^{ort} og í málskostnað 50^{ort}, samt að hinu opinbera verði geymdur réttur þess óskærlur gegn honum til sekta, ábyrgðar og málskostnaðar fyrir það, að hann hefur látið spilla veiði ~~og~~ girdingum mínum í Ellidánni á nokkluðnu sumri

Legg eg. svo málið í dóm, en áttal mér allt nauðsynlegt með tilliti til réttarkrafa mínna eris og áður er sagt og með tilliti til þekktari málsíhlidunar og iðjarlegri sötunar, vitna og roksemda leiðslu eftir kringumstöðum.

Reykjavík þann 11. september 1869

H. Th. A. Thomsen

Tú

Aukaréttar Gulebringu og Hjósarsýslu

Bitag N° 2

Framlagt í aukarétti Gulebringu og Hjósar

Sýslu 11. septemberm. 1869

Clausen

Þilag N° 1 og N° 2

Eftir að eg svo gott sem frá þri laxveidum
byrjaði á nokklu tíðu vori og fram í júlí mánu.
byrjun hafði mátt þola ýmislega erfu og til-
bækingar, er létu sig í ljósi í tilraunum til
að spilla fyrir meir laxveidum í Ellidáum
eða jafnvel gjöra hana ómögulega, stundum
með því að stýflo fyrir vatnsæmnelid, svo
að árnar urðu hart og þurrar, stundum
með því að hleypa vatninu, er safnast hafði
í fleiri daga, í farveg árinna aftur, svo að
veidarform minnum var heirki og jafnvel
eyðilegging búi af ofurmegni vatnsins,
stundum með því að spilla þeim stýflugörð-
um er eg til að koma fram veidinni hef-
urð eins og öll þeir eru undan meir haf-
a haft veidi í Ellidáum, að leggja í þó, beidd
ist eg að stöðar fögetans í Gulbringu og Hjósar-
sýslu til þess, að eg motti njóta vatnsins í
árum í þessu eðlilegu rás eins og ávallt að und-
anförmu, og lagði þessu embætti máður þann
3. júlí m. sitastlídinn lagabann gegn Assessor
Benedikt Sveinstyri í Ellidavatni, sem er
höfundur og hvata-máður allra ofanstrif
aðra tilrauna til að spilla þéðri laxveidi,
móti því að hann með stýflum, flóðgördum

edur á annan hátt hindrati vás vabns
ins í Ellidaám.

Tú þess að framfylgja lēdu lagabanni
tu endileys dínns, stefnd. og velnefndum
Anreror B. Sveinssyni fyrir sattu-nefnd
Seltjarnarnesthrepps þann 5. júlím. sein-
artlidinn og var mólið tekið fyrir: sotta-
nefndinni þann 21. 3. m., en með því
satum eigi varð á komið var málinu
vísað til landslaga og réttar. Orsökinn til
að eg ekk. þá þegar stefndi málinu fyrir
réttinn, mun sjáist af áleitun sotta-
nefndarinnar á kórana.

En alit þetta var enn eigi noyðlegt til að
varðveita laxveidirétt minn í Ellidaám ó-
skertann fyrir áratum Assessorinn þó þann
9. júlím. hafð: hann enn þá ekk. tekið hush
stýflugarð er hann hafð: lagt í ána til
þess að hleypa óllu vatninn yfir: eg þri
kríslina, en gjör þuska vesturkríslina, og
varð þri hlutad eigandi politimeitvari
eftir umkríslun minni yfir þessu að
láta þaka tédann stýflugarð úr ánni, eini
og líka seimna þefur verid að hafst rjnislegt
til að hindra mig: lozlegri naukn rétt-
inda minna, hvað eg geymi meir að upp-
lýta og samna.

Tú þess því að gjöra rétt minns gildandi:

7
í tilefni af öllum þessu, sem og til að framfylgja ofanumgeltu²⁵
gegn hlutadeigandi fogetabarni af
3. f. m. til staðfestingar með endilegum dóm-
i, stefni og beiðni með Assessor Benedikt Loeins-
syni á Ellidavabni til að mæta fyrir auk-
arætti Hjósar og hulletringu síðis á þarum
stað og líma sem dómaraánum þoknast að
teltaka með áteiknum þinni á þessu stefnu,
til að sjá skjól í réttu lögd, sakkaburð, máls-
útleikun og réttarkröfur gegn rei að heyrna
á vitnaframburð stefndra eða óstefndra að
hlyða, til sakar að vara og dóm að þola
til staðfestingar af ofan nefndu fogetabarni
af 3. f. m., til staðabóta fyrir þann veidimiss,
kottuð, armuð og greinju er og liddi hef. af
framaunefndu: beytni hans á þessu sumri
gagnvast laxveidinni í Ellidavám, samt
til málsnotnadar útláta og rekta í tilefni
af þeim málþróa er hann hefur sýnt lözlega
lözta og birtu fogetabarni, allt samtvis
því er ymum nákvæmar þarri réttinum
útleita.

Heiðtíðingun 3. júní m. 1796 er lögdagalegg-
ing eftir

Reykjavík þann 20. ágúst m. 1869

H. Th. A. Thomsen

Þok þessi verður fyrirtekkin í aukarætti. Halls-
bringu og Hjósarsýntu, sem haldinn verður
laugardaginn 11. september, nortkomandi.

hadegi kl. 12, á þinghúsi Seltjarnarnes.
hvepps í Reykjavík.

Skrifstofu Lulubringu og Hjósarsýslu 20. ág. 1869

Clausen

Borgun:

(L. S.)

20/.

húsnúmer 20. 20. Clausen

Framantkrifaða stefna hófum við und-
irskrifaðis stefnuvottar: Seltjarnarnes-
hreppi bisk þann 21. ágúst 1869 á löghúsi.
ili. Arsur B. Sveinssonar Ellidavabru fyrir
komu hans; hans þjarnar, hvort við þessum
vottum samkvæmt stefnuvottar eidi okkar
þessu til staðfestu en okkar undirskrif-
að nafni og inn sigli. -

Isar Ludomundsson forlatur portkellaron

(L. S.)

(L. S.)

Birking 36/

Mulupeningar 48/

Borgun

Bilag 1 adit 2

Framlagt á ákærætti Lulubringu og Hjós-
arsýslu 11. september 1869. -

Clausen. -

Bilag 2 adit 2

Þessum dag lagt: sýslumadurinn; Lulub-
ringu og Hjósarsýslu eftir beiðni minni,
sem förets, lagað þann fyrir það, að herra
Arsur B. Sveinssonar á Ellidavabru stýf-

ad: vabur það, er farveg skal hafa gegn-
 um Ellitaás, þannig að það verði vaburlaus-
 ar og að laxinn er þannig hätt verði halm-
 að að ganga í ármar og veidart þar í þó
 veidivélar, sem frá ómuna - eða meira en um
 hefðor tóð hafa þar verið hafðar af leigulíðum
 konungs að laxveidinni, og seinni af eig-
 endum hennar; 16 ár. Var ofanvefnd
 heidri mín quendur sumpast í þis, áðamm-
 að hveðl Arressurinn, eða þeir sem meðfram
 ánum hía þyrir ofan minna laudareign,
 Arbæur - Brúðholts - og Vatnscuda höndur, eða
 þá þeirri líklega eftir dauðseignir legu ráði við
 hann, hófðu hláðit mótgirdingun í ámar til
 þess, að veita álu vaburmeignun yfir í
 Nordurána, til þess að það eftir mottli ann-
 að hveðl bryti veidigeirna og laxakítar mín-
 ar, eða þá þyrti þannig yfir þessar veid-
 vélar, að laxinn góti gengid upp yfir þó, sum-
 part og í þis, að Arressurinn þegar það sást,
 að ungetin mótgirding ekki værad: til-
 gængi sínum, hafði þannig slíflað þyrir
 semoli til veidistada minna, að á far-
 vegurinn í þeim varð svo þur, að það varð
 ómögulegt þyrir laxinn að koma út uppst-
 is ánum að kítunum, og áll veidi í þeim ó-
 möguleg, eins og af þis má sjá að þar hafa
 verið teknið laxar með höndunum af þis

nes.
 1869
 við und
 ra ned-
 á loyðum
 rabur þ
 við þess
 id: alkha
 m. dís þess
 ortkelron
 ingu og Hjó
 i full
 minni,
 d, að herro
 vatni stýp

þeir gáttu ekki: þó að séi sökum vatnsleysis.

Méð þri mi að larengingum hefu. vor. í uppi það beita, þegar mög vatn þessis veidjannum, þá hef. eg lídíd ekki. alltíð hjón við þessa breytni: hlutað eiganda, meðal þorra og eftir þri sem á undan er gengid, hlíft að helju Assessor B. Sveinsson fremstam: flokka; þá sem eg þegar hef. lábið birta þeim af annar þri lögabann föyetans, þá er það þri ektan minn að fram þyggja þri til stóðfestingar við aukakeiðsrett lumbingju og Hjósaaccipólus.

Þri þri þessi eg mi þri með andorjök. lega að biðja yður hævelþorinheit, sem minn reglulega sáttarnam: Þeltjarna. vestreppi að Kalla þri yður ásumt meir herra Assessor Benedikt Sveinsson á Ellidvatni til sáttafunda á þóttur antegum stað og lína of þri meir að málið gótt. or. it útkljúð með góðmóllegri sött, en of sáttum ekki: verður náð, vika eg malim vísad til landslaga og réttar, hvað eg þri minn auk annars þri þri bóla þri þann skóða, er eg hef. lídíd á lara veidim: Ellidáum: vor þri tak is afantekipáðrar breytni: hlutað eiganda —

Reykjavík 5. júlím. 1869

H. Th. A. Thomsen

Tú

Stofnnefndarinnar í Seltjarnar-
neshreppi
Samkvæmt þannu og afaukrifodri
kom innkallant hei mið landsþingsvættar
Arressor Benedikt Sveinsson í Elliduváti
tú að móta þyni stöðnefnd Seltjarnar-
neshrepps á skrifstofu stiftsamtakans, miðvik-
udaginn þann 21. þ. m. á hádeg. (kl. 12) og
mun þá verða litað um eðlis í málum,
eða þó, ef eðlis ekki náð verða útvísad
til landlaga og vættar

Íslands stiftamt Reykjavík 5. júlím. 1869

Nílonas Tinnur

Framanþrif aða stefun hófum við
undisþrifudis stefuvottar í Seltjarnar-
neshreppi þið þann 5ta júlím. 1869 á heim-
iti Arressors B. Sveinssonar Elliduváti, í haus
þjávorn þyni kom haus, hvað við hei mið
vottum, samkvæmt stefuvottu við okk-
ar.

þinn til stöðfetu en okkar undisþrif
að hófu og innrið.

Guar Gudmundsson þurðtur þurðilsson

þiðing 361 (L. G.)

miðþurðingur 481

841 þurður.

Á 1869 þann 21. júlíom. var satta fundur
ur haldinu á skrifstofu stiftkirkninnar
því Seljarnamestreypp í tilfelli af fram-
aukenskafni kom. Þáðis málsparlarinn
vann persónulega mætti, var þá leitað
satta í malinu, en árangurslaust, þó
því þá var ákveðið til landsluga og réttar

Eftir uppáttungr innstefna, Assessors
B. Sveinsena samþykkt: komandi, að
þaka ekk. eit stefnu til réttarinnar í mal-
inu því en að 4 vikum líðnum til þess,
ef mögulest verði, að satta kemist á þessu
línuabil.

Samkvæmt satta bókinni vottar
Hilmar Tinnar

Þilag 2 ad 17

Framlagt í aukarættu kullbinnu og Kjósar-
sýslu 11. september 1869.

Hilmar

Nº 1

Framlagt á satta fundi í Reykjavík því
í Seljarnamestreypp þann 21. júlíom. 1869

Hilmar Tinnar

(Þilag. 3 ad Nº 2)
því í originale
(Utskrift)

af fögetabók kullbinnu og Kjósar-
sýslu. -

Á 1869 þann 3. júlíom. var fögetaréttur

Galeberingur og Hjósasýsla settur á þing
hins Seljarnarnustreppi og haldinn af hin-
um reglulega fögöta H. Clausen, hvar þá við-
veitt vottanna Steenberg og Smith í
sökinni Kaupmáður Thomsen

gegn

Assessor B. Sveinsson

Var uppkveðinn svolatandi:

Úrskurður:

þar er svo má álitast, sem Requisiteur
í fyrstliggjöld máli: Kaupmáður Thom-
sen í Reykjavík, hafð sannað eignarsetið sinn
til veitarinnar í Ellidaám, sem séstaklegr
ar eignar út af fyrri eig, innan þeirra lak-
marka, sem nákvæmar eru ákvæðin í kaup-
bréfi þí, og hann sýndi fyrirsetlinum, en
það lúti af sjálfu sér, að veidin er kominn
undir þí, að eigi verði veruleg breyting
á vatni meginu í ánni, þá verður hin
umbodna fögöta góð að hafa framgang,
þannig að lögleft forboð verði gjört móð
þí, að Requisiteur Assessor B. Sveinsson, verði
þí að styrkja ánnar, hinar vatnið í einni
stlilegu vís, þó með þí stllyrdi að Requi-
siten seti möjilega tryggingu þí þí
skadabólum, sem við úr stl málsins kynn
u að verða dæmdur Requisiteur, og álitur setu-
urinn að upphæf veðriþessa sé mátablega-

atvæðin hit 2500^{orð}. —

því gjörðist hvi með möb: 2500^{orð}
væð: löglegt forboð möb: því, að Requisiteus
Arvror B. Sveinsson á Ellidavæði, með
skýflum, flöðgördum eða á annan hátt,
hindri eðl. lega rás vakansins: Ellidavæðis, und-
ir ábyrgt eftir lögunum —

Gjörningurinn að öðru leyti gjörður að
geymdum seikvers löglegunum seti. —

lausin

Úrskurðurinn var lesinn upp innan
rettarinn. Requisiteuten kaupmáður Thom-
sen var móður og seti sem væð:

1. Eignarjörð sína Akhvi: hofelluveit 20.9^{te}
2. Eignarjörð sína Búthéð: Seljarnarnes hofell:
29.6^{te} að fróteknum 400^{orð} þyni hvað jörð-
in er væð sett öðrum.
3. Eign hans laaveidina: Ellidavæðis að frá-
dregnum 500^{orð} til ríkisgjöldlins

Retturinn antók væðis, um leik og þá
var Requisiteuten tilkynnt, að þau þá til
málit ~~væðis~~ mill. hans og Requisiteus ^{væðis} þá:
þáð honum ekki leyft að selja eða væðsetja
framaugveisdarjardis, eða á sama hátt
disponera öfis þeim, nema annað brygg-
ingar væð væri sett í statinn.

Requisiteus var ekki móður

Þiti sléit Requisiteutinn

Clavin

H. Th. A. Thomsen

Vitni

J. Smiths

C. P. Steenberg

Þetta útskrift vottar

Stjórðingi Gullbringu og Hjósarvíða 3.
júlimán. 1869.

Gelgr 24 Clausen
tuttugu og þjörvis st. o. on.

Clausen

Ófærskafundum þögðarískurð hófum
við undirskriftir stefnuvottar: Seljarn-
arneshreppi: bið þann 5. júlíon. 1869 í heim-
ili Arressers B. Sveinssonar Mídavakus í
haus þjarveru þyrir komukhaus, og í heim-
ili Anna Jónssonar í Breiðholt: í haus þjar-
veru þyrir komukhaus, það við hei með vott-
um samkvæmt stefnuvotta eidi okkar.
þessu til staðfestu eru okkar undirskrif
úð nöfn og inn sigli.

Jóan Guðmundsson þorlatur þorlatur
(L. S.)

Birking 1st 12th borgar

Förviist ved polit. forsetning ad st. 9.
júlimán. 1869.

Clausen

N° 2.

Tramlagt í sotta fundi: Reykjavík þyrir
Seljarnarneshrepp þann 2. júlíon. 1869

Hilmar Jónsen

Bið 3 ad N° 2

Tramlagt í aukariteti Gullbringu og Hjósar

arsýsla 11. september 1869

Clausen

4 ad N° 2

Útskrift

úr pólitísetarvök Gullbringu og Hjósarsýslu
Á 1869 þann 1. júlí. var aukerittur
Gullbringu og Hjósarsýslu setur í skrifstofu
eýtlunnar og í Reykjavík og haldinn af hin-
num seftulega sýslumanni H. Clausen,
hvar þó í víðuvík undirskrifðra vatta
var þess bókun:

„Afhjómung“ af Stóðunargjörð

Mott: iman sítarins Jón Árnason og
Þjarni Oddsson frá Reykjavík, sem framlozð-
u bréf kaupmanns Thomsens í Reykjavík,
tá sýslumannsins í Gullbringu og Hjósarsýslu
af 29. júní 1869 und þar appá lútenáðni
útaefningu þeirra til að halda Stóðunarg-
gjörð í Ellidaám dagsættri 30. júní m. s. á. a et Þi-
lag N° 1 svölálandi:

Tú þess að þú þad stöðfest og samnað, að
eg ekki að errakalausn hef: í dag þóð ík að-
gjörðar yðar, herra sýslumáður, sem fogetu
í Gullbringu sýslu og Hjósarsýslu, til þessa að
appáleggja Áressur B. Sveinssyni í Ellida-
vabni, að hleypa Ellidaám: farveg sínn
aftur, leyf: eg mál þinnustusamlegu að
bötja yðar að útaefna tvo menn göta og

greinda heit framman af Seltjarnar nes, til
 þess að skota ásamt yður sjálfum, hvorn-
 ig áttati er í Ellidaám, þar sem veitivelar
 mínar liggja, og að gefa þar um skýrslu éna
 ta þingbókanninnar. Með þess hvers dagur
 þess með sér, eins og nú stendur á í Ellida-
 ám, erinn skada og veit: missir þessir
 mig, leyft og mér að molast til, að þessi
 skotunargjörð megi framfara þegar á morg-
 un af þess er umt.

Reykjavík 29. júní 1869

H. Th. A. Thomsen

Til

Sýslumannsins í Lullbringu og Kjósarsýslu
 Samkvæmt framman skrifadri beiðni, ut-
 nefnt heit með Bjarni Oddsson: Guðmundum
 og Jóni Árnasem frá Leudlakol: til þess þegar
 í stað að gjera skotunargjörð og gefa álit átti
 um vatnshöð og vatnsmegn í Ellidaánum,
 boti hjá hinu vettavadi og þjá veitivelum
 herra kaupmanns Thomsens, semleiddis
 af vatnsmegnit í Ellidaánum voris óvanna-
 leza lítit, þó með þess að skota af stýflur
 sta annað kynni að vera afar: ánnir er
 vera kynni orsök í þessu.

þessi skotunargjörð á að fyrirhafa
 eftir bestu samvitku og samföringu, þann-
 ig að skotunarmennirnir geti af krafist

verður staðfest skotunargjöld sína með
eigi fyrir réttinum.

Skrifstofu Gullbringu og Hjósarsýslu 30. júní 1869
Clausen

Framlagt í aukaréti: Gullbringu og Hjós-
arsýslu 1. júlí 1869. Clausen

Ennfremur framloystu þeir Skriflega skot-
unargjöld, samkvæmt úrskurðingunni dags 30.
júní m. þ. á. act. Bilag N° 2. svolatandi:

Samkvæmt skikkun herra úþlunarmans.
ins í Hjósarsýslu og Gullbringu útséðs dagsetni í dag,
þó sum vit undirskrifadís inn að Ellidáum,
ta þess að skota vatnsmegnið í þeim, það:
þjó þessanna vadinu og úþó veid. vél-
um herra kaupmanns Thomæus, og kom
þetta okkur þannig fyrir gjórnit:

1. Vatnsmegnið í Norðuránni var mikið
it og það var, að flaut yfir kistugardinn
að austanverðu, og var vatnið þar á
gardinum í miðjan legg, en annars var
vatnið að vestanverðu. Suduráinn þar ó-
móti var heldur vatnslitil.
2. Eignir ofan Þíra hyl- að líkindum í
Breiðholtslandi - er stöfla eta gardur hláð-
inn fyrir sudur ána. Af vatnsmegnum
í Norðuránni hefur flóðgardur Thomæus
hrúnit; líka hefur annan gardur nedar í

Norduránni farid sundur af vatnus-
meqrinu og grindin is þeim gardi lá
nidur á ánni. -

3. Lokrens skotudum vid stjflureda vatnus-
veitingu gard yfisdinnara B. Sveinssonar
nidanunt vid Vatnusengjerr; sa gardur af
lofti og ad-gottum vid hann; annar kinnbur-
flekkinn is þeim gardi: var ekki í sinum skot-
um, heldur draginn ut, og loftgardurinn var
líka hlátur og þar streyndi vatnið fram
sem hlaut ad orsaka mikla vatnið: Nord-
uránni.

Þessa skotunargjörð, gjörðum vid, eins og
fyrr attekur var lagf í skipunarbréf: þerra
sýslumannsins, eftir bestu samföringri og
samvirkni, og þreytum attekur til ad stað-
festa þana mid eidi eftirafist verður.

Leudlakob; og þarð húsum vid Reykjavík 30. júní 1869

Jón Arnason B. Oddsson

Til

Sýslumannsins í Gullbringu og Þjóisreytu
[júlíon. 1869] Framlagt: aukarétti Gullbringu og Þjóis-
or sýslu 1. júlíon. 1869.

Clausen. -

Eftir gefnu tilfiri skýra menninnis frá, ad
það sé þeim ómögulegt ad segja, hvaða stæða
þetta áland. í Ellidánnun geti gert, en ad það
skatar e undir það, þvi læsinn getur þegar

vatnið er svo mikið, eins og að það væri
 í gær farið yfir Kirkurnar, það líka sýnis sig
 þegar tillit er haft til að í efri Kirkurnar voru
 á ijjor 5 laxar á milli 15 laxar voru í Kirkurnar,
 hjó leigu kista kölluð, að spuddis um í það að
 telgungu gædduðum þess afur Stóra hyl munni
 hafa verið gjörðar, segja þeir, að þeir ekki
 skilji það ótrúvir en til þess að hindra vatu
 it í að fara í Sudur-ána. — þessa fram-
 burð hafa minnir gjörl eftir bestu sam-
 virku og samþvingu eins og þeir en þú síðir
 til að staðfesta með eigi innar rétturinn.

Pete. stílit

Clausen

Lebgr 241

lutingu og fjóris sk. r. m.

in fidem

Clausen

Vitni

C. P. Steenberg

J. Stephensen

In fidem

Clausen

Bilag N° 2

Framlagt í fagita setti Gulbringu og Fjórar-
 systu 2. júlím. 1869.

Clausen

Bilag 4 ad N° 4 ad 2

Framlagt í aukar setti Gulbringu og Fjórar-
 systu 11. septemberm. 1869. —

Clausen

5 ad N° 2

Eftir til molum herra kaupmanns H. Th. A.

Thomsons hófum vés undis skrifadit, og
 Gudni Linarsson á Midholt, og Fin Finsson
 á Dúkkstok, og Claus Þjarnason á Blíkast-
 um þann 3. þ. m. skóð á Ellida árnar allt
 frá ósum þeirra og upp að girdingu þeirri
 er þeim farnat fyrir ofan fjöðinn, eða
 svonefndann Stórahyl, hint niður undan
 Arðar bo, og fyrir farnat áttund árinna
 sem hér greinis.

1. Indur (Stetur) kvistinn árinna var svo vatn
 laus, að eigi var það tilkottuorð, að lax góti
 stökkt upp: laxakitturnar, sem Thomsen hef-
 it í henni, þar er vatnið lé niður: grjótt-
 inn á botni hennar, og máði eigi orri að
 ganga gegnum hið kringlötta opi á milli
 heit kistunnar, þar laxinn skal stökta
 gegnum þegar framgengur frá gjósum
 uppeftir kvistinni, en til þess álheimskil að
 minnsta kosti það vatnsmagn, að opi þetta,
 sem inn: kistuna hefur: eit strompörfu
 með mjóu opi, er inn: kistuna veit, og
 smigur laxinn þar: gegnum andtvegg-
 is, si hálfullt af vatni, og þó er tíð opetki-
 aðra frá botni kistunnar, en svo sem var-
 ar tvíum þunlungum.

2. Hlinn svonefndi: þollur: sínu kvit,
 sem fyrri hefur verið ágstasta veid: vil
 fyrir lax, og er að skitinn frá kistunni með

göjólgaði, var svo þurr að ekkert vatn,
því ríður straumur var í honum; gat þó
eigi verið umtalsmál, að vatn sými þessa
um strompinu, eins og verkul of lax á að
geta gengit í pollinu og veid st þar. Vatnið
í kvíslinu: allt frá kistunni ríður að áti
var að eins á stöku. Það var smíkið að lax
gat þar verið, ef hann var í kvíslinu kom-
inn, áður en vatnið var stýflað burt frá
henni, en þó motti líka taka laxinn und
höndum einum, með því þann
vefði ekkert getað verið burtu úr slíkum
linum.

3. Yndur (-autur-) kvíslinu: stóð vatnið
þar í möli þannig, að lax á sínu vel gat
gengið frá sjó appeltis henni og í kisturnar,
en þar um það er þó blautu þannu henni
kunnugt, að veitt hefði verið; þessari veit líka
á þann hátt, að vatninu sé henni þessu
verið klefft ofi: veitur kvíslina á sínum
línum með stýflugardi, nokkur þessu með
an stírafoss, og það hefði verið slík þotifori,
því var oft hófum verið við studdis meðan
luxuittin var þennu eigna, sýnt sig, að þessu
a vatnið minnkaði, kvíslinu þó kleypu
er kunnugt af laxinum app í kisturnar, ein
kunn til sjóar, því er það ómóðumlaust,
að þurfi á vatnið meginu er akaplega stóð

leg fyrir laxveidina. Í Kíturmi fyrir við-
 ann vadið á hvítlími vomi: Óðau rimmum
 16 laxur í hinu að eins 1 lax, af því að vatnið
 í þessu rimmum máð: eigi til að fylla þromp-
 þrófuna eins vel og í hinu.

4. Stíflögardurinn, sem heit: Þórnun og
 fyrirverandi heignunum kinnungu nafu laf
 í norðurlána á sama stað, sumpast til
 að leida vatnið yfir í sudurlána, þegar rimm
 skal þleypa þuni, sumpast til að nafu gáfu
 vögi á vatnsmegnum, í báðum hvítlími
 um, sáum ves þrunum í fleisum stöð-
 um, og grjóti og torf úr þorum líbið undan,
 því líkaf sem þrunid þeft: af ofmegri
 vatnins.

5. Því með þessum ves að stöðu þvergard
 þann, er aldrei svo ves tilvitnum, fyrir en
 á þessu vori þessu hláðum vesid fyrir hvít
 þá & vinnur úr norðurláni yfir í sudur-
 lánu fyrir ofan Þórastorinn (Stírabyl 1, 5)
 sáum að þessu gáðu var þannig hláðum,
 að hann hindarúdi: vatninn ed. l. l. g. v. á
 tí þessu árinna, en veitti: að kute mátti:
 9
 allu vatninn inni norðurlána. -

At ves þis rísum sagð þid sambla
 frá ástandi: Ellitaanna ofan skrifad-
 ann dag sáum ves ríðu þinnis að stað-
 þetta frammi fyrir árinna, ef á

þarf að halda.

Reykjavík 15. júlí 1869

Gudni Einarsson Jón Jónsson
(Chandralad)

Arni Þorsteinsson

notarius publicus.

bojarfógeti: Reykjavíkur

landfógeti: í Íslandi

Gjörir vitandi, að misnæðar Ludns
Einarsson frá Múlhelli og misnæðar Jón
Jónsson frá Dúkkstöki, báðir meir þeirri
lega kunnis, í minni ræðveru nafni und
er skrifat skjal þetta, þinn fyrirfud: und
eigin hendu, en þinn tidari und loflega
mundvöldu nafni, eftir að stjálid hafð
fyrir þeim meir upplend og þeir stadfest
innihald þess, samt gjöð sig reidubins
tu emfremur að stadfesta það fyrir
ritinum und eidi þegar þrasit yrði

Í ræðveru notarialvotta P. Jónsson
ar og A. Hildarsonar.

Þú stadfestu myndis og mitte nafni og
embettisinni þíni

Notarial skrifstofu Reykjavíkur 15. júlí 1869

Notarialvottar

Pétur Jónsson

Ami Hildarson

Arni Þorsteinsson

(L. S.)

Þurpur 8^{vi} áttatín sk. v. m

borgar Arni Þorsteinsson

Framlagt á satta fundi Reykjavíkur fyrir Seljannarrestreypp þann 21. júlím. 1869. -

Hilmar Finnur

Bilag 5 ad N° 2

Framlagt í aukaritt. Lulbringu og Gjösar-
sýðu 11. september. 1869.

Clauður

Bilag 6 ad N° 2

Utskrift

is notarial bók Lulbringu og Gjösar-
sýðu 1869 þann 5. júlím. notari-
publicus í Lulbringu og Gjösar-
sýðu á Arba í Mosfelluweit, und vitmanna Jóni Ásmund-
undeyri og Haldri Finnseyri til þess að
fyrir leggja Eyólf Markúseyri bændu í
Arba nokkrar spurningar eftir heidni
kaupmanns Thomsens í Reykjavík í
brefi af dags dato. Framangreint bref var
framlagt þannig hljótaud:

það er vit þeir má búa, að með állu
móti verði þarit í kringum þessu
það, sem búið er að leggja fyrir stýft-
un vabrisins: Elitaáinn, og til þess und-
ar, að þor þái aftur sína meginlegu og eðlu-
legu vabrisás, og það er þessu tilliti er
áritandi að vita, hve nafandi er og hvata
mádu að þessu mötgerdingu, sem í Arba

arlandi er togt: ána, til þess, að þurka
 veltuskvittina og veita álu vatninn af
 í: hina eyðri, leyfi og meir að bjóða yð-
 ur, herra eyðismáður, að heinta svo
 Eyðlufs bónda Markúsinnar: Attd til nota-
 rialbokarinnar um það,

1. hvort hann hef: lagð ofangreinda mót-
 girtingu í ána sjálfur eða af eigin frjál-
 um vilja og verði þess meitat þá

2. að hvers ráðum, til hlutum og tilverkna-
 að: þessi girting þá hef: verid sett.

Reykjavík 5. júlíum. 1869

N. Th. A. Thomsen

Tú

Notarius publicus í Hellingu og Hósaeyju

Eyðlufur Markús var viðstaddur og varad: spum-
 ingunum þannig:

Attd hann hef: ettki gjórl það og hef: eigin
 um ráð ofskinnis umspurda girtingu

Attd. Arressor Sveinsson hef: latid gjórafod
 mid sínum mönnum.

Péttr. Elíab

Vitni

Claurin

Haldur Jonsson (handvaled)

Jón Ásmundsson

Infidur

Claurin

Gebyr: 801

Udskrift 121

Not. publ.

921

niutiu og 2, r. m. Claurin

Bilag 6 ad N° 2

Framlagt; amsættu kullbringu og Hjórasýslu 11. septem. beran. 1869.

Clausen

Bilag N° 2

Framlagt við polit. gjörning 9. júlím. 1869

At Hbd. -

Clausen

Bilag 7 ad N° 2

Útskrift

úr politiprotocol kullbringu og Hjórasýslu

Á 1869 þann 9. júlím. milli lögvefju efri kullbringu og Hjórasýslu H. Clausen o' sk. bo: Morfelauvit, sáud undirskrifudumvottun til þess, eftir beiðni kaupmanns Franssens: Reykjavík að fullnægja eða framkvæma fögjetáirskund af 3. júlím. p. á. með hverjum þáð er barn að Arressor B. Sveinsyni á Ellitavatni að stýfla vatnið! Ellitavatnið, þar sem hvar mötgyrdingar Arressoriss enn ekki eru teknar; burtu.

Framangreint bréf af 7. júlím. var framlagt þannig hljótaudi: Bilag N° 1

Með þess þáð er orðið mei gótt, að herra Arressor B. Sveinnur ekki nema að nokkum leyfi þess fullnægt þess fögjetabarni, sem ligit var yfir stýflunni á vatninu ~~í Ellitavati~~; Ellitavani 2. p. m. og þessum bisk þann

4 mót á eftir, þar sem manninn þá
lotur þá mótgjörtingu standa, er eg
þegar: heitni minni um fözetagjörtingu
kræddi: um, að tek. allt vatn frá vestan-
svistum áirna, og gjört: lauveid: þar önn-
ulega; svo allt vatns megið liggur: austur
skvild þeirra og flitur, forsi ofis laxakitt-
unnar, og gjörtingar þor, sem þar til heyrna,
svo laxinn gengur upp ofis en ekki: kirkun-
ar, hlíf eg að biðja gtu, herra eylo meður,
þa með fylgjandi Þesskikkellu til notariabók-
arinnar af 5. þ. m. herlega eynis, að það er
Arrestorium og eynis unnar, sem ráð
hefur tíðri mótgjörtingu og last nanna á um
ars manns laudareign, í framhaldi: upp
nafliga [gjört] nefndra fözetagjörta, að leggja
lagabann fyrir misnefuda mótgjörtingu
þannig að hin verð: strax í norðinu gtu
tekis burt svo algjörlega, að vatnið: Ellid
áinnur þar eins estilegn rás gegnum
báðar kristannar.

Þó þess ekki sé þó, skal þess samt getið
að misnefudur Arrestor B. Sveinsson
er samtkræut með fylgjandi Þesskikkellu
á eini rétti Requiritus: þessu efni.

Reykjavík 1. júlí m. 1869

H. Th. A. Thorsen

Fræmlega við polit. gjörning að Arbo

júlím. 1869. -

Clausen

Til

Fogetarættar Guldbringu og Hörsaleydu
Lembrenna fram lagdi Kaupmanninn Thom-
sen útskrift af notarialprotocol Guldbringu
og Hörsaleydu vitvitjandi vörum mótgírð-
ingu, og til fylgju N° 2.

Lokkinn sýndi Requisiteurinn Fogetarættardómur
af 3. júlím. p. á. Requisiteurinn hefur staðfest: sam-
kvæmt þessu, að mótgírðinga þeir, sem eru
hladdnar upp fyrir tveimur Ábóalandi vörum
seknaðar burlu, með aðstoð lojreglu stjórns
Lojreglu stjórns lít þeir taka gírðingarnar
upp, uppi kortnað hlutad eiganda.

Eyjölfu bindi Markissson á Ábó var við-
staddur. - Að þeir binn var gjörningi skilid

Clausen

Requisiteurinn

Utrúi

H. M. H. Thormann

Jón Amundsson

Daniel Simonsson

(handvotud)

Udskriftens Rigtighed attesteres. -

Guldbringu og Hörsaleydu Centois 13. júl. 1869

Gebyr 24/

Clausen

þeir og byve Sk. Þinn. Cl.

Þitast. es N° 2

Fram lagd; aukarita Guldbringu og Hörs-
eydu 11. september m. 1869.

Bilag 8 ad N° 2

Vi Frederik den Syvende,
af Guds Naade Konge til Danmark
de Vender og Høvers, Herlug til Slesvig,
Holstein, Stormarn, Ditmarsken,
Lauenburg og Oldenburg. —

Ligve vitteligt, at da det ved allersvieste
Resolution af 11. Mai dette Aar er tilladt at
det Staden tilhørende Laxefiskeri: Udsaaue
inden Indbringni og Hjornes Lyrel under Lødes
Amt, paa Vort Land Island, maa afledes
de Eieren til de til beindatte Laxer stødende
Jorde, Bustradi og Kolon, islandsk Høbmand
D. Thomsen, for en Høbsum af 1250 Rbd,
og man i den Anledning har indbetalt i vor
islandsk Jordebogkasse af forsonde Høbe
sum 450 Rbd. og for de øvrige 800 Rbd ud-
stedt en Forskrivning med 1te Prioritets
Pantebrev: bemeldte Laxefiskeri, og 4. p. c. aar-
lig Rente til hvert Aar 11. December Termin,
saa Hjøde og afhende Vi hermed til forsonde
Høbmand D. Thomsen med bemeldte
Laxefiskeri: Utsaaue, fra den Store Fos ved
Garden Ache, Storakid kaldet og indtil ud-
enfer Elvens Munding; Løes mellem Aa-
beas-Hofte og Gelyjer eller Geldingutanga, med
tilhørende Fiskeredskaber og alle de Rettigheder
som Fiskeriet fra gammel Tid fulgt har

endnu følge og med Peter følge bør, saa
 at han i Overensstemmelse med de om Fisku-
 riet. Island ergangne eller herefter udgaaen-
 de Anordninger endaa gjøre sig samme saa
 nyttigt som han bedst vedt, vil og kan.

Thi erklære Vi for Os og Vor Kongelige Arve-
 successor: Regeringen ingen videre Lod eller
 Ded, Ret eller Rettinghed at have til ovennævnte
 Fiskevie, men at samme som forinden
 skal tilhøre og følge formentlige Høboer og
 D. Thomsen til evindelig Eieendom, dog Os og Vor
 Kongelige Arvesuccessor: Regeringen alle
 Kongelige Regatier og Høitæder, samt ordi-
 naire og extraordinaire Contributioner, som
 enten allerede til Os eller offentlig Brug ere
 paabudne eller herefter paabudne vorde. ufor-
 skunkede.

I övrigt ere Omkostningerne ved dette
 Vest Skjodes Tingfæring, saavel som hvad
 andre Omkostninger der endda kunde
 flyde af nærværende Overensættelse, Os uve-
 demmende.

Forbydende alle og Enhver heri mod
 efter samforstrevet Haver, Hindes eller i
 nogen Maade Tørfang at gjøre, under Vor
 Hylde og Staae. -

Givet paa Vor Slot Christjansborg
 den 11te December 1853. -

Under Vor Kongelige Haand og Segl
Frederik R.
(L. S.)

Skøde
paa Laxefiskeriet i Udda-aa inden Indløbsingen
og Skjov Lyssel under Islands Linder-Amt
finglyst i enen Laxfinglyst-nem ad
Keti, paa Seltjanna-neskepp, paa 6. juli 1854,
og innfødt i vitkennandi kaup og vedmal.
abrisubók pag 250-251 sub. N° 271

A. Baumann

2nd 24
bókun 24

2nd 24
1/2 % gjald - 6 - 24

8 Rbd. 48

átta Ríkisdalis fjömsking átta skild o.s.

Leit á bojarþingi. Reykjavík þinn rituðlozinn
hinn 14 júní mánaðar 1855 og síðar: afsals og
vedmála bók bojarinn Lett. D. N° 130 á 155-
157. bls.

Gjald:

V. Finsen

2nd 24
bókun 24

2nd 24 - tvær ríkisdalis 2 skild.

1/2 - 1855

V. Finsen

At nœðrænde Afkrift er en broyðriastig
Copi af det for mig producerede ^{original} Document,
dæmt i et og det overentbeimende med

samme bevidnes herved efter nödvendig Collocation notarialiter.

Notarial certifikat i Reykjavík 8. Septembris 1869
 Gyfyr 134 A. Thorsheimin
 Fölskidding R.M. (L.S.)
 betalt Thorsheimin

Bilag 8 ad N° 2

Frantuft i aukarætti Eulebringu og Hjósasjónu 11. septembris m. 1869.

Clauin

Bilag 9 ad N° 2.

Conditioner af 4. juli 1828

Fluorefter det Haas M^{te} Hengen tilkøende
 Laxefiskeie i Hellaæen, inden Eulebringu og Hjósasjónu
 og Lynd i Islandi Sönder-land, ved offentlig
 Auction, opbydes til Torpaghuing. —

1.

Torpaghuingen opbydes paa 10. Aar, for en
 aarlig Afgift af i Rigsbankspenge r. S., og bliver
 den hvirkbydende tilslagen paa forventet Appro-
 bation af det Kongelige Rentekammer —

2

Torpagheren maa bruge Laxe og Fiske, samt
 hvoranden mulig Timefangst i Hellaæen, med
 Garn, Angler, Kister og Elveus Opdømming, saa
 ledes som forhen er brugt op ad i Elveus, til den
 store Foss ved Gaarden Arbo. Herahyl kaldet,
 ligesom og ude i Læin uden for Elveus hænding

indtil imellem Afsa: Nøfte og Gyljubange, paa
hvilken Forbeting det er alle andre Forbudt
at sige paa nogen-lemmelst Maade. —

3.

Torpagtingens Titrodus udtømmende
31. December og overleveres Torpagteren da, de
Hans M^t tilhørende Lunekister, som igien bis
afleveres i brugbar Stand ved Torpagtingens
Udløb den 31te Dec. 1838. —

4.

Afgiften indbetales med rede Sølv til Land-
fogderiet, inden hvert Aars Torsdag eller 6te.
Juni, og om forlænges, maa Torpagteren stille
antagelig Caution for dens prompte Betalelse. —

5.

Skulde Torpagteren døde, eller ikke opfylde disse
Conditioner bliver Tjckenet strax ved Auction,
opbudt til ny Torpagting. — Hans Arvstods
mulige Fordringer forbeholdes. —

6.

Ringere Overbud, end 1ste o. 2de antages ikke
Afskriftens Rigtighed bekræftes

J. D. Trampe

At nedværende Gjenpart er en tro og rigtig
i et og M^t overensstemmende Copie af den for
mig producerede Originalafskrift bevidnes
herved efter nøiagtig Collocation notariati-
ker. —

Notarial certificate: Reykjavik 8 sept. 1869

Gebyr: A. Thorkeimsson

Collation Attestering 12 Sept. L. S.

Tolu Skifting R. M. betalt A. Thorkeimsson

Beilag 9. ad N 2

Tranublaft i aukarættir kubbingsu of Yfrosar. sýtu 11. september 1869.

Clauður

Beilag 10 ad N 2

Styrkjalaket þau de i 1858 fangese Lax I Pakum: Sydlo.

Jun 12 - 3	I Hósti 4 i Nordloven
" - 19 - 15	Jun 10 - 1 Juli 12 - 18
" - 26 - 72	" - 16 - 3 " - 14 - 16
Juli 1 - 41	" - 17 - 1 " - 15 - 31
" - 7 - 62	" - 18 - 1 " - 16 - 27
" - 15 - 87	" - 21 - 3 " - 19 - 27
" - 24 - 44	" - 23 - 1 " - 20 - 7
August 5 - 53	" - 25 - 1 " - 22 - 25
" - 14 - 180	" - 28 - 3 " - 24 - 8
" - 28 - 30	" - 29 - 8 " - 26 - 4
Sept. 7 - 5	" - 30 - 3 " - 28 - 2
" - 18 - 7	Juli 1 - 11 " - 30 - 3
" - 24 - 3	" - 2 - 15 " - 31 - 4
ialt - 602	" - 3 - 12 Aug 2 - 6
	" - 5 - 5
	" - 6 - 123
	" - 7 - 8
	" - 9 - 5

Aug- 10- 3
 " 11- 2
 " 12- 3
 " 14- 4
 " 16- 9
 " 18- 162
 " 21- 80
 " 28- 5
 Sept. 11- 10
 " 20- 2

 Talt- 662

Bilag 10 ad N° 2

Framlæst: aukasetti Gullbringu of Hjónar
 sjón 11. septemberinn, 1869.

Ólafur

Bilag 11 ad N° 2

Laxfangede 1869

1869 - Skj - 86

Juni	9	2	11 ¹ / ₄
"	14	1	6 ¹ / ₄
"	15	1	7 ¹ / ₄
"	17	1	2 ³ / ₄
"	21	30	186 ¹ / ₂
"	22	23	121
"	23	13	43
"	24	2	5 ¹ / ₃
"	26	15	84
"	28	1	7 ³ / ₄

1869 - May - 80
 Juni 29 - 80 - 329

" 30 - 27 - 85½

Juli 1 - 20 - 100½

" 2 - 101 - 442

" 3 - 17 - 62

" 5 - 8 - 31

" 6 - 30 - 119

" 7 - 17 - 71

" 9 - 31 - 103 411 Laxar - 1822^u

" 10 - 17 - 66

" 13 - 14 - 50

" 15 - 45 - 154

" 17 - 9 - 32½

" 19 - 28 - 102

" 20 - 41 - 143

" 22 - 22 - 70

" 24 - 44 - 226½

" 27 - 10 - 50½

" 28 - 7 - 27

" 31 - 19 - 60

August 3 - 328 - 936

" 6 - 13 - 53½

" 12 - 4 - 8½

" 14 - 7 - 10¼

" 18 - 53 - 200

At nðrvðrænde leaðrag over Laxefiskerit
 i Ellitaaeme for Aarum 1858 g 1869 ved nðvrag.
 Sig Coluktion & befundet at vore i et g Aet over.

einstemmende med en for mig
produceret Bog over Laxefiskeriet, firl
af dem der have drevet samme hevidne
her ved efter nøyagtig Calibration notariell
ke.

Notarial certifikat i Reykjavik 8. september 1869

Gebyr 12/4
Folv. Skidding R. M.
A. Thorsteinsen
(L. I.)
Thorsteinsen

Bilag N. nr. 12

Framlagh: aukaræti lumbri og
Hjósarsýslu 11. september 1869.

Clausen. —

Bilag 12 ad N. 2.

Ad Eyölfur Markússon bondi á Kbo: Mos-
feluweit af hálfu hins opinbera & undir
áttom he fyrir ætínum fyrir það þann
þ. fyrir. ad kafa eyðilagð þveggingu kaup-
manns Thomsens; klutánum fyrir reidun
og undan stírahyf og ad Eyölfur vefti bondi
það fyrir sig, ad hann hafi gert það, eftir
skipun Árnessors B. Sveinssonar, vottast
hæi med.

Skrifstofu Gullbringu og Hjósarsýslu 6. sept. 1869
Clausen. —

Bilag 12 ad N. 2.

Framlagh: aukaræti lumbri og Hjósarsýslu
11. september 1869. — Clausen.

Retti slitid

Clausen Malspartar Vitni

Guðjóninn Þveinnur C. Steenberg
Finn Þorjónsson

Laugardaginn 25. september 1869 var
aukariður kulebringu og Gjósarsjónu settur ó-
þinghinn Seltjarnarnestryggs í Reykjavík
og haldinn af Landslag þarþögeta A. Thor-
steinsson sem sekudinnara með votum
H. Stephensen og C. P. Steenberg þarþögeta
þyrstekin sökin:

Kaupmáður Thomsen
gegn

Assessor B. Sveinsson

Hinn seti dinnari, framlagd: skjalum skifl-
austinn dagsetu 24. þ. m. til að taka seti: seti-
inum, hvert skjal var áteiknað við framlegg-
inguna, markað N° 3. — svoláandi: — —

Tyris hönd hins stefnda Assessor B. Sveins-
sonar móti yfirrétta málspóllsmádu Finn
Guðmundsen, skilad: aftur skjölum þeir
er honum von lid, semt lagt fram full-
makt dagsetta 18. þ. m. er var mörkund N° 4
og svoláandi aet N° 4 — —

Yfirrétta málspóllsmádu Finn Guðm-
undsen þyrir hönd hins stefnda tok fram:
pat x vitauðst, samkvæmt laganna 1-21-19
og 20, og seir hvert justificationsmál á skilvinnu

atta ad höfðast kafarlausn, eins og er mið
 þetta ad þó læsti, heldur á það ad vera svo til
 búit undir meðferð dómstólanna, ad þar
 kemur fram óli þau skjöl og skilríki, sem sattu
 er spursmátið með er ad byggt á, svo sökinn
 geti haft eins viðstöðulausum framgang
 fyrir dómstólunum, en: sakur til brenningu
 þessu máls vandað brennt er til þess at-
 þeintit 1° fögduakt in forma - þi það
 er einöfublegt fyrir dómstólana ad bygga
 meit á útskrifinni frá fögduarættinum,
 sem einungis inniheldur misurlyg ris-
 skudans, heldur er ad ad. réttur getur
 byggt á einfaldris dóm útskrift: afpillerud
 máli. — 2° Vantur heit afstöðumát
 verk, þar sem sökinn er þó andrjúanlega
 byggt á réttindum eða réttinda spiliis
 sem er bundin við tættinn laeul tak-
 mörk; af þessum ástæðum krefst hann
 ad sökinn si frá vísad, og forbotit sam-
 kvæmt §. 1. 20 upphafit, en sökvaradila
 bot. vamaradila fullar skadarbotu eftir
 sattuans eða viðhalla manna meit,
 samt fyrir mistu og gjaldtrætti spiliis
 og málskostnað ad skadlausu, en til varu
 krefst hann 14. daga frekts til málsvaru
 og gagnrótens.

Stefnumt: beiddum útskrift af þri

fram þessu þarís í réttinum í dag og
viku þess til andvara.

Þessi réttar málsforlunnaður Jon Gud-
mundsson móðurliti þvi framkemma hand-
lega, samt réttaklega að stefnanda vestrík
nokku þrettur, til að bota úi þeim góllum, ein
að hann átti þessu átti í sakka til þessingunn
og lazd. málið eins og það mi þessu þess
vandi úi skuld réttarinn.

Rituninn veitir þinn umbedna þess
til notkunnandi laugardags 2. októbr. kl. 12 há-
degi og tíð. stjótis.

Þess skal getit, að meðal þinna framlyd-
u stjótis, þannik ekki ein framlyd. stefna
4 máliu og lofad. umboðsmáður stefnda,
að afhenda stefnandanum af þessu stjót. þess
um stjót. vera.

Þess framlyd. stjót. um þessu stjót. andi:
Bilag N° 3.

Íslands Stíftamt

Reykjavík 24. september 1869

þar íd iðtunnandi Clavin þessu verid
meit móðurliti ein dómara : máli þess, & kaup
sto stjót. mádu H. Th. A. Thorsen þessu málið gegn
Arriker B. Guinnarsoni á Ellitavabri til
stadfestingar þessu þessu & þessu þessu þessu
þessu úrvegið þessu 3. júlím þ. á. gegn stjót.
um vaturinn þessu Ellitavabri á laudareigi þessu

60
sitarnefnda, og rýðisráðgjafar, og hefir
máttuð gagnaþessu sem fögeti: málin,
þannig einnig þessum lögum og við það ríð-
inn, skal eg þess með þessum lögum þessa
fólot gæta, þessa Mállráðs, og ákveðna þessu
til að meðhöndla og deila máli þessu þessu
undir ríðisráðgjafar og verður undir ríðisráðgjafar
inn að við þessa ákveðna bók Gullbringu og
og Gylfas rýðis, þess skal gætt að málið á að kem-
a þess á morgun 25. þ. m.

Hilmar Þinnur

Til

Þess fögeta: Þessjavík

Laust fram: ákveðna: Gullbringu rýðis
25. september mánaða 1869.

A. Thorssteinsson.

Prilaz N° 4

Heimur gef eg þessa málaflutningsmann
þessu Gutmundssyni: Þessjavík umboð
miti að lofum til þess að móta þessu ríðis,
þessu ríðis og til gagnaþessu eða vara: máli
þess, sem kaupmádu þessu H. Th. A. Thors-
steinsson máli: máli þessu, til af vafasveit-
innu minni á Ellisavöðum, og skal allt ein
velupfunda þessu málaflutningsmanni
þessu Gutmundssyni gætt; þessu máli vera
þessu gott og gilt, eins og eg það sjálfur gætt
þessu.

Reykjavík 18. september. 1869

Björnsson

Lagt fram: aukarætt. kúmbrengru siglu.
25. september mána. 1869.

A. Thorsteinsson

(setur)

Rittinn um upprast.

A. Thorsteinsson P. Ludjónsson Jónbjörnsson Víkur
Höfnun
Höfnun

Á 1869, laugardaginn síðinn 2. októbr.
kl. 12. hádegis var aukarættur kúmbrengru og
Hjónar siglu settur á skrifstofu bójarfóglægis í
Reykjavík og maldinn af laud- og bójarfóglægis
Kansellíræði. A. Thorsteinsson sem setudinn var á
samkvæmt skrifstofu skrifstofu frá 24. f. m.
útráfi í vidurvit vottanna P. Jónssonar og
og P. Melsted var fyrirleikid

Málio N° 5/1869 Kaupmádu Þorninn

gagn
Arættur B. Björnsson

Fyrir hönd skrifstofu motti: organisti.
P. Ludjónsson, skilad: afur skjalum þeim,
e numm voru léd útafta rethardag, samut
framlagd: Lva upp á Exceptiön frá skrifstofu
dags. í dag, hvert skjal var markad N° 5.
Einn þess framlagd: Namn: Akt frá
fóglægis kúmbrengru siglu, við vikkjand. vtt.
innis, hvert skjal var markad N° 6. Einn
þess sigldi namn skrifstofu áttetona 27. f. m.

með tvönni stefnuvörðingum þessum boðað
 stefnu framleggjingu afstöðu málsverks
 af þrotubáðnum þann 3. þ. m. og ókæd-
 sei stjál þetta aftur afhent. Stjálid N° 6
 fylgja réttargjörnum í originali, en
 stjálid N° 5 er rothjótæud: + +

Tyni vinnu stefna moti yfir ríttar máls-
 fordu máður J. Gudmundsson, sem eftir
 að hafa kærnt séi hin framlofgðu og reyndu
 stjót, lýti yfir þess, að hann framheldi állum
 tímum þess ríttar máls á þrotubáðum frá
 vinnu málsins. Vid vidasta réttardag hafi
 söknað dila að eiss beiddum og þessid
 réttan viltufrak til að vara mötuslum,
 og þá kærnu fram, en ekki til að úbreysa
 eða framleggja mig stjót, þann tíu einmitt
 réttar tilbimingu málsþessa stefndu og
 þetta meid; hann áttur heldur ekki, að rétt
 urinn sjálfur nefdi getad gefid þess til þessa
 eftir þess, sem he stefndur á málinu, þó
 þessa nefdi: verid þrapit, og það þess idar,
 sem ratar að þess nefur í háus þessid innu
 leggja til réttarins, ekki eru meid þess á
 stjót sé rétt til að úbreysa sé idar þann
 stjót, og hann mi vill framleggja, og ein-
 mitt meid þess, vid uskerminu málsþessid
 þó, að hann nefdi átt að framleggja þann
 in limine proccus, á þess að málsþessid

urinn leiddurinn: þursum til þess. At öðru
 lefri. Meldur þann sei til þess, & þann þessur
 framfod sitanta settardag áttunda: þrávís-
 um málium, skadabotum og máli kostnaðs,
 og innlotum sökinn. — Þessur. —

Þessur: lit þess gæti, að þann álitur
 það alveg í réttarinn valdi þvott til þess
 tekist við vambautegun sei skuld til þess, þess
 framlayða stjals N° 6, en álitur sei euga þess
 bína, þó að eigi verði svo gort. At öðru
 lefri. Excipere þann gegn mötunum möt-
 þáttum og innlotum sökinn til vambautegun
 réttarinn. Þessur. —

Þessur: mötunott: þess frá þessurinn og
 athugasá gættur þessur, að þessur mötunott-
 urinn í innlotum sökinn N° 5 þessur þessur,
 að slík exception, sem þessur er þessur þessur: átt
 að framkoma fyrsta settardag, af þessur gjalfr
 þessur þessur, & þessur mötunott: þessur þessur
 appi, að það er ómögulegt þessur þessur mált-
 þessur þessur, að þessur slík exception, að þessur
 þann þessur gættur þessur sei euga málium.
 Og það þessur appi þessur mötunott: þessur þessur
 þessur, að þann álitur það mögulegt að þessur
 ath um og þessur þessur með Situationskort
 í máli v^{na} innlotum sökinn eftir að máli
 & v^{na} innlotum sökinn, þá v^{na} innlotum sökinn lagaákvæð-
 ann þessur að litandi, og þessur v^{na} innlotum sökinn.

i töluk. 20. jan. 1797 að mölreyja þeirri me-
ingun mölþustins. Ymlet þann svo rok-
inn til útskudas eða dinnis. (Uppf.)

Stefnaði: atkuzadi mid tilliti til töluk.
20. jan. 1797. 12gr. að atkvæðum þessara
greinar það þann frekari minnis, ekki
si þessu erittka, heldur beudnar skilgrdi,
sem ein mitt kyni, að Situationskort
ekki endilega þarf ^{ad leggja} fram fyrsta ritna.
dag málinu. Uppleidd-

Uthi að þar þar erittka köfdu þessara
fram að þora inn létu þis rökinn til ús-
skudas og tók riturnin þanna þarullit
til útskudas eða dinnis, og tók þessu máli
þessu, að útskudas eða dinnis að
þessu á laun myndi ~~myndu~~ verda
uppkveðin laugardaginn 9. þ. m. kl. 12
Middag.

Hið framlagða stjál er þannig ljóðandi:
N° 5.

Svar uppá Exception

í málinu: *Hauptmader H. Th. A. Thomsen*

gegn
Assessor B. Svinnynni a. M. Davatni

Hið hiðrudi mölþustur þessu heft
þessu að reftja til á hitþessing máls þessu
1° að þessu agjörda ein, sem þis er uppkveft
til þess þessingar, ekki fram lofdi: atks-

formi, heldur einungis á útskrift á föjta-
 bokinni, og nefur hann álitid það ógjör-
 ing fyrir réttinn að dæma um föjta gjörðine
 sþis þessari útskrift eins og fyrir yfirséttu á
 dæma í hreyg máli, sem er, þegar réttargjörðin
 er ekki liggja fyrir: atkþformi. 2° að lítuatinn
 kortit vanti, á hvers þanna meina að málið ekki
 geti sétt. leza Hornid fyrir réttinn, eða með öðr-
 um ordum, að það naf: átt áð vera framlagt
 fyrir réttinn þar á minn fyrsta réttardag og þef
 er hann fyrir þessari rættis beinbað málinu þod
 vísid.

Þy skal mi fyrir fram gjöra þá við þó atþrygja
 sénd, að þessi málundl: geyn málsköfð meirinni
 voutaulega hefði átt að koma fram í málinu
 fyrsta fyrirtekki, þann 11. jún., og mátti þess þó
 fremur vouta, sem málsreigandiinn gjaltur,
 meður sem þessi tekkid þid fullkomna embatt-
 is þróf: lojóvni, var þar móttur, og öllu ef þannig
 að málundl: þessi réu afrikt þann komin.
 Þar nast skal eg með tillit: til þyrra atþriðis á
 málundl: geyn geta þess, að málsþurvinu að
 öllum minni vilid á þri, & hann skóða þess
 au rétt sem yfirsétt, & ekki geti eða megi dæma
 nemu sþis þann þyrru óktum. Þy öllu þess þer i
 að geta þyrr, að: slíkum málium, sem þessu, &
 föjta gjörð og stöðfukingur málsróten einu og
 sam: aframhaldandi atk eða réttargjörð, sem

þá dinnarans hálfr og þyrir þann hef-
 ur mötþudurinn nafid þessi mötþudli,
 en ekki sjálfs reis vegna - ekki einu sinni
 þarfust meinnar ískriftar, auk heldur
 ekki, þá sem þann hefur allt sem þann er
 þurft, allan. atkin, i embættisbókum sin-
 um, er nafn ríms lazarazu þeltri, sem hef-
 þurftur ekki, og þetta ríttar meðal þessu dinn-
 arinn stóðugt i hendum sí. þá vörðist þú
 hljóta að vera þvegiu hugrandi manni gótt,
 að þá vör þyrir dinnarans öldungis er
 relevant, hvort veitst þú ekki skjál, sem híd
 framlagða N° 2, 3 komi fram þú þarþins
 hálfr. eða ekki, þú skjál þetta er að einu til
 leit þessingar þyrir þarþinu undir máls-
 rekstrinum, og er þyrir þá vand rýndugt,
 af þú þess nafn ekki er bestis bókur dinn ar-
 aus undir völdum. Vöri Theoric mötþarþ-
 ins i þessu efri rítt, eða byggð á nokkurri
 skynstærlegru hugrun: þráðitri, sem þessu
 vörðug á þrif armad hvort á málsþer-
 una, eða á málsþerund sjálfst (Form eða
 Realibet), þá godi Analogien þar af, að
 euginn dinnari gótt, rýppvörðinn dinni
 ulinn máli, þyrir er þann vör þú-
 um að þessa átt alla málsþeruna +
 þá hvort einn þetta ríttar hald þyrir rítt á
 atþessum. þú þessu mis þess vegna að ofla, að

ad petu mid jorra abridi motmálanna sé
frumar þaft i frammi til ad draga málid
og rýna fordild ríma, heldur en til þess ad það
skuli hafa nokkra fjáðingju fyrir málid. —

Stundit annad abridi motmálanna
meðis, þó x meí það fullkunnugt, ad bód: N.
L. 1-16 og ták. 31. marsen. 1779 skipa, ad Situationskort
skuli taka upp i öllum lauda þotum, og til skip-
unnis tekur síðastlega fram um veituvötn
i § 4 — Eý þessi heldur aldrei stöð meí ad
hlaupark sundan þessum lagabodum, og hefti
veit beinum ad hlýðnað þeim fyrir löngu,
hefti ekk. motparturinn reitid a' alþingi öllum
þissum frá þó stefnan var tekin út og til
þess hin fél i rétt, og eý af Humanitets-ken-
syn ekki hefti: viljad hlýða honum fyrir stefn-
uförum x höldudu þann frá starf: ríms um
þann tíma, og hefti: móður rá, um linn
er heí þó um ad taka viðtöð Situations-
kort veit við latinn eftir alþingistímum,
en eý ölla ad þessi drátur gæti ekk. mekk. mál
inn, þó ad fyrir það fyrsta telletur hvorigur tel-
vabudur lagastáður síns lúid og L. 1-17, ad a'
veit endilega skuli framfara áður um mál
it = fellit i rétt, og i öðru lag vindit það höst
of ták. 11. júl. m. 1800 § 20 ad löggjafinn ekki vil
láta frávísa máli fyrir það, þó undirdinnar-
aus árcidar eða rökunargjöld sé alitir fólk

eða íriti: þó málið að þessu leyfi sé rang-
 lega tilbúið fyrir undirritunum, eða
 svo gótu sem ekkert Situationskort þar fram
 komið, en auk þessu gjörir L. 1-17 við fyrir
 að divisarius ritnefni árcidar og skodun
 armenis til að koma á staðinn: þeim
 málium, "sem ekki kann gjaldas þau" áður
 en skodun og árcid þar fram og að athöfn
 þeirra verði framloft "mósta-ittar-dag
 þar á eftir". — Síðan þarinnj alit til
 vituðis lagastáðis gjöra ráð fyrir, að Si-
 tuationskort skuli taka í eignarþrotu máli-
 um, gænga þeir allis út frá því, að divisar-
ius skuli standa fyrir þessari ritarathöfn,
 en þar: liggur ímplícít, að málið hlýtur
 áður að vera fallið: rita, enda e þetta alveg
 samkvæmt ritarvenju í eðruhliti. Því
 engum dettur: þuz að taka upp þing-
 vitni í neinu máli, áður en það er í
 rita fallið, og þar sem skodunar og árcid
 argjörðin eintilversar eru og nið sama
 ritaráttaund fyrir málsþart ána, eins og
 þingvitnið, þó e það ástóðslaut að þeim
 aðru forna fyrir þinni rit argjörðinni
 en fyrir þessari. Jafnvel þó e þarinnj
 ekki geti annað en álitid exception mótt-
 þartrini alveg íbúggrundada og ástóðu-
 lauta, má e þó vel lita það eftir móttþar-

insam, að framleggja fögöta gjörðina: akts.
formi, og skal það gjört undir eins of Situations
Kortvísunni mí 20 þriðj. fullbúid, verður
framlagt; leggji þú mér svo að gjera þá önnur
skýlanguerku

Péttaarkröfu:

Að málið fái framgang.
Lof þú svo exceptionina inn til áttunda.
af réttarins.

Reykjavík þann 2. október. 1869
H. Th. A. Thomsen

Lagt fram í aukarétti: Gullbrinsgjafi
2. október 1869. —

A. Thorsteinsson
(settur)

Tu

Aukaréttar Gullbringu of Hjósarsgjafi. —

Petitionum uppsagt.

A. Thorsteinsson Þ. Gudjotsson sonur Jónhildurssonar
(settur) sem vottar: Páll Melsted Peter Jónsson

A. 1869 þann 5. október. var Hjósar of
Gullbrinsgjafi aukaréttur settur að Atbo of
haldinni af Landdög bejarfögöta A. Thorsteins-
son sonur sekundinnara eftir skipan stiftlunnar
innar með vottum hundra linnarsyni of Jóni
Jónssyni þvar þá eftir heidni kaupmanns
H. Th. A. Thomsen var fyrirsetinn gjört til
þess að þá afstíttu máluverk í standi of þess Elías.

aárnar.

Mott. Jónis rættinum kaupmáður H.
Th. A. Thomsen, sem fram lagði Jónis Kall dags
27. f. m. hvest stjál var áleiknað um fram-
leggjuna Rey. 16. l.

Um fremur fram lagði kaupmáður
H. Th. A. Thomsen afstöðumálverk sem
var áleiknað um framleggjuna, hvar
nótt hann óskodi að gjörð þess. nýgt. fram-
gangs samkvæmt hinni framlagðu Jónis.
Kalli. - Árressor B. Sveinsson motti of eflis
að honum var sýnt hið framlagðu afstöð-
umálverk skýrði hann frá, að hann ekki
göti vitarkennu gítli afstöðumálverkisins
af þess ástötum að afstöðumálverkis
ekki. nýgt. ofis þess skýflur of aðra flöðgærða
sem forboðið frá idummar hljóði um of sem
leggji i Elidavabnslandi. þar nótt gjrd. kan
að vefungjaflíð fram lagðu afstöðumál-
verk, bóði að stöðafjarloft, rítum íruefru
um of i gáum flíum þar að lítaandi, -
geti gefið dómstötunum jóra hugmynd
um þess veidivælar, sem mót þarluirum
þess fram á að hann naf. óloft legu skernmót
míð áðar í nefndum flöðgjörðum of vabur-
veitingum i Elidavabnum. - Appleris stesf.
of bótis hann þess við að þess gjrd. ingjör
i vesturánni se ekki nóm. nóg. nákvæm-

lega tiltekning, þar sem t. a. m. það er svo
 langt frá að málverkio séri grindur þar
 sem en náðgt hinum svokallaða veidipóli,
 að nafnið sé ekki einu sinni tekið á mál-
 verkinu. Í öðru lagi atklingar nafnið að ^{móa} Kerfoss
 foss mitaður við boium Abba á Korkimslandi.
 í alveg rangan og vitlaund: staðarlegu hlutfalli;
 eftir þessu nafni getað kemid urt eftir
 aðgjertum mótpartinum við vitlaund: Aleypri-
 gardi þeirri beint fram frá boium Abba, sem
 hann nefur hláðid Sveinjas: sumas leyfa-
 laust: haus landi. — En þessu sakna
 hann í raunveru Stora-hyls á réttum stað þar.
 á milli sé Stora-hylur nefndur en velad mer kja
 þannig, að nafnið réttilega ekki geti kallast
 að higgja við jördina Abba, heldur: endurárin
 við Breitvott. lepplent.

Ad svo kemur þess rétturinn mid þóð-
 unum á það svæði á afstöðu málverkisins, sem
 liggur í kringum Abba og kem málverkisins
 samant um að afstöðu málverkisins svo langt
 sem það er yfir vöð: brikarlegt, þó veitar
 Ánesser B. Sveinsson að þar sem á Korkimslandi
 nefndur Stora-hylur eða Storfoss sé sá foss
 sem nefndur er í afsaltréfinum mótpartinum
 af 1853 sem sá er liggur mid „Gaarden Abba“, en þar
 sem á Korkimslandi nefndur Kerfoss þá er
 það sá hylur, sem í afsaltréfinum er nefndur

Steinhylur og með tilliti til nedri heftans
 á Korkinu þá nafn hann það að allu
 að kofur eignis ekki að árnar ein storklagt-
 ar með girdingunni og það girdingarn-
 ar áhrði sem sé fyrir ofan sta á möbs
 við Keldu, þá álit. hann þá sé óvörðumand,
 en að öðru leyti nafn hann ekki við af-
 slötu þeirra á Korkinu sta einstaklingu
 að allu. Kaupmáður þessum möldu
 þá að Kinnu þá á Korkinu vör. sé svo-
 nefndi Steinhylur, og yrði að upphæfunda
 að him svo nefndi Steinfoss á Skor-
 hylur á Korkinu vör það, sem í apralshet-
 inu er kallað den Store Jus ved Gaarden
 Keldu, eftir þá sem hann gótu Kinnu
 norð. — Arresser B. Lucinsson veit-
 að þessu við arnefunda og skiptuholu
 hía þess, & hann áður nefni fram það,
 hót: yfir nefnd og réttaklega, að gegnd-
 um rétti til að framföra þann gótu þá
 vitvirkandi, & hann ekki nafn. tók þá
 til að Kinnu fram með en teku Korku
 að öðru leyti gilt með þessu hefting-
 um sem á ein Kinnu á þessu vörð-
 sem það norð yfir. Upplesti stað-
 fekt.

Hluti framlega segja hljóta þessu.
 Bilag N° 6. b"

þó að mi. sé komið fram yfir þann
 tíma, sem vandi: nefnir verid að tak
 upp lasatíðernar ís Ellidáinn, þef. y
 þó lábit það hida eftir þvi, að tekið yrdi
 upp Situationskort yfir veiduvot: mitt
 í hitum ánn, til afnota undir mál: þvi,
 sem eyrifi hóftuð gegn Arressor B. Lucius.
 segni, en þetta nefur dregit yfirra kring
 um botna vagna, þar á medal þess að só
 mölingafróti: mótus, sem til þess er lík
 legastur ekki mun þafa verid við lath
 inn lítan alþringi sleit þann 13. þ. m.
 En þar mótparturinn að líkindum
 þarf að innkalla til að vera við þeg
 as kortit er tekið upp, eta í álu falli til
 þess, að vituskema það í stáðnum gjál
 um, bit ey ytu þerra Kanselliráð, sem
 setum dimara í afangreiðu máli,
 að ákveða dag til þessara afhafnar og
 innkalla mótpartinn til að góla þessa
 tíma undir þessum, ef munum skyld
 eignast svo. —

Reykjavík þann 25. september 1869
 H. M. A. Thomsen

Til
 Herra Kanselliráðs Land og borgarfo:
 geta A. Thorssteinssonar

Arni Thorsteinsson
Kanselliráð

Bojarfógeti í Reykjavík
sem settur dómari í
Kullbringu og Hjósarsýslu

Gjörir vitanlegt, að samkvæmt þann
auktrifari beiðni stefnið hér með,
með lofleysum fyrirvar Arnesur Ben-
idikt Sveinsson í Ellidavabú til þess
að móta fyrir aukarétt. Kullbrin-
gu og Hjósarsýslu, sem haldinn ver-
ur að Abbt, þriðjudaginn þann 5
5° Októberinn. næstkomandi. Kl. 12 á
hádeggi, til þess þar og á áreiðarettadóm-
um, að rjá afstöðu málverk þad,
sem hefur að framan x um húnella,
upptekkit, og að einu leiti að leggja
samþykki á þad, idu vefengja með
albotum, til þess þrettara verður fyrir
tekkit, eftir þörfum.

Löjdagur er íi lojum numinn með tilsk.
3. júníinn. 1796.

Til stöðfetu x nafn mitt og ein-
eigl. Kullbringu og Hjósarsýslu.

Skrifstofu. Kullbr. & Hjósarsýslu 27. sept. 1869

Þingun 207
Lutungr Sk. x. on
borgar Arni Thorsteinsson (L. S.)
A. Thorsteinsson
setur

At 1869, mánudaginn hinn 27 seft
emberm., Kl. 12 á hádegis, hófum við und-
irskrifadi stefnuvottar í Reykjavík birt
framant að stjal og stefnu yfirvettar
málsfordu vorumni Jóni Gudmundssyni
persónulega á heiminu hans. -

Þetta vitnum við í krafti stefnu-
votta eiss okkar með nöfnum og innviðlum

Jón Þorsteinsson A. Arnason

Borgun 36 sk. (L. L.) (L. L.)

þorjattu og sex skildingar v. m.

Jón Þorsteinsson A. Arnason.

At 1869 þriðjudaginn hinn 28. seft
emberm. Kl. 5. e. m. hófum við undir-
skrifadi stefnuvottar í Seltjarnnesbreyppi,
birt framant skrifada stefnu og stjal Assess-
or B. Sveinsyni a Hlitasavati persónulega

Þetta vitnum við í krafti stefnuvotta-
eiss okkar með nöfnum og innviðlum

þorlákus þorkeðsson Þorláksson

Birting 36/ (L. L.) (L. L.)

Midapmings 12/

þorjat 1st 12/

þorlákus þorkeðsson.

At A. Arnason og J. Þorsteinsson sem
hafa birt framant vitada stefnu, ein vettis
eitvannis stefnuvottar í Reykjavík
Kauptáðar lögsgagnarmiddur vottast

Uppskotið er sölutandi

Úrskurður:

Í sök þessari hefur þeim stefndi assessor
 B. Sveinsson krafist þess, að sök þessari verði
 frávisað og sé nýja stefnanda dæmdarfull
 orka dæmtur eftir óvilhalla manna mati,
 samt ens fremur fyrir mikla sta gjald
 traustsepi, samt málkostnað að skad-
 lami, en til vara ef rétturinn er ekki góti
 aðhyllt þessar réttarkröfur, 14 daga frek til
 málsvarnar og gagnvagnar.

Frávísingarkröfur þessa þess þess stefndi
 byggjast á þess atviki, að þess er þess er að gjöra
 um málsvörn til skilríkinga forboði af
 hendi fögetaréttarins, þó sé málið að
 vera ein undirbúid af leud- edkjanda, að
 þess kemur fram á þess skjöl og skilríki, sem
 réttar spursmálið verður að byggjast á, svo að
 sökin hafi við stöðlaust framgang, en
 : sakartilbúningi þessa máls varði fyr-
 is þess fyrsta, fögetaréttargjörðinu. full-
 kemmu þess, og þess með afstöðumál-
 verk, þess er sökin að gjörlega er byggjast
 á réttindum sta réttinda spili sem er
 bundin við skilríki takmörk. -

Stefnandi þess á móti hefur hald-
 is þess fram, að niðbær þess þess
 þess átt að framkoma í byrjun ratta.

innar, en ekki eftir að stefndi hafði
 fengið frest til svara, og þar með verði,
 þegar liðið er á eðli málsins, að skoða
 fögtaggjörð og stöðfutingar málsstökn eins
 og rúm áframbaldandi ritgjörð frá
 dimmarans hálfu, svo að áttentur
 af ritgjörðinni: alls eigi þurfi við,
 þar er dimmarinn hefi gjálfur ríkisstjórn
 en af þriðri afstöðumálverki við vikur þá
 til taks N. L. 1. - 16 og til taks 31. mars m. 1719
 að ríki skuli framleggja, en það er
 eftir þeim og L. 11-17 samt til taks 11 júní m. 1800
 §. 20 gjáist að löggjafinn ekkert
 er ríki afstöðumálverð upptekið þess
 fram.

Þess ber mið fyrst að geta að ríttur-
 inn hlýtur að álita að frávísun
 krafa stefnda ekki er afleint upp-
 borin, þar sem hin er gjörð þúð fyrsta
 þann hvarar þess eigi málsins að
 þessum fresti, og getur rítturinn
 þar með heldur ekki aðhyllt þá skoð-
 un stefnanda að fögtaggjörðin og stöðfest-
 ingar málsstöknin er áframbald-
 andi gjörð, svo að alls ekki þurfi að
 framleggja fögtaggjörðina, þriðja þetta
 er alveg nauðsynlegt þar er dimmar-
 inn getur einungis sést eftir þessum

framlögðu skjöldum eða gögnum
og málum eins og það fyrir liggur.

Þessu til efri hefur minn skrifandi ^{sem þó}
vinnu framlagt þann úrskurð fögötar- ^{ekki er}
arinn, sem krafist er staðfestingar á með ^{upptöku}
áttotann fögötans, en þetta getur haldur ^{í skrifum}
ekki í gjöf þess verid röðilegt, því af eltri ^{umal.}
útskrift verður ekki séð þetta en þó
áttotann sem fögötinn hefur haft til þess
á ákvæða forboðið, en þar á móti for
setturinn ekki af eltri útskrift rann-
sakar hve málsgögn parturinn haf-
haft til þess að fögötinn ákvæðaði gjör-
inu, en þetta átrid er það, sem mest
afgjörandi þegar um staðfestingu for-
boðsins er að gjöra.

Þó að þessu sé min þannig varid
þá inni heldur þó slík útskrift af úrskurð-
inum með þeim áttotann sem fögöta-
returinn hafði, þó svo mikid, að alita
verður að sökjaundinn haf. lagt fullkom-
inn grundvök til höftunnar í staðfest-
ingar málssökun eða réttaða eagt ein skönd.
að það ein er aðalþursmálið í sökinni
þó að ^{þann} það ekki heinlínis haf. kinnid
frann með allt það, um með þurfti
til þess að réttaurinn geti réttilega meidid
hvort forboðið skyldi njóta staðfestingar

Óda ei. —

þar kemur þú, skodad þú þessu
 hlut, með til álitu, hvort það sé ei ofleint
 þremur kunnid af hendu stefnanda, & hæn
 tidar undir rættis málsins lufur lagt
 fram fumslega útskrifaðar gjörðar þó
 getans. Ad vissu þu kemur að gjera
 málit þvo úr gardsi að albið vðri, en
 þu meður þú ekki meðad, að þu þu þu þu
 hafi rétt réttis og mótþar eins í
 stand til að gjá nit með venstega við
 forbotgjörtingu, nefndlega úrskurð fögel
 á réttarins með ástæðum, þú var þú
 sökinn sköfnuð með förtum greinduelli,
 á hverjum ábreutum mátti byggja þek
 asi söknaðgögn, en það verður að vera
 ofan á, að það, sem í fögelgjörðum
 vartaði, nefndlega það, sem hafi þar.
 Í þremur á milli þar þanna verður ein
 ungis að skodast eins og þyri sem
 málsútlitum þeirra, og þú að helu geti
 haft þyrtingu þyri afurif atad festinga
 málsins, þú er þú það, sem fögelinn
 áttvartad: sig til að þyri taka með
 fögelaréttar gjörtinni, venulegt þuint
 og þuint einu skutad málsatrid:

það verður og að takast til greina,
 að stefna lufur einungis fyrir fram á e

sokinni vðri þrávirað i heild einni fyr-
ir þerrað Sakir ástotu, áss þess gengid ei ad
atalefri mállins, en elik þrávirun er
vendi allum þris þrum etotum óþvileg.

Þopmandinn þesur neþri þega ekki
einungis þarist fram á, ad mid gerdu
þógetabarnu iendi staðfest um rittar
metal fyrir fram, eða um elikh, heldu
er ad riturissu staðfestu þad þannig,
ad ra' dinnar, sem rit vendi. þefinn, þvori
ut um rittar spursmálit framvegis er
eudilega. Hann þesur of tekid þad atid:
upp i málsrokun sína, ad nokkur þeri
skadabotlu fyrir veidinnissu þann, sem
þann þesur ordid fyrir, og þó ad mis ero
vðri, ad spursmálit um staðfestingun
þógetabarnu eins eingingun þeri ad þrá-
vira, þá yrði allt fyrir þad iþléft adal
málit eða spursmálit um þad um fram-
vegis sth. ad vera rittus á miki málsþast-
anna of skadabotlu spursmálit, sem um
sakar atid: ut af fyrir sig, en einung-
is þengt við þógetabarnid, ad leidar til
eudilegru lykta mid dinni rittarins.

At þri leþi þar most þinn annars
þrávirunastropu þesuda við vitkus, ad
afstotun málvorkid ei naf: vendi fram-
lagd, þá er þad ad mis ero, ad tilþkipun

10. júl. m. 1795. Þessi bók er að irott-
 um þeim, sem er verið deilt með
 með áreið, þó ekki þarftur áður en
 þeir leita sáttanefndarinnar, halda
 skotunargjörðis rökinni til upplýs-
 ingar. En rétturinn getur ekki álitid
 að frávísunarkrafa megi rétt. Leyg
 byggjast á þessu, ris þeir að sáttanefndin
 nefur fundid að hris án þess, góð. Lög-
 lega leitid um réttir i málum, og rétt-
 urinn þeir ekki i með að minna elku
 mati sáttanefndarinnar. Þegar um
 fremur samræðid er um þeir luga-
 stundir, sem þarftur nafna bók þess
 er eig og einleikum tilk. 11. júl. m. 1800 § 2
 § 1-16, tilk. 31. m. m. 1719 þá veridist
 að þegar um úrvegunar afstöðumálverk
 er að gjöra, þá er gjört völd þess að
 mál er þegar last i rétt. svo að hlut
 @eigandi málsparþi ei er þess umm
 að að þess baka þá, sem þarf til að
 þa afstöðumálverk undir rekstri
 gjálps málsins. -

Rétturinn veitir þess að kemast
 að þess málverk, að nokkurt
 þess atvika, sem stefndur. Þessi
 byggst frávísunarkrafa rina á geti
 verið nokkurt til að frávísu rökinni

í heild sinni mi þegar á þess áð
 gengit er áð þinnu venulegu iðkinnu
 (Lagus Reulitet), þó áð þriðkri veldi meit.
 áð, áð þat er áð nokkum lestaformulegu
 galli, áð regluley föjetagjörð (Aukt) ekki
 var framlögt.

En eftir þeim réttarþerslögun, sem
 gjödd heit á Íslandi getur sem Kódeut lík.
 13. ágústinn. 1832 § 10, þessi formgalli, mið
 þriðringis föjeta réttarvirkundurinn
 mið áttotum var framlagdur eða af-
 stöðumálverkis er var áttvegan, ekki lítill
 af eris þrekara en áð dinnarinn þess. erd-
 id áð veglita hlutur eigandi málsparhi-
 tu þess áð fyrirtaka þrekari upplýsingar í
 málsforllunni. Slík leit þeirring getur
 ekki horfid við þinnu skrifleys málsforllu,
 þó áð þinn fyrir þat þat þinnid nokkum
 reinnu og áð þarburinn reinnu þess
 fyrirtakit þat, sem dinnarinn þess
 átt áð veglita þinnu, gjörir ekkert til
 sakar, þriðri þriðri þat var skulda dinn-
 arinn áð veglita málsparþinnu til
 áð leggja fram yálfa málsforlluna, get
 ekki af þriðri áð lík þat þriðri áð þinnu
 fyrsta dag so málit var last í ritt, itopast
 neinn eudun þess eða obifun þess. átt
 ve til þriðringar sakarinnar fyrir þinnu

Stefna.

Ritturinn getur af þessum ártodum
ekki tekið til greina frávisunastjórnar
stefna, heldur þess nomen eftir þess
nomen, til vara að veita 14 daga þrest
til þess að evaru; sökinni.

því iðnskæðast:

Þráfa hins stefna um, að sökinni
skuli frávisa, verður ekki tekið til
greina, en þessum veitist þrestur
til málsvarnar í 14 daga

A. Thoresteinsson

Þrestur þessi var; ritturinn nátt
upplinn.

Þýris hönd stefndada moti organisti
P. Guðjónsen, sem framlagði afstöðu
málverk markað N-7 og áteiknað um
framleggjingu. Þýris það rittargjörðinni
in originale.

Þýris hönd stefnda moti. þrestur
þess þess Guðmundsson og um nomen líð
stjórn N-7 inef. samt málspökunum
þýst, að rökinn yrð. þýris þessin á sama stöð
og áttur lögsdagingum b. nóvemberm. kl.
12 miðdag.

Þessi elikit

A. Thoresteinsson Þýris Guðjónsen þýris Guðmundsson
(settur) þýris Þýris Guðjónsen þýris Guðmundsson

Á 1869, hinn 13. nóvemberinn, var aukta
 sätur Lulubringu og Hólasrípis settur á skrif-
 stofu bójarfógeta í Reykjavík, og maldinn af
 land og bójarfógeta, Hanneleiródi A. Thoretein-
 sön, sem skuldirara, samt vónt áður
 framlygðri skikkun stiftaustans, hva þá
 erid vottunum P. Ginnarsoni og Anna Guða-
 soni var fyrir tekið:

Meilið kaupmáður H. Th. A. Thoretein

gegn
 Arnesur B. Sveinsson. -

Deinnarinn leit þess getið, að hann með
 samkenningu síni málsparluma, kefði
 sökinn ekki með fyrirtekkið hinn 6. þ. m. kull.
 og fyrst í dag. -

Fyrir vinnu stefnda meðli yfirreitas-
 ennálförstunnar Ginnarsonar, skil-
 að: af þess stjórnun þess, og hann von teið
 ristarta ritardag og lagdi fram sem N° 7.
 lístskrift, og aukaréttar bók Lulubringu og Hóla-
 sárrípis, og hann kvíðit nafu með tekið með
 bókun bresk frá stefnanda frá 24. þ. m. Þegar
 í N° 7 með fylgi in originale. - þar með
 framlagði hann sem N° 8 gagnskrifin sök-
 inni gegn stefnandanum og fógetan.
 um: Lulubringu rípu dag 30. þ. m. sem
 N° 9 kom skjal til sattaupfardarinnar á teitan.

ad um ad sökinni sé vírað til lauds-
 laga og réttar, dags. 13. júlím. s. ó., sem N° 11
 vinn i aðal rökinni og gagn rökun dags i dag
 — sem N° 11 staðfest eftirnit af aprilsbréfi
 fyrir Elitavakni, dags. 27. septemberm. 1837,
 sem N° 12, staðfest eftirnit af aprils-
 bréfi fyrir Helis Kob. dags. 26. septemberm.
 1837, sem N° 13. vitnisburð með tillit til
 rökna. Njálsm. N° 2, bladd, 9-10. Skjölum
 N° 8-13 eru svo hljótaudi: + +. —

Yfirvættar málsforstumaður Jon Gud-
 mundsson 4 Skjöl sk. ó. til þess af munum
 framföðu

Herra organisti P. Ludjónsen meðli fyrir
 hönd stefnandans og framlagð þar með
 fyrir hönd hins stefnda fögeta og af rökun
 stiftansins af dags d. ó. sem N° 14,
 og skjöl stiftansins dags. s. ó. með
 hverri þann er skipaður málsforstumaður
 er sem N° 15. Skjölum 14 og 15. eru svo hljóta-
 audi: + +. —

Herra organisti P. Ludjónsen heiddi
 þar með um þess til þingdags 2. septem-
 berm. 14. 12 og skjölum l. ó. —

Þetta er inn veiti: vortveggja
 Hin framlagða skjöl eru svolátaudi:
 N° 8

Héraðselmannum i Helliðsgu. s. ó.

Gjörir vitanlegt, að eigendinn og ábygndi
 jarðarinnar Elitvabús yfirsetta, aðress-
 or B. Sveinsson, hefir hjót mér, hvortu hann
 sit af aðaltrök þeirri, og eigandi laxveid ar-
 innar: Elitvabúinn H. Th. A. Thomsen, kaup-
 mædur: Reykjavík, hefir á hendur honum höfð
 að, til þess að ávinna dínshelgi á lögbann
 það, og hann hefir fram með föjeto gjörð
 3. júlí m. þ. á. os, gegn þó að velnefnað B.
 Sveinsson með stíflum og flöð-
 görtum veita vabú og eugi rítt, hefir fund-
 it sig kinnidann til að hefja gagn-rotu-
 máli þessu, eins og ^{hann} þegar gjört hefir með
 þess að litandi gagnkóm til rétta, erumpart
 á hendur lítum aðalsteppanda út af fyr-
 er sig, til þess gagnþamt og hann vill streff-
 ast þess, að lögbannid verði felkt úr gjöld: og
 politísetta gjörðin 9. sama mánaðar dæmd
 flögnet og ómerk, að hann fái rís dæmd
 ar af aðalsteppanda fullar skadabólur, bód-
 þess þann ómetanlega heyrskaparhalla og
 annar beinlínis og óbeinlínis skadag og tjón
 er hann hefir bódid af þó að vera þann-
 og þess þessa lögbanns aðfís rautu, lög-
 legum rétti rímann, þeim er hann rann-
 kvæmt landlögunum og landveyni of
 er allt, hegygt að nafu þess, að mega veita
 vabúinn þeim á eugi rítt, er upp spretra: eign-

lauda
 sem
 dags
 ralsbr
 beron. 18
 ofrald
 lenber
 & tillit
 Skjót
 Jon
 af honu
 með þ
 di þann
 gjafro
 No
 s. d. m
 oforstu
 u vo bly
 er heidd
 go 2. de
 andi:
 i heilbriggi

arlöndum hans og geymsum hans eigna-
 ar og ábúðarlönd framnesma, einn og
 einnig fyrir nýr þó, er þar með er þak-
 ad á fasteignis hans, og fyrir miltka
 þann skapranis og gjaldtraustu þile,
 er hann, einnig með tilliti til hans eðri
 embættis stötu, er meir með bakadur, en
 einnig á hendur fögetum,
 þeir að eðinara og Sýsluvarni H. E. Clau-
 er lögbarninu lét þann gengt verda með
 fögetagjört, og ritan með löjvefna setu er
 gjört 9. júlím. þ. árs lét framkoma með-
 er rit og eyðleggjingu á vatasáveit. í þyl-
 um hans og öðrum þar að líkandi. For-
 vorkjum gagnrökjanda, en af hvorn þess-
 an lagað þó fyrir sig vili hann gjöra
 gildandi þulla laga ábyrgd á hendur föget-
 um, einn og einnig þó ábyrgd að öð-
 lesti, er leida heituer af þó, ef til Caution
 þarins þarf. að taka eftir fléttuárdóm
 í þessari rök, er fögeta seturinn gjálfur ákvað
 að vera þyrft: 2500^{rot} að upphöð, en
 fasteignis þó, er lögbarns krefjandinn
 setur. og fögetinn þó gilt með fyrir þessari
 upphöð, en svo miklum eldi sebíndum
 bundnar, að þau nema þó upphöð, held
 er en. jartamab vest gjálpa þessara fast-
 eigna, og öðlar gagnrökjandinn að halda

frum solidariskri lagabrygð á hendur
 búðum þeim, föjetanum og aðalröðgj-
 anda að öllum þeim misbrestum til
 fullra skada bóta eftir dóm og máls rætt-
 arins, og af þessari að þeir beggja þeirra við
 að selja og taka fullgilda þá caution, og hlýst-
 ur að reynast sem engi þjárabrygð eða þá
 althendis önnur eftir þvi, sem föjetaseturinn
 gjálfr ákvað. -

Tyvir þvi gagnræfni og nís þviri aukka hís-
 aðrætti kubbriugu ríplu, sem haldinn verður
 á þinghúsi Selgarnarvestrepps, hógar þing-
 stofunnar í Reykjavík, laugardaginn 13.
 dag nóvember mánaðar 1869 kl. 12 á hádegis

1. liganda laxveidarinnar í Elidacion
 kaupmanninn H. M. A. Thormien í Reykjaví-
 vik og

2. Föjetanum: rökinni, rýrlumanni
 og misað rómara H. E. H. Clausen einn-
 og í Reykjavík. -

búðum til þess að gjá gagnræfjanda
 leggja engól og skilríki í dóm, máls skilrík.
 um þaus og gagnræfjur að heyrja í þá ræfjum,
 sem nís er hakið fram, og þar upp á dóm
 að þola bóti að gjálfr þrotucturinn til,
 sem og einnig hvegi þvi áð m er af rök-
 þessari og gagnrökun getur loflega leiti.
 Lozdagstyggingin er af þessum með túkkipum

3. júníon. 1796

Reykjavík 30. októberm. 1869

Lendis nafn mitt og innriki: rýðlumann

A. Thorssteinsson

setur

(L. S.)

Á 1869 laugardaginn þinn 30. októberm.
kl. 10. f. m. hófum við undirskriftaðis stéfnu
vottar: Reykjavíki, bisk. frammánitad u stéfnu
kaupmanni H. Th. A. Thorsen, persónu leza
á heimili hans, og rímsuleidis á lögheimili
rýðlumannins H. E. M. Clausen, persónu
leza fyrir laud. Theof. Hannes Stephensen,
þar á rýðlumadur Clausen sjálfur ekki
var heima. — Þetta áttinum við, í krafti
stéfnuvotta eids okkar, með nafnum og
innriklam.

Arni Gíslason Jón Þorgríðingur

Þorgrím 121

(L. S.)

(L. S.)

Götin og hvers skildingar o. m.

Arni Gíslason Jón Þorgríðingur

N° 8Fránlaust: aukaritti. Kubbringja og Þjóð-
arríðis 13. nóvemberm. 1869

A. Thorssteinsson

N° 9Kaupmáður H. Th. A. Thorsen: Rey-
kjavík hefur þann 3. f. m. fengid þu fram-

sem lofbarni þetta stendur, en þessum
 er eigi miðlun á, örsko og málum
 virad til landslaga og rétta.

Enn fremur nefur fögjetimur í
 Hösar og Guðbrins guðsþjónu, herra ríðsmá
 us Clavín, svo ákveðið í lofbarni þinu,
 að nefndur kaupmáður Thomur er setur
 2500rd ved fyrir mada bóttum þínum,
 sem við virðit málum þínum að verð
 a mál dómur. En þegar lítið er á ved
 þá, sem þann nefur áttíð, nefur þessa:

1. Lignarjörð forboðskrefjanda (Kaupmann
 Thomur) í Arní í Mosfellsveit 20.9th

2. Lignarjörð hans Þurstaðis í Seljarnar
 nestroppi 29.8th

3. Lign hans laxveidina í Ellidáarn, en eftir
 er hinna löggiltu jörðabók en eignir þess
 ar allar til rannaus, metnar að einu
 5072th að dýrleika, eða hefur um hel 1715th
 en aftur á hinna löggiltu, þessu bók, eig
 andinn sem forboðskrefjanda og fögjetimur
 vidurkennit, að á þessum eignum hvíti
 900 Rd. ved á fjörinni Þurstaðum og 800
 Rd. ved á laxveitinni til ríkisgjótrius,
 eða 1700rd ved samtals, þá fer svo
 þjarni því, að ved þetta geti svarad til
 þeirrar ábyrgðar gjalds uppróðar, sem
 fögjetarítturinn áskild, að það skotir nok

fullt 200 Rd til þess, eftir minni lofgiftu
 jördabók, að væri til veldis og þess, sem á þess
 höfð, auk þess, sem minn er
 kallaða laxveidi; Hitaánnun horki; er
 fasteignir né veldisvernd; jördabókinni,
 sem er stök eign, heldur að eina eðli þess um
 setiandi, til meyrandi; afanvefndum jörð-
 um og eina hluti af þess, og með þess um
 þessum, að með ratta veid, þó laxveidin gæti
 skadast, sem sista hluti jörðanna og
 vdi metins 1200 Rd virdi, eina og minn
 kvæð vera keypt fyrir af ríkisgjötum,
 þó rorki samk aðfellt 1/5 á hina ákveðnu
 veiduppst, þó neyðist eftir, jafnvel þó eg
 taki mér það nýgj aðri, eftir állum kring-
 umbotum að gjöra skadaböta krosu minna
 gildandi móti einnig fögtaumum,
 nefndum herra ríksmanna Clavie,
 þess þess tilfelli, að veitir þessa máls, um
 eg stund þesslega vora, að fali mér í vil,
 og mit ratta veid reynist ónógt; og þess
 þess hluti eg einnig að biðja hina meidr-
 undu ratta veid; Reykjavíku, lof ragn
 arundomni, að kalla mig og velvefnd
 annu herra ríksmanna Clavie fyrir
 is sig, til að reyna að koma meid þess
 á þetta mál, um þess minn eigi þess þó að
 vira málinu einnig að hvas leftri til

Landslaga og réttar —

Hludavatni — 13. júlí 1869

B. Sveinsson

Í tilefni af framanskrifðu kær-
skjalí innkallast þei með kaupmánu
H. Th. A. Thomsen og rýðsmánu Clavins
ta að motta fyrir rættanefnd Reykjavík-
u bójar í þingstofu bójarins, mánu-
daginn hinn 6. yfir staundandi: seftem-
ber mánuði kl. 4 e. m., Herda þá
reynast réttir í þessu máli, en ef
réttir kemast ekki á, mun þá verda
vísuð til landslaga og réttar.

Lottanefnd Reykjavíkubójar 3.

september mánuði 1869

Pálsson H. M. Jóhannsen

Frá

Lottanefndarinnar í Reykjavík
Ár 1869 föstudaginn hinn 3. seftem-
ber mánuði kl. 5 e. m. hófum við und-
irskrifadur stefnuvottar í Reykjavík
birt framantítt kærskjal og stefnu
kaupmanni H. Th. A. Thomsen og rýð-
smanni Clavins persónulega á
meinvilum þeirra.

Þetta vitnum við í krafti stefnuvot-
a eðs okkar með hófum og innrihl-

ann.

1869

Arni Sistarson A. Arnason

Þingum 72 (L.S.) (L.S.)

ejötung boir skildungar r.m.

Arni Sistarson A. Arnason

Á 1869 hinn 6. septembermánuðu var mál
fetta tekið fyrir í rættumynd Reykjavíkur-
bojar. - Þessi kórundi og báðir hinar kórdu
móttu þessumlega, en þar íð heldum ekki
vart ákomið, visast málinu þessum eftir
ösk kórunda til laudstaga og réttar. -

Í rættumynd Reykjavíkur d. u. s.

Walton. N. Johnin

Nº 9

Skuli Norddahl

Framlagt í aukariti kallebringu og lýsi-
arsýnu 13. nóvemberm. 1869. -

Atharsteinsson
(setta.)

Nº 10

Örn og gagnsökn

í málinu: Kaupmáda N. Th. A. Thomsson

í Reykjavík

gegn

húanda og eiganda jarðarinnar

Alitavakus, arresser B. Sveinsson.

Um tíð og þessum skila hinum þessum
rætti skjólu þessa máls, og meir voru líð 2B. þ. m.
og og umfrænum þess; átti gagnabefur í máli
þessu frá 30ta r. m., ávarnt gagnabefur, skul og

96. legga mér að taka fram það, sem hér eftir
segir.

Týnis fram allmögast, að það er kunnugt
er frá þessu að segja, að það er grundvallur
arreglu í laundstögum vorum þessum
og nýgjum, að sé, sem laud á, þann eigi og
allt það, sem í þessu landi finnst í jöndu og í,
að eigna anddæmkyldu, „rienna með lög-
um sé framhæmt.“ Þetta er skyland og ómót-
andlægt, sennun við min Clarriska lög
vor þó rakis séis til. Alitaa, þó byggingu
lands þessa allt fram í þessum dag, og
sérilagi þessu hvortilinn seinni tíma lög-
gjöf, né laga veigja haggad þessari edlikegu
og affara sölu grundvallarsetningu, held
er þessu min þvett á möb. stað þetta þyr-
is fada þraxis og óbifanlega réttar. með-
vitund. Í sambandi við þessa grundvall-
arreglu stendur síð skylausu lagasetning vor,
að eignarhefð gildir hvortki né þessu gilt
í þessu landi, þó að eignar hald og afust
í futeignar réttindum hafi átt eil stað
um langum aldur gagnvart upprun-
legum eignarrétti, þó er það sem aldrei
hafi veint, þá þessu séu upplýst verður og
sunnad við upprunalega nátturlega og
löglega eignarréttar ástand þ. þ. fins bok
L. & B Cap XXVII. in fine of þann skal

94
örökur vera. Sigi itög edur rættind: i am
ars manns laudi, ad geta nið logafestu i laud
vnu, hljóta þau ad vera byggt á lög legum
gjömsingum, allt annað er óvenja (Alting)
sem viku fyrir hinum eldri ^{löglega} heimildar rætt.
(looflyg sakunsk). - Hin vorkalada hefð er
þu samkallad neyðar ræddi luga verra, og það
er unisjafut hvort sum þinn 20 ára edur eldri
já þu minn 20 ára, fuctidit 20 nummer
inn hi ad eius tå, ad það er edtiluga ordugra
ad setja fyrir appruna þess eignarkalds á
stando, sem leugi þefur stadið, eda svo manni
aldnum skiftis („prescriptio immemorialis”).
er hitte sem ad eius þefur att sei stad um statti
au þinna, er luga grundvöllur og luga þefð
arinnar þjá oss, vaktast sigi ad heldur. - þó
standa enn i sambandi vid þessa alshög.
ar reglu, sem er þef: nefut, þor nökodinn og
itardlegu reglu, sem landstógin geta um
itök, ityldur og þinnu þessleiddis rættind: i
edur fyrir annars manns laudi, svo sem
ann itaks veiddi rætt fyrir laudi annars manns
rættind: rekannann og gættvart laudeig.
anda, um rætt og skyldur þess, sem engjatak
á i annars laudi, skógasöggu rættind og
annad fleira, sem af laust yrði upp ad telja
eg skal ad eius þaka þau ad engi þessleiddis
geta nið me en hit þjá oss, sem eignarrætt -

indi, aðmætti en svo, að sá, sem þeirra
vill megra sem eignar verður gagnvark
landiunda að samna að þann ein
„með lögun frá kenni“ jörð, haus. -

Í samkvæmni við allt þetta og til þess
að halda eignarréttindum og landnyg-
rum ómerkum móti ástæðu og úngunni am-
ara skipa mi landslögin J. B. Landabryt-
abálk, Cap VI, að sá sem land sítu vilji selja
á Íslandi meðal annars geta alra góða
þeirra, er þeir landi eiga að fylgja, a þó
það eigi í einum lönd, edur b, að ris
mennum eiga þangað í öðr sbr. Land-
leignabálk Cap. VII.

Þetta er mi skiplaus landslög vor,
allt fram á þennan dag, enda er það
óhott að fullyrða að ekkert það kaup-
bréf í almennum orðum hefur verið
dandi á Íslandi hvorki að formu né
niðu að eigi naf. þessarar reglu verið
gott og kenna venjulega fram þannig,
að jörðin er seld með þeim almennum
orðum: „með öllum réttindum til
lands og vatns til afsta ummerka“,
edur: „með öllum gögnum og góð-
um réttindum og herlegheitum sem
þessi fylgja fylgt nafna og fylgja eiga.
Þeir þaklega nefur þessa afstöfu að tala

gott verid. i hinum konunglegu afsals-
 brifum á ymum hinum fyrir kóng góð-
 ium hér á landi hía eintakra manna, eiss
 og þau 31 edur á undanum máttu feiss, kon-
 unglegu afsalsbrif, sem fram lofd um í mátt
 þessu, góðleguat rýna. At áðan leysti leiddi heiss-
 linnis hía af og liggur í augum uppí, að kon-
 unglegu kaupbrif geta eiss kemid í hágu við
 ammad, alvratist afsalsbrif konungssins
 rjals, þó landslög vor um svo augljós og má-
 kuum um það hver sitindi fylgi jörðu
 þessri og riss sitindi undanskilin edur á-
 skilin jörðu til að rýnska um ríttu hennar edur
 íþyngja hennis, þó r petra manni af manni
 svo skipt og skýlaunt kemid fram í eignar-
 skýlunum, að augum vaf. edur rittas óvinnu
 verdu riss þó, nema kemidur skýliss glattist,
 og það fyrir petra tilfelli, að landslögin góð
 ráð fyrir lefdinni sem áldungis „rubidid“
 edur til vara, eiss og ríttu áðan sagt. —

Natt ofris þenna þáorðu ádalinn gungu hvar-
 mid eyvora að hennar riss fram hin laga
 legu fundamental undirstada fyrir eignar
 rittu jördeiganda hér á landi, eiss og riss
 undirstada var lofd og ríttu stóðid áhöggud
 og vidurkennid af alru rissni alda og riss
 tíma löggjofum; þó verid ríttu að rissni mátt
 rissstaklegu að mátt þó, sem hía liggur

fyrir og upptökum þess, hófðans og etefnu
 þó aðalstjandans hlíð. - Hófparturinn,
 sem ádamngis vist á laxveids; Ellidáinn
 á fastakveðnu lítlu vöðdi, eftir kenning-
 legu áfalsbréfi; útgefnu 11. desember. 1853
 (tilgjafur 8. og 11. 2). - Adalstjandinn, sem
 eftir ordum gjúfs þessa afvalbréfs er að vísu
 heimilur og vilgáð að mitta laxveida, settan
 ins innan ákveðinna takmarka áð sum-
 an sem að norðan, eftir þeim fiskveids-
 lögunum á Ellidánni; sem þar er útgengin
 og í gildi eða hús eftir útgefni verða, að
 alstjandinn, hvers veids réttur þannig
 með þessum ordum síns kenninglega
 heimildastjals og innbendingu við fólk
 stúðar takmörk áð við áttum til, og
 við gildandi laudslög áð afnotuninni
 til, svo að það er laga takmörkun og laga
 skilgögn bundið næmlega þann fðris
 sís veid^{im} til mola og ágóða; aðalstjandi-
 sís jardeiganda síns, er á laud áð Ellidá-
 ánni allt frá fyrstu upptökum sína
 og og upp fyrir þau og það, strauðlengis
 afan beggja megin ánni á mis afanáð
 veiditakmörkunum aðalstjandans,
 þann sís jardeiganda þessa byggja ávita-
 garta sína sína laudamerki laust
 fyrir afan veiditakmörkun þina, og að áð

legti með fullu legfi náðuanna, er jafn-
 framt má verða áveitani í hagi, - til þess að þ
 bóta og stokka engi eitt, eitt tíð mella og bestu
 engja ^{stæði} (þykkis) sem hér er til runna lands und
 is vafusveitingar, - engi, með því að veita
 nokkurn hluta Ellidáanna inni í þetta eugi
 site, - hann sé gagnáfrjanda gjöra þessa
 jafnbót og neitar ekk. því, sem hann aldri
 getur neitar, að gagnáfrjandi hefur þar
 eigi farið að einn orð einn þekkar að en
 landslög vor og landbúnaðarlög leyfa land-
 eigendur ofis hófud, - eigi að neim þek-
 ar þann heldur en konunglegu afsalbrif-
 id, sem hér með fylgir, þess eignarjörðina
 Ellitavatu 27. september. 1815, 38 árum eldra
 til, og en áminnst veidivittar afsalbrif aðal-
 rokjanda, og enn annan konunglegt afsal-
 brif þess jörðinni Helliokoti (sem einn-
 um for sig fylgir) 13 árum eldri, - sérstaklega og með
 allokjan þerum orðum heimila, - aðalþessandi
 ed að þess þess afsalbrif og konunglegu heimildar
 um einn skjól, hann hefur þess sé og í að þessja
 undlinglunnslög vor og landbúnaðarlög, hann veit
 nis afarad hann hefur eugar annan rita ein mef.
 handvís vit að þyrtjast sta að halda fram til
 byggja slaga heldur en laxandi rittinn innan
 merkja þessra local og lofu - veitanda, er og þess tók
 fram, - allt um þar, aðaláfrjandi byrjar

og þess sök á hendur gagnþrjúgunda
 ekki með almennilegum réttargangi
 (ad ordinari Processu) heldur með föret
 gjört, hafði þess fram lögbann (Forbod)
 företarættarvegis, í mót þess að gagn
 þrjúgund: velti vater: á þess og ábúðarj
 a Summa inná eignar og leigu vegi rétt,
 vater, sem lögbanns krefjandi getur
 ekki eignad rei né helgud eins drops af
 frá fjáki til þess, - nema ef vera skyldur
 sem eignandi þess meðtu jafnanna með
 ánum eftir að þó eru kenningar innan
 laudamarkja þessara jafna hefur, að al
 sökandi þess fram lögbanns og meistar
 requiritus og leisti nam þess að vörva, rétt
 og umboða vegi rétt með einu vateri sjálf
 innan þessra takmarka og áttitvörða in
 þess almennu laudslög og laudvevja
 áttitvörða, - eins og forboðskrefjandi held
 er ekki innan að þess einu erdi, þess lögb
 banni eins til réttlotingar, að requiri
 tus þess: offis þess laudslög og laud
 vevja með þessum vaterveitingum
 einsum ferriskjnum þess sem hann þess
 skund upp til þess með fittilegum til
 hofuandi og ofitismunum; - ekki einu
 erdi að þess, að hann eigi eða geti helgud
 rei með betru rétt. (þess eignar rétti)

nokki vatnið, sem heft er á ávitunna
 ni heldur löðina þar sem stíflur og ávitinga-
 gáttarinn er setur, í þá er mun
 þ, skert af þessu eru minn þessu
 þvaf af betri setur munu yðr iðliðdu
 eða byggyður á, þer raka á diti þessu eig, ni
 þessu er til stundinnar. - og rann þessu
 namu rökina með þessu að þessu lögbarnu
 þessu, þvaf með requiritus (þessu
 þessu) er þessu setur rökinn, þessu þessu
 um laundstojin og þessu þessu afalo-
 þessu þessu þessu: að þessu þessu er
 þessu þessu er á þessu þessu er góð og góð,
 þessu þessu er rökinn, þessu þessu, sem þessu
 þessu er, vilt og þessu, - og þessu þessu er
 er þessu að þessu þessu þessu
 um og þessu þessu þessu þessu þessu
 þessu þessu: þessu þessu er þessu er
 þessu þessu er þessu er má þessu
 og þessu þessu: þessu þessu þessu
 þessu 500-600 þessu þessu, þessu þessu: þessu
 með þessu þessu: þessu þessu þessu
 þessu þessu þessu er þessu er
 að þessu er undir þessu með þessu þessu
 þessu er af þessu þessu er þessu
 er þessu, er þessu er þessu er þessu
 þessu er ni þessu þessu þessu, þessu
 þessu þessu þessu er þessu er þessu

Sakar

ingar fyrir þenna heidrada rétt, svo að
þeir ó megi dímshelji vinnast. - þá
er hvi að létandi „Justifications Lög-
maul“, sem aðalstefnaði hvi hefur að
leypa af hendi samkvæmt fyrirordnum
laganna. Men skýldu þá stla, að taka að
íli fyrst og þremst þetta, og við vörðum, að
sinnuast skýldan eða sinnuast byrðin
eins fyrir þá, að hann hafði lögþáms-
kraft, með fullum örðkum rétti og
af fullum lagaörðkum y að lögþáms sé
hvi kraft þann fjórðarrettarvegin af og
með fullum lagaáttáðum, sem er aðal-
skilgríði fyrir þá, að lögþáms geti náð
staðfestingunni með dímni, - hvíli sé
ein gættu og að áliu lúti: ó sakaradila
Eg skal játa einnig þíðlega mi þegar, að
aðalstefnaði hefur játað uppó sig og vörðum
kennt de facto sinnuast skýldana,
með fjórðarrettinum tími N° 2 og með
þá að leggja hvi þann fyrir réttinn.
eigi þá er 12 stjól þállins er eiga að
sanna betri rétt þaus til vátusins;
Eltiáánum, og hvors vátusaropa;
þeim þá þíðra getu eður efetu upp-
þókum, heldur er nokkur eigaendi.
Laudium geti kraft nokk heldur þaus
sem uppsprettunnar eru eða að línd

mann b
þenna
afan ve
eiga að
innulaga
stefnaði
þanna
á þessu
uppléfi g
þverla
ann la
allt ein
gagna g
þrákun
sakarad
anna
alurei d
dímni á
sem he
anna
tími
regjalis
stíten
Lok
ánum
tími
lagu
stefna

einum beggja megin, þar sem áttar
 renna fram y kváð ein láust er fyrir.
 afan veiditakmörk sakaradila; skjól þessi
 eiga að sama þáð, sem hann líka
 virulega verður að sama sem ljúbarns
 hafandi; cy vidurkennir að hann eigi að
 sama: að veid: réttur hans: lileidánum
 á þessu tímum litla evði y afmarkaða evði:
 uppkjöf y midurbjóli: allan þann rétt sem
 hver laudeigandi hefur til vaburins er
 um land nacus semmar y: þess upprætti,
 allt eitt y til hverra annara „laudskjöf“
 gagna y góða, sem er á jörðu y y ekki um
 frákominn að lojúm. Þetta vidurkennir
 sakaradili: að sé hann eitt að sama,
 nema hann sammi þetta, getur hann
 aldrei lit eilífðar þessid staðfestingur
 dinn á svo lugað ljúbarns eitt, eitt y þáð,
 sem hís liggur fyrir. — Ög nefis hann ein
 samad nokkur: þessa átt með róker
 sinni y þeim 12 skjólum um rótnar-
 skjólum fylgdu, eva með ein fágóða af-
 stötu-málverki sinu? Alls ekki.

Lokna skjólið y átt iðlittum þess með
 áttum fylgiskjólum þess, stefnit að fái-
 sinn byggi á fáiinnu y þess frálestu
 laga leysis áttandi þess megi átt redi;
 stefnit að þess einu y megi iðronu er að

1060s.

sakaradili naf: með hinu kunnulega
afsaltbréf: 11. desembermánaða, 1853 ástlast
of pengid einnig eignar rith yfir hverjum
þeim lax og hverri þeirri bröndu sem
gægi þó of gís appi: Ellidaánnar; af
þessum einnig rith: til lax þess og silungu
m. pl. þess appi: ánnar gægi, leidis hann
af þess rithinn til að veida þessa einnig eign
með hverju mól: of hverjum þeim veid-
vélum sem honum hefur komið og hon-
um þessu hefur og áhættu til þess að
eigi bránda stóri edur minni missist
honum app þess veidibakmótk haur;
hæðan leidis af þess sakaradilinn ógrygjaud:
rith einn til að meina „hæð gíof að
gægi til þess sem til þess of gægi vith
hafa“, hæðan leidis hann rithinn til
„mezu þess veidim“, að mezu gíora
hann gíora samlega að mezu að mezu egi-
leggja hann þess áttum sem laud eiga
að Ellidaánnar vidvegi þess megin
þess af þess veidibakmótk haur, of sem
þess eiga laud: i Ellidaánnar þess
þess einn laud, allt svo leugi sakarad.
iti ekki sammar að hinu „re með lo-
gu þess“ þess gíora of að veid-
rith þess ordinn haur loyly eigi;
hæðan leidis sakaradili rith einn til að

þvergið. báðar höfðis árna innan einna
 meitakmarka, með áfleygum gjólgörðum
 er skóda laxakistur, er lareinn kemst upp í
 en ekki upp úr og svo þar að auki með
 ýmsum áðrum veidivilum er stefna
 að því að engi lax kemist undan hönum
 og sleppi upp yfir veitakmörkin. — Með
 því það er minn notka í dleyst og vitaskuld
 að þuriskunulagi þessara þvergiðingveidi
 véla sakaradila og sjálfum þeim er svo varð
 og líthagað, að til þess að þeir ein veidi eolar
 jafnframt því, að þeir varni hvern fiski. Stefnu
 að kemast lengra áfram, að til þessa hönum.
 þveggja útheimtis þennur meira en meðel
 vatns megn: ánum, því það reyrir sig gjálft
 að vör þessa ekki gótt, við þuriskunulag vél-
 ama, þó mundi rist veidast í þessum hátt
 þessa meistar og beitra veidi, er held kost-
 ur, en það er með öllu nýjðtú ~~er~~ idur í
 vatnavæðum, — enda þekkist hvern máðar hvi
 ein veitir að það er almúli þessa þuriskun-
 ar og reynleysa ganga vitum samman, svo
 að nýjðtú vantar framman af veidilinn-
 anum, — að ekki er von, að veidist þar ein
 árnar (Hlidaárnar) liggi undir gjólbí, —
 en hedar leidis þó sakaradili þann rétt,
 — eins og tóknastrýgúl hauss best sýnir, sýn-
 kaulega á 10-14 bl. og þau fylgja nýjðtú —

svo marklaus og einkis verð, sem þann
 að öðru leyti eru, eins og eg mun ríða
 sýna — sem þar er skýr skolað til, að
 með þessum vafalausa þvergjörðing-
 rétti og svo felldum veidivélum, sem nú
 var sagt, þá hefi hann að sjálfrogs ákom-
 id einkarétti og eignarétti; þá er hlutur
 ánum ofri hófuð, að hann eigi sjálf-
 sagða laga heimild á, að það sé látið
 nema iðkerl og óþinarað, svo mikil að
 veiditold hans þvergjörðingveid. mela
 sé að fullu borgid, en að engu skil. —
 það er einmitt á þessu og engu öðru
 sem sakaradilum hefur byggt ljóðarnum
 hófu sína, það er einmitt þetta ein
 hann hefur og tengid framgengt með
 företagjörðum þann 3. júlím þ. árs (Ej
 företagjörð N° 6 og útkröftum 3 að N° 2),
 Requiritus (gagnstefna) er lík með
 bannid og þvismunad að veita einu
 rotis á ríttu engi; og hver megn? af þu
 ef munum vor; látið haldast uppi að
 nerta vofelldra landshyrtja jarðar einu
 ar, vofelldra gagna og góða hennar
 sem beinlínis fylgja með; kaupum
 jartarinnar hlidavatus með fleiri
 jarða þessar þó vor seldar þá minni
 opinbera til einstakda manna og

Konunglegum afsalsbréfum, þá góði
 skil að sakaræði hindrast fremur þó
 þú með þessgiltu veidivélum sínum
 að spilla svo gjersamlega laxveidinni
 þú áttu þú búendur sem veid-
 eiga; hlutlausum þú afan þann
 hve þú sínu landi, að neyi laubvæla
 kemur upp þú hant veiditakmótt g
 íms á veid: vottin þú þeirra leindum.
 Átt þú sem lýtur að þú, sem er sagt þef
 í sakaræði vidurkemur, að hann otti
 of góði að samna^{einnaig leitasthvít að samna}. Láttum oss síu skoda
 þvering þessum þefur þess þá, láttum
 oss módu rómunnagögn hant þenna ab-
 solutu eignarrétt^s sínu til laccius, sem upp
 í áttar gangi of sínu þaraf leid and: rétt
 lá þessgiltungama í áttum of þessgilt-
 ungsveidivélanna vill hann samna með
 2-3 Reutukammursbréfum, sem hann þó
 ekki leggur fram, of með sínu þess afskrift
 af sínu þessum leignskilmállum þess
 laxveidinni; hlutlausum, 4. júlíis. 1828
 (ritharskjal 9. ad N° 2), sakaræði: ottast þú
 líklygu ekki til þess í alvörn, - en margt
 getur maður gjört svo að gámmi sínu
 u, - að þetta skjal veidi metið sínu gild-
 and: lof eða lofbrepting, þó að afskrift
 þess nafnlausu originali sé staðfest af

sátuðum skiftanum manni og aftur
af lifandi notariis publicus. En
næð um það, þó að ríjal þetta hefði
fylltu fideus publicam og örðka au-
thentic á við gildandi lagabók, sem er
þó meita með áli, þó & það fjartótt
að þetta stjál yfir hófud né 2 greis
þess veiti eða heimsli sakaradila þetta
„absolutum dominium“ yfir hverri
lætröndu í ánni, eins og hann heldur
fram, eða nokkrun minnsta euefil
af rétti til þvergrindinga þeirra, & hann
við hefur þótt í móti laudslögnum,
- eins og mun verða nákvæma útlit
litad og rannad he í eftir; - þótt
móti stjális heimsila, aðulstjanda
engum annaða þekuri veidirett
heldur af alþingi 1853, sem heimsil
a munum að eiss að meita veidinnar
innar laganna fyrir orðla, en ekk
vo að hann megi niðurbjóta þess
gildandi lög, með þeirri lagaleum veid
i ástfest eiss, & „epillis“ svo gjör sam-
lega lauveidinn: Heidnæmum þess
állum áttum, sem þar eiga veid: Aven
þess eiss laudi. Um heid örðka eiss
unnar medal & sakaradila þess hefa
vi til studarings í þessum reutukam.

meisbréfi
er hann
at þeir
annun
bratbréfi
arraras
i haus
um þess
eiss til
heid á la
hann þess
og veid
og veid
i þessan
at hann
veidinn
annast
adalat
hann
þess
gjör sam-
gjör sam-
vasta
með þess
þess,
þess
mála
legar
mála

mersbréfum, hvert þann en fleiri eða þó,
 & hann skýrskotast til, en framleggur ekki
 eft þeirra, þá leggur við og geti sambreygð
 þennum eit af þó að híd kemurlega
 afultbrif hans skuli ekki skýrskota til
 þessara rei slaklegru lagahemilda þv.
 is hann ólöglegru veididferð, sem i brif
 um þessum á að vera fálgrin, heldur að
 eius til hinna almennu fíkk veidilaga
 híd á landi, sem einmitt þanna þessa
 hans þvergrindings veididferð; hín &
 og veidur miðverf gildandi lögrum hín
 & og veidur lögleysa. Þakrarðili þessu laust
 i þessari sinni þvöressubale þárinum,
 að hann i stað þess, með afstöðu mið
 verkinn & hann hefur jafn að rei skult að
 amast um og framleggja svo sem eit
 adalabridi af sáinnuabrygðinni
 hans megin, - að þóra sáinnu á að
 gagnstokjandi kaup brotlið rétt á rei og
 gjórh úg rekann i þó lagabroti & meji
 vanda hann veidilög svo þvölegu að
 með fögtagjörð veidid að aftra, þá þessu
 þjanni, að þessara þvösbornu ólöglegru til
 þektis gagnstokjanda sáinnu þar, i afstöðu
 miðverkinu gjórtasáinnulegru og skilgjannu
 ílegu þvöri adri og lögru sáinnuþóla að
 miðverkið með ekki svo miðilð sem þvöri

ninn ápit af þó viddi, þar sem
 vatnsvitlingarnar voru, og flóðgætt
 ar og útlufugardar lúgu og góttur þó ekki.
 gjört rýnilegt né rannilegt, það er
 hvi átti þó um fram allt að ranna
 að þessum vatnsvitlingum og állu er
 þar að lant, nafn veid nazad svo að
 sakaradila motti til nokkurs meins
 verda eða skada, þar sem þó loyðum
 it steppis einsmitt og eingöngu að þessu,
 og allt þetta mál; nei ekkert af þessu er
 að heldur sýnt eða rannad með hinni
 framkomna aftöðumálverki aðal.
 sökjauda; við eina sem með þó er
 sýnt og óröklega rannad þessu dinn-
 stöðum er þetta, þvar, hvernig og
 hveru fylsilega að namu þvergríðs
 Ellitaansar á tínu veidividdi og
 þar með spilli gjörumlega allri veidi
 og állum veidirétti þeirra sem ofur
 búa með ánum þessum megin. Að
 'Dm lefði lefur gagnáfrýgundum ejaft
 ur þegar þessu aukarittinum 5. þ. m.
 (þe utkrift N° 7) mölunelt þessum
 verulegum atvöldum í aftöðumál-
 verkinu, réttaklega rétti afslóðs og
 og í rannum þeirra veidiréttastak-
 marku sem sakaradili vill tilteikna

sér og hefur setið þarna á málverkid eft-
 ir einum hegarberndi sjúls og velþóttum
 um og einu Ödm. - Þy ítreka þis full og
 gótt málverk: móti þvi, að Kíamía-
 foss heiti eða e í norðu. Þá auster
 Kvíslinni; þessum með þvi nafni klist-
 ur að vera í rindur Kvíslinni eða vestur-
 Kvíslinni, & verður Þreidholts megin,
 þvi þar í laudinu rítt rindur af ánni &
 laudplát eða spilda sem Kíamíab-
 nefnast, og nafa svo verid nefndis um
 ómsinna líð. Þis þar stótt & að þáð
 geti rítt verid, að nefna þessum rind.
 Kvíslinni, sem á málverkain nefn-
 ist, "Kvarnahlut": "Stórafoss" og Þáknafar-
 með, þáð sem afsalsbréfid 1853 og önn-
 ur þar að litandi skýl nefna: "den store
 stoss ved Gaarden i Hóla", þvi þessi stor-
 arhlutur eða Stórafoss, sem heitið nefnir
 svo, liggur þar fyrir Þreidholtslandi
 (nordur af Kíamíu sem er) en etki
 fyrir Hóla landi eða málroft (e. ved
 Gaarden") i Hóla. Og með þvi mi þar að
 auk, að einu ánnar foss eða venuleg-
 ar hlutur finnst í norðuránni eða
 Hólas megin, um þáð veldi sem
 veid: áttarstær mörkið sakaradila en no-
 turisk við hundin með afsals bréfinu

1853, heldur en einsmitta lá erá kort-
 inn sýfrist, „Reconnoissance“; þá er
 andrötu, að afsaltsbréfið getur eigi meint
 til meins annars foss, „ved Gaarden
 Stob“, heldur einmitt til þessa foss,
 gæm þú þarna hiru lydi þakmörk
 viðtöðis sakaradila; heldur eða
 áttur ánni, en í rúður eða veltur
 ánni, kafa að líkindum eigin d-
 kvætur veid; þakmörk veid tiltekis
 ánni heldur en eftir þú, en kenning
 just ánnarar Þrútuða laud að vordun
 gættan verdu til móts við kirkju
 jafnarinnar Þrúðvaltsland þar
 þú áttan gættan, þar en laud
 þessja jafnarinnar lízza að líkindum
 að ánnar gættan veid við þú;
 þú þá er óþessandi með áttan að
 ánnar gættan haur kafi velt-
 að leyfa áttan veid; áttan 3ja
 ánnar eign, þar en áttan va. veid
 eða áttan hiru áttan laud
 áttan veid; áttan veid áttan áttan
 áttan hiru áttan áttan
 áttan áttan, en áttan velt áttan
 áttan eign til þessja of þessja áttan
 áttan, áttan áttan áttan áttan
 áttan; of áttan þessja áttan; áttan

bandi með hinum, sem síð voru
 tekinn fram, rýnis og rannar ljóslega
 að það nær engri átt, að óræfnið (hins
 Konunglega afsalbréfs 1853) „Storjoss“
 ved Gaarden Arbor“ i.e. síta rita þarna
 sem það er á kortinum, þó þessi þú
 öggjandi fyrir jafnanna. Því.
 hólts landi. —

Slinn 3. flokkur rímsuargogna
 þinna, sem mótþaturinn hefur fram
 lagt, til þess að leggja af heudi rímsu
 arbyrdi tína, en stjólur tölulid 4. 5. og 6
 samt þau samfötu stjólur 10-11
 þjóf fyrir nefndu stjólur, eiga að vera
 vitnisburðir, byggðir í local skóðum
 og álitu til kvadda manna af yfir-
 valdum, sem það, að um það leftri lög-
 þarnid gekk fram og dagana nokkuð
 þar á eftir, þó nafn yfirskendur svo
 lítill vatn: rímsu skóðum: hliða-
 ánnu, yfirskendur vatn: vörð-
 unni, að þvergrindum með ivilar
 rannar á ddu nafn: ekki kemid að tilsk.
 udum notum það veididolinn á-
 þvinn, og umis gjálfrast til rímsu skóð-
 um: kendum álitu stjólurum að roafeld
 vatnstrusting, sem hís er þessum rímsu
 þóðul þó þinna í falli ánnu, álitu

að vera ef til vill orsökun til þessa; —
 það er ekki létt eitt er að þú í skýl
 um þessum að hlidaáttar nafni
 ekki verid þiskgengar yfir loftun að
 lala sökum vabur þundar eða þessum
 er en þegar laugvinnu þurringar
 gænga og ásternu leysi, heldur er að
 eitt gífur: skyn, þetta boenn, að eitt
 er vistin nafni verid er vabur lítill að
 lacinu (erum að eðan leysi nafni ríng
 vabur til að ganga upp: ána) nefndi
 manulega eða alis eigi getað gengid
 upp: kistuna, erum: þessi kvistinn
 var: þess gind iingum, er að: mord
 er ánni nafni aftur átt að vera er
 yfirgöng af vabur eður vabur þalling
 að flötun nafni er yfir kistur og kistu
 gænda að laxinn nefndi leitun þessum
 er á þessum þraunvinnu yfir gænd
 ana og stökun er upp yfir og þapar
 sakaradila; heldur er á minna nefndi
 vaburþegum erum út erum kistu korp
 una gengur, til þess að leida laxinn
 þessum erum: kistunnar (er himn
 dirdlega uppdratt sakaradila gúlfs á
 sökunnarþess: mætt bls. 11). Er er þá
 verid að leitun við að eanna þá
 er yfir er ríngi, að sakaradili nafni

líkindum fyrir munatt að spilla svo
gjörumlega veidinni fyrir þeim &
veidina eiga fyrir afan þann í ásum
að ní nafi getað stökkið einstakka brands
upp fyrir veidivélar naus og veid: læk.
svík. Aðrar aflsýningar eru spilling-
u ó veidiretti sakaradila sakaradila af
votusveitinga litraunum gagnáþrjanda,
þeim & föjda lögbannid hefti þann í,
& ekki svo mikilvægum getin: Ekki í
þessum svo nefndu skodunar gjöldum.
En svo eru þó hvers með annari vitna
ekki & megi vera lögbannium hit styrk-
ingar, heldur þvert í móti, ekki gagná-
þrjanda hit afellis, heldur þvert í móti, þó
þar er heldur ekki birt við að leida veis
sök að þri etur sammanis, að neqir ritas
naf: veid valdur að votusfals þrepsing-
unum, sem er sambalsetni þeirra, -
ekki & geti mott bót eða rétt lott hina
lagalann veidiadferð sakaradila, heldur
þvert í móti, þó skertis skodunar gjöld-
is þessar að einu sem állu proccernall
fundament og proccernall gild: - skod-
unarmenninnis tilkvaddis úr áðrum
lojragnar undan: árcidris og skodan-
innar gjertar án þess sakberinn ei að-
varadur eru tilkvaddur, allt svo þvert í

möt. 21-4-1 og þar hit og með, hvort
 heldur sem „skóður“ og álit edur sem vitnis-
 buður edur þingvitar til afnota i ann-
 aris sök, þvest á möt. líllefum 20. jan
 1797 (himni aftari: Choat þar sem allar
 þessu réttargjöfdir, — þó réttargjörða nafn
 id verður þó að gefa þeim, — nafn þann-
 fandi áður en málið var lagt til eotta
 21. júlím. þ.á. (str. réttarsjaldid 2. ad N=2

Þy mötunsl. þess vegna furtlega að rétt-
 arskjótin tölulid 4, 5 og 6, verði i nokkurn
 máta tekinn til greina sem einn
 ar meðal þess að lögþannid ei rétt
 mótt, heldur þreft og að þar verði
 skódur sem hver einn marklaus
 bekkja blóð, þvest með id um. —

Þess sama ^{egad} ~~verði~~ þreftust um
 skjótin tölulid 10 og 11 ad N=2, ad þei við-
 botni ad eg álit hverjum rétti þylliliga
 misbódið með ad kenna þann með
 elika bléttla áttrofti, þótt aldris þe
 nema þáðfestir, is minni blóðum
 búðarvina — þó þáð aldris nema ei
 nefnt „Þrogver Luxepisturiet: hlido-
 eini“ — bók edur blað sem segur inni
 edu aftri þrið verð uglika geta naft, þó
 áttur sem minn sþóð af mállpartiro
 um gálfum, gjálfu áttur sök, id

svohl hitarveisum nauis.

Með frammentkerfi á illitum er það e
 íg vinnu með fullum sökum þrátt að tók
 aráðili, eitt q namn wo drumbiliga kasta
 fram á 2 bl. sökum stjúlut síus sem
 H. Adalabrid þerra meils: að með afsum
 bífium 1853, í nokkum heimlaga
 útlökandi ritum hit laxveidinnar í
 Ellidúnum; - heyrir! sakaradili
 segir að iose heimlaga útlök
 andi veidinnar í öllum Ellidúnum,
 - milli fjalls og fjörn? meina sakarad-
 ili það, meir ey spyrja, þrátt fyrir það þi
 hit kenningu afaldrif takmarki
 vestna vit: „uppá stíralykl við Abd!“
 - nei, þá útlökandi veidinnar á þessu
 votti, mun sakaradili svara. Mun
 vita mi, ekki hit að nokkur meidur
 kafi fyrir eða hidas inná eða eða óllit
 gjalpanum hann eður formnum nauis; veid-
 i þi öttinum á þessu votti. L. d. með þi að
 gjera þar tilkall hit ílaksveidi, að mega
 kafa þar laxalagnir o. s. fr. og vilt er að
 hlidast þi mun-likl liggur fyrir; þessu
 máli. - Hóud meina sakaradil. þi
 með þessum útlökandi veidinnar, um
 þann eignar iis? hann gjörir það
 segndar síus andskild og best, með þi

hvernig þann þráfar og rökis þetta
 má, hváðar ~~skilning~~ skilning þann þess
 í sínu áhlokkaði veidivætti, eina
 og það er óskiljandi, að hann átti
 gæta látið vlikt þenna eina þing
 eða þjarta, — hann innþrúdar eina að
 þessi hans áhlokkaði veidivætti hein
 í þessum að áhlokka alla aðra frá
 veidivætti; Elldáam þar þessi afan
 „Stírahyll við Arba“ og þil gylta uppstaka
 ánum; hann í-mannar eina og þann
 heldur þess þess fram eða uppstaka
 er, að hann í-fulu laga þess og
 með fullri heimild afalþrjúsinus
 1853, megi ganga vor frá veidivætti
 einum og veidivætti á þessu völdi
 með þess gindringum og á ánum láti
 að hann þar með af faktu völdi á
 þá, sem lönd eiga að ánum fyrir af
 an hans veidivætti, ánum þess
 veidivætti, sem þar lönd eiga; ánum
 af þess og allt svo lengi að veidivætti
 einu eitt þráttum með lögun,
 að hann megi gjörþetta og eydi þessja
 alla þess veidivætti 3. manns og gjera hann
 a' ómögulega; þetta mátti þannarlega
 kalla áhlokkaði veidivætti; orð eina
 fyllta skilningi; þess það er svo þessja

Petta að afsalsbréfið 1853 heimilti slikt laga
 leyfi, að einmitt þetta konunglega heimild-
 arstjál hans, visar honum og skipar að
 mefja veidisetvarins, sem honum er þar und
 heimilatur innans takmarka gildandi
 fiskiveidilaga þes á landi. -

Flin 2 aðalatriðin sem sakaradili sub 2
 og 3. tölulid, standa mi og falla mid 1 aðal
 atriði sökvar hans. Ad þann an er þar að
 aukri sýnt og rokksamlega sannað, að ekkert
 mein, enqi "óskund." er af gagnstfranda
 gjörtur sofeldri veidi sakaradila, á veidivoti
 þaus, sem honum er heimilt, að við naf a
 eftir laudslögum vorum og afsalsbréfum; -
 Petta hefur sakaradili heldur ekk. borið
 vit að sanna, né heldur getur hann sanna
 að það, á midan hann viðhefur þá einu
 veidiadferð, sem er lagalaus í alla stadi,
 eins og hann hefur gjört allt til þessa, og
 em þennur er það einnig sýnt og sannað.
 Ad þannan, - og það ártkil eg mi að rit-
 lista em betur ef þurfa þykki, - að gagn-
 afrianda var (og er em þwar sem kemur)
 í sinum forsta lögleza rétt. bád. eftir
 almennum lögum og þar að slikt
 heiot eftir hinu konunglega afsals-
 bréfi fyrir Ellstavatni, 27. septembem
 1815, mid þau vabuveldingja fyrir lok;

tu að umbóta engi sitt, sem hann
var heflur frá og sem vardi að engu gjör
og ónýti með þessu ástötulautu lög-
barmi föjðarittarins 3. júlíon. þ. a. s.

Og með þessu sakarótti hefir frá
fyrstu upptökum þessa máls byggt lög-
barnskrána lína, eins og mis alla aðal-
sökn lína og rannanir á þess lína og
á euga þess en þess að þessum háus, útr-
lokandi veidiretti, (sem hann skalas)
: Elitáannum, en sem sth. x annað
en fyrsta réttarleysi og lagaleysi eftir
þess réttur hann fer að og rannar upp á
sig sjálfur, eins og sjnt er hér að fram-
an, nafn verð og sé órkundi og skadi bei-
inn fyrir þann löglegu og í alla stöð: rétt-
born vatnsveitingu- fyrirstötti, sem gagnstæ-
andi nefni undirbúð með fyrki til kostu-
að: um mörg undar farin ár, en komið
lengt og það var laust meðlitið summa
að miðum þann að þess komið að gífa
af rétt og það árliga meðan af ómetanleg-
um ávætt og ágóða, en einmitt þá
vona vel var kinnid á veg þessu fyrir-
töki ókunn og tilkostuadna og allur sé ávættur
og ágóði, sem þann nafn: skaltu þinn,
þá von þann ónýti og að euga gjör með
lögbarminum, - og með þessu sakarótti þess

á afan sturard gagnrétgjanda og það eigi
 ógrunarlaust, að honum vori samna
 að fá sakaradila frádómdann þvergjöring-
 rétinn (!) yfir alla Ellidárnar, svo þann
 hann bregðist til, og eins og hann hefur áð
 nokkum lesti reynt sig í árið 1863, og með þi
 mi að framhalda gagnréttefni í þessa átt er
 lögfrumlegur vegur greiddur þegar fyrir fram
 með settu þessu honum nauð yfir sakaradila til
 sattu ann leitungar, þá er gagnrétgjanda hvi
 með áskilningu réttes til að koma fram
 með slíka framhalds gagnréttefni svo
 gjötu, sem réttarforsveglur vorar gjera það
 kleyfð, sem og mi þegar að boda mótperth-
 inum þar ábyrgða og grundvallada rétt-
 askrófu um, að fullnada ámissum í
 þessari rok sinnig þáddu sakaradila
 allan rétt til þvergjöringa, eða skyldi
 hann til að viðlögðum áhliðnisrokluum
 dagnum upptaka þor idar holla þeim, með
 fl. er með þeim framhaldsthefni mun
 nákvæmlega verða ákvæðið. —

Að eðnu lesti tekur það um fram
 frá þessu: eigislegu varnar helid máls-
 ins, að yfir hefur að tala álit, og það
 varnaradila ókilt, og réstaklega í þessu
 máli, sem hefur er með företagjörð á
 heudus þessum, að taka að eir rómum-

ar skylduna, að eina né meina leisti, -
 Að fara út í mála lengingar ut af neinu-
 um fjarlægum etur óverulegum, óvís
 kumandi; þrumingum sakaradila h. d.
 þeirri er hann virðist gjáfu vera svo
 drjúgur af ó 9-10 bls sökna, stjallins N° 2
 og lét mér moggja í þessu tillit. að mótmeðla
 öllu í þri skjali, er kynnir að vísart óbrakid
 réttstaklega sem ósammiud. og óvirkum
 audi málinu, og að segja nafandi.
 Aftur að þri x átróðis þau átróðis
 málsins, sem þegar er gjórd að gagn-
 sökna þri með gagnstefnummi, þó verð
 ez um að fara þar um nokkrun ríðlil.
 audi ordum. - Og skal ez þó þess
 lesa mér að vitja máls míns að polit
 réttar gjórdinni. 9. júlím. f. árs (réttar stj
 kólulís T os N° 2). - þar er lagad þri
 gjórd hit að nfa niður vatns veilinga id
 ne vatnstíflugarða gagnaprjanda,
 er allis voru þri utan áður afan vadi.
 réttartakmórk sakaradila y rem seg-
 an skal né meina þessu að gjóra né
 gjórdi veid i haus, lefd. hann að eina
 haldid veidid þri einni og veid veidun
 imar þakmarka imar kornengf,
 heimildar og imar ákvardann þri
 laza, er gjórd um just veidas hit

landi. — þar með verður að vekja sérstak-
 legi athygli þins heildræða ritarar að því, að
 hinnar evonefnda „kötgirdingar“; endur-
 kvirkinn; þar, sem þór er settar á kott-
 inn undir nafninu „stiflugarður“ er
 sem sagt talverð fyrir afan veid: takmiki
 sakkuráðila — en sítenefnda stóra þors ljó
 Ábo, er hann hefur leyft sér að nefna Kir-
 móafors á kottinn; — að þessi evonefnda
 mötging, var ekki hláðin af gagnrýn-
 anda, idur að hancu fyrir lagi, euda
 þótt sakkuráðila, sem hvi var krefjandi
 þessara áfarar lögregluþjómarmar,
 hafi verið það fyrir í þar að litandi kór-
 u sinni (sbr. sama ritarargjafi hóluð 1. að
 Nr 2) og þó að hann mi vilji kafa þess-
 ar politivettargjörðia sína og framleggja hana
 hvi, sem stórkurs kinnar rökmar gagn og
 sinnur — eymit ekki fyrir hverju — ómóbi
 gagnáfrjanda, en hann þó aldrei að var-
 ádur idur þittvaddur bit að vera við stadd
 ar þessa einkar merkilegu (!) ritargjörð-
 þetta við ik mi vera að krefjast þess;
 að vera aðsta kópin og óhófilig ritaraðferð
 í öllu þilliti, og eymit að krefjast þess, að
 gáframt og hinc verði áomd ólögleg og
 innert, ófinlega andspornis gagnáfrjanda,
 þá veid þess lögregluþjómarmar og krefjandi gjörð-

arinnar, sakaradils, doendia per bōð: i
 rektis og; fylltu skadabötu og mistkabötu
 in solidum til gagnafrynda. —

þar sem gagnafryndi raunhæður
 mátsúllitum einni og þrauttekum einni
 rökum hér að framan, verður að halda
 fast þann þeirri aðalréttaþrófu að lög-
 bannid 3. júlím. þ. árs verði upphafid eða
 fellt til gildi, en hann verði gjálfur þri-
 doendur undan öllum kðrum og þrófum
 aðalréttaþanda i einu einu öllu tilliti, þó
 leitú beint þor af, að gagnréttaþandi verði
 ve að krefjart þelltu skadabötu i einu
 u tilliti, eins og mennur líka en áskildar
 slíkar skadabötu af fögjetatétimur gjálf-
 um 3. júlím. þ. árs (sbr. réttaþgjál 3 að
 N° 27 samt N° 6), þar er að lögbannid
 reynid áttóðluust, og þar að leitandi
 ábyrgdas þi áktilid af krefjanda vid er-
 kemt af þunum og þrautis áttóðid til
 2,500^{me} uppladdar. þad er ein að viru eius
 ofite að þora neyileg rok þyris hóf:tegi
 og réttvirri upplóð skadabötu i slíku
 máli ein þessu, þar sem ágóða missis
 rá og lögbannid hefur vaddid verður
 að álitast einu ristaklegum ávöktum
 brundim eius og mundi þafu erdid
 mid ágótam gjálfum. En þó að þer

Stöðunum . . . . . síður gjörandi að
 lítta á köðna upphöf, ^{stakra} skara bóla i dímú
 álgkum, virðist samt vera nauðsynlegt og
 réttvíst, að i fullnádardímimum, vör,
 þamtökun þau abók, edur momenta,
 og dímúköddum álitumímimum bónd
 taka til greina við það mak sítu, edur og
 i annan stað svo, að skadabotumna öllu
 að átvíðast innan 2. líttekinnu upphöf,
 og gjörtin motti vorki yfiraltíga né fara nið-
 ur fyrir. Í þessu líliti, skal og lesa mál að
 taka fram nokkur þau abíð: og vísast úr
 slaklega tilgreina takandi: 1° Engi það, og
 gagnstefnandi nafði undirbúid sig til að veita
 á vatni og gjöra að vatnsvéitingar edur flóð.
 engi með fyrirlieddu og sliflugjörðum og öðr-
 um fyrirskjnum, sem til þess veru þegar full
 gjörð og síndu sig nógrög - er að flatar-
 máli: 367,600 □ fadmar = 236 "Tíndar
 Land" að slóttu máli = 230 (á 16000 □
 fadma) euzjadagstátun; of memm mún
 ráðgjera síus og er, að ó betra lagi flóð:-
 engi gefi euzja dagstátun af síi 16 besta
 heys, þar sem euzja dagstátun á rannu euz-
 á áveitulantú sígi gefur almennk af
 síi meira en 5-6 heyketa, þá er mis-
 annum síum edur ágóði járd eigandaus af
 áveitun euzi þó, sem hér ródur um 10

hegketa engjabolius af doptaten hverri 1
 hestur, almennu mekinu á þrot af hverjum
 3 hestum hegs of þarriy hís 2360 hestur
 hegs: 3 = 786% = - - - - - 786^m 4

2. Rentumissis af þléisingunum þeim
 og óðnum tillotstradi, sem varid hef
 is verid til áveitu þessir jarma m.
 m. samtals um 600^m þar af 6 90 þ. 36

3. Fyrir veridyrð þó, sem með svo
 þeldu lögþarminu skastad í þess þess
 jardeignis gagnstjanda Elvída
 vatn of þessir skól, samt fyrir þann
 annan venulega gjald þraustspilleri...
 of venulega miska, x madur i edri
 embottis þó þar eiss of gagnstjafa
 and: er, veridur alls ekki; - of mid
 ristóku tilliti til að sakaradili
 gjálfur telur til ekki meira en
 209^m þotus fyrir "gremjuna" um
 i þann hafi álaupid út af mátt
 þessu, x þann gjálfur hafi: upptökin
 með (sjá rökun N° 2 bl. 14-15), svo
 þá er þess nokkuð dýrt spaug
 að gjera snölpastina "gramt"
 i gedi" metid minna en
 til - - - - - 500^m

árlega of allt svo lengi forbotit stendur
 óupp hafit of þannu honum of eigu þannu

haus svo ærudega rýð og miðurdrep

í gjaldtrausti og álit, samtals ástegu

frá 3. júlíön. 1869. . . . . 1322^m 4^m

Þy áskil mér min sjálfrast að þóru skada
bóta kröfu þessa upp eða miðar áður en mátt
er lagt í dóms, eftir því, sem mér kann að
gefist til þess til bóð: eftir nákvæmari up
ir vegun og af gangi málsins þis fyrir sítu
inum. -

En eins og það er min andætti af skad-
abóta kröfu þess, se eg mér þóð: rök að, að
gjálf 2500^{ost} uppnóð þess ábyrgdas fjár, se
fögeta átturinn 3. júlíön. til áttis af lög-
barns krefjanda minni seynast miklu
fremur var, og það að min, heldur
er of, eins verður þér, rannsóknit gagn
stefnumi að áskilja og krefjast af þiss-
um stefnda fögeta, sem af lög barns kref-
anda, ef svo seyndist að ábyrgdas þess
hrykki ekki fyrir domduum skada bót-
um og málskostnaði, þótt heldur rok-
is þess að af lítit og svo óstíljánslega lítit.
Sjálfrú er se áskilid af fögeta, eða af því
að fasteignis þess, sem lög barns krefjandi
setti fögetanum og namn bók gill með
50^u fyrir ábyrgtas uppnóðtinnis, - meðal
höerra fasteigna eða real-ritinda að
vel að merkja einnig var laxuist: sítur

saukaradila: Ellða árum, þinn samant
 sami sítur sem þes er mi gjördu með
 þann að ágreiningsatriði undir fullnád-
 ardomi úrdil: þessu sama máli, — seyn-
 art svo ved bundnar, eius og reyndar
 virðist að nafu máta leggja fögðunum
 gálfum: augum uppi (rebr. réttarstjál-
 töluf. 3. ad N° 2 ad midskagi) að þe má-
 ligi til að þotta nema að eius lítinn ein-
 hlut af af þeins 2500^{oll}, sem árkilin von-
 til ábyrgdar. —

At svo málts verður í málinu sí-
 min aut mjúk

Réttarkrafa:

1. At lögmannid 3. júlímán. þ. árs. verði
 fellt úr gildi og upphafid og að gagnstepr-
 andi verti friðbundur af öllum kdrum
 og kröfum at allstepranda
2. At þoliti réttargjörkin 9. júlímán. þ. árs
 verði ddnd ónýt (annalerid) og ómorte
 og að þeiss lögregluþjósin og aðalstj-
 andi ddndis til að greida gagnstepr-
 anda þof. legar botur fyrir mistka
 þann og rýrd: í almenningsáliti: se hann
 þess af þeinni gjörd þedit. —
3. At aðalsteprandi verði skuldaður
 til að greida gagnstepranda: skada
 botur samt fyrir mistka og gjaldtraust

spilli m. H. allt að 1322^{1/2} 1/4^{1/2} árlega
 frá 3. júlíon þ. árs og þar til lögburrið
 frá sama dato verður með fullnád ar
 dómi upphafid; en að jafn mikid
 sem ábyrgdas þe það, er fögeli áskildid
 og þekki til umræða, kemmi að besta
 á skadalötu og málskostnaðar upphafid
 þe; sem dömd yrð. til handa gagn-
 setgjanda verði þeiss fögeli og aðalstj-
 andi dömdur til að greiða þennan
 in solidum. —

4. Að gagnsetgjanda verði dömdur
 málskostnaðar skadlaust eða með
 einhverju mögilegu, annað hvort frá
 aðalstjanda eða þeiss fö-
 geta og þennan in solidum eða hvort
 sítaskröfummi löluð 3.

Legg y svo sök i dóm und þessum

Reykjavík 13. Nóvember 1869
 Jon Gudmundsson

Tú

Aukastjórnarráðsrettarins i Gulbringurystu
 Framlagf; aukariti Gulbringu of
 Þjórnarýðu 13. Nóvemberm 1869

Athurskinnur

Nº 11

(setur)

Vi Frederik den sjette af Guds Naade

Konge til Danmark, de Venders og Gø-
 thers, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn,
 Ditmarsken og Oldenburg—
 Gjøre vittestigt, at da vi ved vor allernøieste
 Resolution af 5. Novemb. 1812 altnaadigt
 have overladt Seilending og Klosterholder
 Paul Johnsen til Licendum den os forhen
 tilhørende, i Rukevig Thingrogn og Gullbring
 u. Lynel paa Island betiggende Jord Ellid-
 vatr kaldet af Dykud 12te med 2de til-
 hørende Quidder for Hjökullum ialt 639re
 81re D. L. paa de ved den under 14de Jun
 1811 derover afholdte Auction, betynde-
 gjorte Tilkaar. Og da bemeldte Klosterholder
 P. Jensen i Følge heraf har, efter vores
 Landfogeds, Sigurd Thorsgrinnens Quitte-
 ring dat. 18. Mai f. A. ladet forndonke
 Hjökullum, sex Hundrede, tredive og ni
 Rigsdaler 81 Skilling dansk Courant
 indbetale til Jordfogeskarren i Island,
 saa end, at vi her ved til anmeldte
 Klosterholder Jensen stgode og afhævede
 til fuldkommen Odel og Licendum foran-
 ferte Jord Elliduvatr med tilhørende
 2de Quidder samt alle de Rettigheder og
 Herligheder, som den fra gammel Tid
 fulgt have, endnu følge og med Rettes
 følge bør, saa at han i Overensstemmelse

med de om Jordegudsers Behandling og
 Forbedring i Island ergangne eller herefter
 udgivende Anordninger, man gjorde den
 sig saa nyttig, som man best ved og kan.
 Thi sklore vi endydermere for os og vor
 Kongelige Arveuccessor. Regjeringen ingen
 videre Lod eller Deel. Pette eller Rettighed at
 have til forbedrede Jord, men at samme
 som foranfort, med alt hvad den tilligges,
 skal tilhøre og følge nævnte Paed
 Jensen til evindlig Od og Riendom, dog
 os og vore Kongelige Arveuccessor. Regjer-
 ingen alle Kongelige Regalier og Høiheder, samt
 ordinaire og extraordinaire Contributio-
 ner, som enten allerede til os ^{eller} offentlig
 Brug ere paabudne, eller herefter paabudne
 werde, uforkrønkede. — Forbydend alle
 og Enhver, herimod, efter en forenret
 Skæer, at vindre eller i nogen Maade For-
 faug at gjøre under vor Skyld og Naade
 Givet paa vor Slot Fredriksberg den 27.
 September 1815. —

Under vores Kongelige Haand og Segl
 Frederik P
 (L. S.)

J. Morsburg

W. Bromold. No. Eszen

Vinssran

Stjóde - til

Klosterholder Poul Jensen paa Jordan Ellidav
vatn: Gullbringa Lyrul paa Island for
639 Rdt. 81^r D. C.

Torvirk paa Lyrul Centviret: Haunefjora
den 13. Juli 1863.

Clavium

Framlagt á sáttafundi: Reykjavík fyrir
Seltjarnarneshrepp þann 21. júlíom. 1869

Hilmar Jinsen

Lýnt: sáttanefnd Reykjavíkur 7. sept. 1869

A. Thorsteinson

Torvirk ved Fogedforretning den 2^{den}
Juli 1869 paa Ellidavatni. -

Clavium

At Torantaaende, er en tro og rigtig Gen
part af det for mig producerede Original
document, bevidnes herved efter náiagtig
Collation notarialiter. -

Notarialcentviret: Reykjavík den 13.
November 1869. -

Gebyr 12^r A. Thorsteinson
er tolv Skilling Rymt (L. S.)

Protall A. Thorsteinson.

N° 11

Framlagt: i aukarétti Gullbringa og Hósi
arizlen 13. nóvemberom. 1869

A Thorsteinson
retten

St. e. þ. á. n. Gunnlögen
 Hans konunglegu Ráttignar til Danmerke
 ut v. sýllumáður i Hjósar, og Héraðsdóm-
 arí i Kullbringu sýslu, samt auktionshald-
 arí samantáðar;

Kunngjörir: að árið 1837 þann 20te Febr.
 var auktionsrættur settur að Reykjavík
 með útræfðum vottum, hvor þá var sam-
 kvæmt stiftaustrius leyfisbréfi, hvort er
 dagrætt þann 25ta Jan. e. á. uppboðin til
 hótstjóðanda Konungsjörðin Kellistok,
 undir þessum auglýðnum skilmálum:

1.
 Uppboðid skedur: Ríkisbankaþening-
 um reidurilfers, og jörðin samt innstæð-
 ukúgildum seljast án notkurs álags eða
 uppboðar frá seljanda eða laudsdrottini og
 að ólu leyfi i þri ástandi, eiu þau þyrr
 þyrrdust. -

2.

Innstæðukúgildin seljast að stöðin frá
 jörðinni. -

3.

Ekker innstæðukúgildin má hveftir
 vera á jörðinni, ekki heldur má manns-
 lán, hvort i þeningum né heldur i na-
 tura þrefjast af leiguslíða. -

Af uppbóðssummum einni borgist strax 1/3
 partur, en lögleg viðsetningarskrá og útl-
 gefst fyrir hinum 2/3 þóttum, hvor af árliga
 4. þ. 0te rentur gjaldist til Jarðabóttar þann
 aus, umt alri skuldinni vð; lokid, en
 bregdist við árliga borgun á rentumum, þó
 á slíkt áð orsaka, að allur háfudstóllinn
 ásamt öllum aföllumum rentum og kostu-
 aði, hljóti að fullu og öllu að borgast í einu
 af þeim þar á eftir vðstkomandi gjald-
 daga, sem er eð hvors árs 11te júníon. termin.

5.

Mann af uppbóðinu löglega leidandi kostur
 að gjaldi kaupandi til auctinskaldarans
 samtveint þar yfir vöndum reitun-
 ingi. —

6.

Það er að öllu leyfi kemid undir blauss
 Káttunflegu Káttignar alra höðsta og alra
 nádegasta vilja, hvort það höðsta auctions-
 boð verður samþykkt, ef samt áð einu
 leyfi álit. það nógu hátt til þess, að til hlyð i-
 legt virtist að skýra kóngdöminum frá
 sínu boði, en á meðan á slíku stöði, ege
 höstþjóttandi skýlaugur til að standa við
 auctionsboð. —

7

Abiandi á jörðinni má ganga að því hestabódi, ef hann óskar þess, að-
ur en austinskammarinn fellur, og
tilleyst verður þeim, er heit bænd.

Kaupandi 8.

Kaupandi heldi kaupum sínum til laga og
gjalti allan kostnað af þingleysingum.
þar með var uppbodin:

a. Konungsjörðin Helliðskot

og eftir bót og yfirbót varð bindinn Hal-
dir Snorrason hótstjótandi að þeim rúm-
u fyrir þá peninga upphelt 526 Rbd. r. s.
skripa fim hundruð tuttugu og sex Ríkis-
bankadali reitu silfurs. -

b. 2 innistötuþingild: tetrar jörðar og
varð sá sami bindi Haldir Snorrason hótst-
jótandi þar að fyrir 20 Rbd. r. s., skripa
tuttugu ríkisbankadali reitu silfurs. -

Tiltekið er með samtveðum auðsi-
onskrámalunum.

Og með því Klaus Hátígn Konungurinn
hefur með alra haddum úrskurði frá 17^{de}
maí þessa yfirstandandi árs, rannþekkt
því líkt bót, og kaupandi einnig fulluð
uppbotskrámalunum, þá afsala og lúta með
~~landi~~, samtveðum Stíftands skrip-
un frá 15de August þ. á. og tiltekið af 19^{de}
Des. 1693 & 17 tida jörð Helliðskot og 2 Ríkis-

gildi þólaus Kinnunglagn Háteigns í
 fullkunnasta eignareinnráð velupna
 bnda Haldís Snorra emar, ásamt
 állum fjárfarinnar kerlegheitum
 og réttigheitum til lauds og vatus
 til gætu um mestja, að minn sé
 kaupanda fullkunnasta eign og öð.
 al þéðan ífrá, og sveija þann niðr: ei
 uppá reisvorn þann loflegann hátt
 sem þann best vilt vill eða getur. -

Hjósar- og Gullbringu-eyptu Skrifstofu
 þann 26. Sept. 1837. -

Þetta afsalbréf staðfestist ein þerru
 us með minni eigintraudar undir
 skrift og embætti minni:

St. Gunnlopus

Lebys 1 Róðr - Þósk. M. d. 2. 1.

er einn Ríkisbankadali:

silfur onyrt. - Þorgut

Afsalbréf

St. G.

fyrir jurt inni Helliðoti, 10th hundruð
 að dýrleika áramt 2^{ur} þugildum. -

Þetta er manntalsþingsritin um
 að Lögafelli þann 30th Maí 1838 og inn-
 fort: Hjósar og Gullbringu-eyptu vedretu
 ingar og afsalbréfabón 21-2 undir
 N° 12. -

Vitnas

St. Gunnlopus

Þinglestur 1rd
1/2 % afgift 2rd 60^d
Þrókun - - - 24^d
Talt 3rd 84^d

er þris ríkisdalur 84^d silfurs
betalt. St. húmloðren.

Töruvíst ved Tozud forætrung 2. Juli
1869 þau Hlita vatni. -

Clauin

Frantast á sáttafundi i Reykjavík
fyrir Seljarnarrestveppum 21. júlím.
1869. - Hlitar Finna

Lit á ráttavefnd Reykjavíkur 7.
september mánaðar 1869. -

A. Thorsteinson

At Töruvástu er en bro og rist
ij Gjeupart af det for mig producerede
Original-dokument, bevidnes herved
efter nøiagtig Collation notarialiter. -

Notarialkontoret i Reykjavík den 13.
November 1869. -

Lybyr 12^d A. Thorsteinson

tölu Gulling Rymt. (L. S.)

A. Thorsteinson.

N° 12

Frantast: aukaritti Gullbringu og
Hórasjúðu 13. nóvemberm. 1869

A. Thorsteinson

(siter.)

N° 13.

Eftir beðni herra yfirdomara B.
Loimronar í Hildavatni, gefum við
undirskriftina hjón þann vitnisburð
að þann tína sem of var sem eyaud.
of ábiandi á Vatnsenda frá hís umbil
1836 til 1851 vuddist lax, 600 hundar
um skifti fyrir end. löngu Vatnsenda
landi sem vöðv rædu. þenna þann burð okkar
erum við veidubúin að ranna með
eigi of krafist verður, þessum okkar vitn.
isturdi til staðfestu, en okkar endis
skrifuð nöfn.

Jakobsson
Valgerða Pálsson

N° 13

Lagt fram: aukaritti. Kjörar og Gulbringu-
sýslu 13. novemberm. 1869.

A. Thorsteinsson
setur

N° 4.

Antmædur: eiddurambirur
á - I - s - l - a - n - d - i
Kunningjörvis: að ef eftir innkeminnibú
ni og eygþjótum bringum stöturn, saud
: Krafti aukatekju reglugjörvar af 10. sept.
1830 & 13 hefi veitt, eiss of ef þis með veitt
sýslu manni H. Clavien, sem föjela í
Gulbringu og Kjörarsýslu benefreium pro

cessus gratuiti fyrir ^{undir} ~~rettu~~ ^{rettu} : máli þvi,
sem gegn honum áskart kaupmanni

H. Th. A. Thomsen er hófðað, af Arseror B.
Lveinnryni á Ellidavatni út af fögjetagjörð
af 3. júlím. þ. á. þvar með hinum údast-
nefnda er barnað að stýpla vatnið frá
svonefndum Ellidáum, veid. vatni kaup-
manns Thomsen.

Íslands Lífstauts Reykjavík 13. nóv. 1869

Hilmar Jinsen

(L. L.)

Beneficium processus gratuiti fyrir und-
ir réttu handa:

Ljélmanni Clausen : máli máfð úd
gegn honum og kaupmanni Thomsen
út af fögjetagjörð af 3. júlím. 1869. —

Lagt fram : aukaréttu : kjóser og fullbringu
sjélu 13. nóvemberm. 1869

A. Thorssteinsson

N° 15.

rettu.

Íslands Lífstaut

Reykjavík 13. nóvember 1869

Yafupramt þvi heit með að reudu gðu beu-
ficium processus gratuiti fyrir sjélu-

mann H. Clausen, sem fögjetu : fullbringu
og kjóser sjélu : máli þvi, sem gegn honum
áskart kaupmanni H. Th. A. Thomsen
er hófðað af Arseror B. Lveinnryni á Ellida-

vátni útaf fögeta gjörð af 3. júlíon. þ. á.
 hvar með hinum síðastnefnda var barn
 að að stífla vátun þá þá framman neyðun
 Helldáam, veidivátni Thormeus - ekul og efla
 beidni ríplu mannsins heit með nafni yður
 fatid og löggiltun til að færa málið fyrir
 hönd ríplu mannsins í afmælingum eig.
 inlytleika hæs fyrir eudis ríplu mannsins. —

Hilmar Finren

Tu

Orgauirte Gudjotnsen
 N° 15.

Lagt fram í aukarétti. Gjösar og Lullbringu
 ríplu 13. nóvemberm. 1869

Athorsteinren
 setur.

Rétinun uppisagt.

sem vottar

A. Thorsteinson
 (setur)

P. Gudjotnsen

Pétur Finrenson

Jón Gudmundsson Amhústaur

Á 1869, hinn 2. desemberm. kl. 12. middeys var
 aukaréttur Lullbringu og Gjösar ríplu réttur á
 skrifstofu bójar fögetans í Reykjavík og mald
 inn af land og bójar fögeta. Hann ríplu réttur í
 Thorsteinson, sem ríplu rétturinn var höndur
 áður fram lagðri skrifkun stíflu mannsins, hvar
 þá í vottun vottama P. Finrenson og
 Ána Gíslasonar, var fyrir tekið málið:

Hauptmann H. Th. A. Thormus

Arrens B. Guðjotnsen

Týris hönd aðalstefnanda, meðli organ-
 ist P. Gudjónsen, skitaðr aftur stjólun þeir
 er numum von lið vistar ríttardag og
 lagð fram sem N° 16 röknaframbud og
 von af d. d., sem N° 17. Eit mál þess leig-
 u o' veid; í Ellidaánum, dags. l. ág. 1791, sem
 N° 18. Eftirvit af angliþingubogjarföjta dags.
 27 febr. 1804, sem N° 19 eftirvit af Korbos
 Efterskringur 1752, sem N° 20 ritkrift af politi-
 protocol Hjólar og hulebringu stjólur; rökinn
 við opiberu gegn Gyölfu Markússyni o'
 Hbo. Sjáid N° 20 meðfylgir in originale,
 en N° 16-19 inuof en vookf. * * *

Týris hönd hies stefnda og gagnrstejandia
 natti herra procurator J. Gudmundsen og lagð:
 fram sem:

- N° 21 gagnstefnu af 17. f. m.
- N° 22. Kóru stjól til sattuuefndarinnar dags 3.
 seft. p. á.
- N° 23. Málutlúður fyrir framhalds gagn-
 stefnu dags i dag. — Stjolin N° 21-23 eru soo-
 hýðand; * * * —

Gfirtetas málspóslu mádu Jón Gudm-
 undsen beiddi um frest til að roara i rök-
 inni til þess 16. þ. m. kl. 12. m. d.

Herra organist P. Gudjónsen fyrir
 hönd aðalstefnanda áskild: hies rita til að
 fá frest vistar; rökinn; þar o' meðal til að

svara hinmi framkenninu gagnvöðum

Ritturinn vetti procurator J. Gudmundsson
 sýni hinu umbodna frest til 16. desember
 kl. 12 m.d. og lési skjölin N° 1-23. með fylg-
 skjölum. —

Öflin framlojdu skjöl kjóðafarmij:
 N° 16.

Töknarframhald og vörn
 í málinu: Kaupmáður H. Th. A. Thomsen sem
 aðal sötgandi — geyr

Arrestur Benedikt Sveinsson á Elld
 avatni sem gagnsötgandi. —

Þy skal efn. gjöra lauga sötkefnum og
 innnganginum til vörn og gagnsötkenar
 mótpartsin, þar sem hann er að docera
 sötkenin í landstojunum við vitgjandi eign-
 aröktuindum og veidirettimanna; einni
 laudareign heit, þvi ákvæðum laganna heit
 um ein fullkennar rötinum, viss og þá
 að þetta mál eini heldur eftir vti. einni o:
 Öllum þeim factikum kringum et áður
 sem átt hafa rei stad þá önnurna heit,
 já þá þvi þvi 1735, áður en þau landst-
 löju vördu gildandi, sem heit er vörð á
 skjóskota heit - svo exceptionelt tilfelli,
 að þessi märke 2-300 árum yngri landst-
 löj hafa aldrei nokkum tíma ummíd
 sigur á þess ástandi, sem áður átti rei

stað um þá veidi, sem hét er þrátt að um;
 þeir þáð reisir sig sjálfst, og þarftart eng-
 var sennunar, svo þarft þáð er viderkemmt
 að veidin 1235 var i höndum 4^{or} geistlegra
 stofnanna, Viteggjar klausturs, Langar nes, Rey-
 kjavíkur og Nesskirkju (sjá mál daga i forn
 brifa safni Islands og þá tradition sem
 em er við líði þar um), að þeir senn áttu
 þerrum stofnunum að stjórna - þeirrar
 aldar ándugustu herrar og harr stjórna-
 þaf; vilt eigi unnt þeirum leitnum mannum
 sem mid fram ánni bjuggu uppi við, að
 sitja til bords með sér að lúksinum, og
 þeirra réttindum leyst; sér valka nokkur
 málur á þeim tímum að haffa. þáð
 er vilt ómót mótalegt, að svo leugi sem
 Kapólek briaströgd drottneidur hét i landi,
 þessu veidi réttur þeirra i Ellidaánum veld
 áhaggadur, og er við secularisationina ó-
 haggadur genginn yfir i hendur kunnings
 ins, hvers embethismenn og umbod eða
 leigumenn virkilega ekki þessa sleppt laus
 um þeim ardi so veidi ford i höndum
 þeim mönnum, um aldrei áður höfð-
 elt tilfella meins af henni notid, og lét i þess
 yngri laus veidi máts, um ávallt að undanfönnu
 þessu áttu sér stað i Ellidaánum, þvergrid-
 þing þeirra senn uppruna, eiss og skilvátarnis

fyrir veidi: leigu manna konungs (rétta-
 skjál 9 og 2/riða. — það er; þessu fæðina
 ritharastandi: D. laxveidin: Sleidaáinu
 er seld með hins konungslýja afsaltréfi: H.
 Dec. 1853, eins og þar stendur: "med — og
 alle de Rettigheder som Fiskeriet fra gammel
 Tid fulgt have, endnu følge og med Rette følge
 bør". Og væntas em mi þessar Rettigheder
 kem verðinni fylgja? Og held það verði ekk
 með einum móti kemist lýja að kannað
 við, að þó geti engar aðrar verið en sín vör
 i aðferð, sem einmitt var leigumónum
 konungs með leiguskilmálumum, heimild
 þeirra til að bjóta á bak aftur þetta þri alda
 öðli veida lax, urrida og siskvenn annan
 fisk á vöðum frá Arbojars háða og heljuntang
 upp að Stórahyl við Arbo, með netum auðg
 um kirkum og þvergjörðum. Og þar em
 mi laudstjórnum aldres hefur verið breytt
 þeim aldrei breytt til að bjóta á bak aftur
 þetta þri alda öðli, að eg segi svo, fastveglða
 ástand, hver getur þá sagt, að það sé gagn
 stótt þeim, þar em það hefur fyrir eir orð
 skriflegt orð einvalds konungs, er eg
 ofla að hver maður á Islandi, máskil
 að undanteknum mótþarðinum hljóti
 að viðskemma sem lof, fyrir þetta ristaka
 tilfelli, eins og nvest annað konungsbrið

sem fashetur eitthvæð reiðstaklegt. -

Hlæð mótþakurinn getur teitt úr af
 þeirri "Terminologie", er namn þjáir nafna
 verid verjulega; öllum afsaltréfum hís
 á landi fyrir fasteignum, er mætt ekki
 gjört, en þess þykist ey fullviss, að namn ekki
 geti teitt neitt annað úr af afsaltréfinu 11.
 Des. 1853, er það, sem orðin gjálf heima, að
 laxueidinn; Elldáinn er seld með öllum
 þeirri réttindum, sem kemmi þá formu
 fylgt nafna, það er að segja gagnvart þeim,
 sem land eiga að ánum, og þessi réttindi
 sem ey að afan þess; nefnt, nafna aldre verid
 álitin að standa; þriðji við afsaltréfinu III
 og 12 af handhöfum þeirra fyrir en nú, og
 þar sem þessir fyrir eigendur þessara afsalo-
 bréfa nafna ulotid að vidurkenna vidrætt-
 inu í ánum á þessum hátt, sem hann á.
 vatt nefur notaður verid af læjurmónum
 kemungs, eftir reglunni prior tempore prior
jure, þá öllu ey það augljóst, að þau mót-
 moli gegn þessum réttindum, sem mi kem
 á fram, sem meira af vilja en motti, þó
 það virðist mætt andskilid, að þar sem veid-
 rétturinn er afhentur eftir afsaltréfinu
 af 1853 á þann hátt, sem hann að undan
 formu nefis verid notaður, þá ^{er} nefis eidari
 ávörðun afsaltréfinu (8 ad N° 2): "Ea at

hann ; Överensstemmelse med de om Tjækk
 oiet : Island ergaungne, eller herefter ved
 quænde Aendringer maade gøre sig
 samme saa nyttigt &c, innsigelse i hin
 fyrri, þó eftir mótpartins raðningi á þessari
 tíðari ákvörðun, yrdi hún annars einmitt
 að liggja : stríði við hina fyrri, og þetta er þó
 gagnabote þeirri kunnigra mótpartins
 að konungleg kaupbréf geti ekki komið í
 bága noot við annað, og þar sem yf. verð að
 fallast á þetta, þá verð yf. að draga úr af þá
 ályktun, að eitt og eitt sama konungleg
 afsaltbréf ekki geti komið ; bága við eig
 sjálfst. En svar kenna m. h. afsaltbréfin
 háð konunglega N° 11 og við umbodslaga
 N° 12 ; bága við ákvörðanirnar ; hinna
 konunglega afsaltbréfi af 11. Des. 1853 (8 ad 2)
 Eftir hinna fyrri & jóni Ellidavatu afhent
 „ med alle de Rettigheder og Hertigheder som
 den fra gammel Tid følger have, indom
 følger, og med Rettefølge bør ; ” en parrn 27. sept.
 1815, var laxveidin ; Ellidavátinn ; hordun
 leijonanna konungs og þarinn á sama
 hátt og enn í dag, með laxatistum þvers-
 gördum og afkleypingum, og yf. nota þróð
 alþjóðlega, sem mótpartins hefur farið
 fram á, að honum reisastaklega með þessu
 afsaltbréfi, sí heimilad vatnið ; landareign

38

vatn

jarðarinnar, þó ^{vatn} þær ekki einu sinni
 nefnt á nafni í afsalubrífum, enda þótt það
 að öðru leyfi segi sig sjálft, að hann hefir
 sama rétt til vatnans í landareigninni
 sem til annara landsnyfja, þó svo að nokk-
 un þessa réttar ekki virni öðrum skáða
 Mit annað umbod sleja afsalubríf af 26. Ljfi
 1837 N° 12 afhendis reyndar Helliðskot, með
 öllum hordögnum og réttuþingum til lauds-
 og vatns, en hér er hið sama annað segja, að
 bót, kaupandi og seljandi virni þá þótt er
 á vatninu lá með tilliti til laxveidarinnar
 í Elitáum, og hún heit eins áfram eftir sem
 áður eftir beygja álut að eizanda þessandi sam-
 þykki, heit getur þó ekki verið að tala um
 meiti stíð á milli þessara afsalubrifa og af-
 salubríf aðalsteppanda, nema að þó leyfi sem
 móttaksturinn leggjur í þau þýðingu sem
 þau „vittstigen“ ekki geta haft, að með þeim
 sé seldur nokkur laxveidi réttur, eða réttur
 til annarar veidi, sem þessari veidi að-
 alsteppanda í Elitáum á þó tiltekna veidi-
 votti, og þessi veidi hefur er eftir afsalubrífum
 hinni áður nomum eins og hinni ávallt að-
 ur nafdi verið framir, með netum, augl-
 um, laxakistum og þverjirdingum (Elvens
 Opdöminng). þar sem mi þessi veisi aðferð
 er helgud steppandanum bankodurt eldgeru

allri venju, og engi af þeim, sem uppi með
 ánni nafna hvið frá ömírmna hvið nafna vestri
 meina lauveði eða emur þessum á klummu
 inði fyrir einum löndum, kvada eannu.
 girni eða réttur þá í þó, að aðalsteppu
 andi skuli sleppa þessum keyptu réttind-
 um í hendur þeim snórnem um aldrei
 nafna maft þau?

Það á mið að vera voddan þaft og
 krastur í þó að gagnsteppandi, egi vatnið í
 Ellicáinn, af þeim það sprötti upp í hans land
 areignu. Þetta er mið fyrir það fyrsta órétu, mið
 þeim vatnið kemur ofan sírafétt eða almennu
 inngi, þar um það eftaust kemur frá Föllu
 vötnum, en þótt vatnið aldri nema sprötti upp
 í laudareignu gagnsteppanda, þess namu engi
 an meir rétt fyrir það, til þess að hindra
 þá eðlilegu vís, um það þá alda óðli þess
 maft, eða breyta þessum óðrum til skáða
 efr 5-11-10, 2 og 6 efr 9. Slum þess mið reynu
 ar boruð fyrir og þess fyrir, að namu einungis
 í þeim tilgængu að bóla engi rétt, hafi stýflað
 vatnið frá ánnu, svo þótt kváð eftir annu
 að í sumum árdum þarrafar á aðalsteppandi
 aus veðisvottu, en það em fleiri áhvítu,
 sem benda þessum línis á þetta er áratu, of þaus v
 stýflau verulegast miðaði þil, að spilla veð
 aðalsteppanda. Það fyrsta er það, að þess

sem bota vilja þin rita eða engi með vatns-
 veitingum en væntir að reykja engi undir
 vatni á vestrum eutlun á vorum líd að vand-
 veita grarrótina fyrir vetrar og vorkuldd-
 unum, en lítill gjörir engi mædur að halda
 vatni á engi sínu þegar vorkulddum er lokid
 og grarrót skal sjóta hins heljo lofts og rótar-
 hitaus. Að láta vatnið liggja á engum fram
 undir slätt, eins og gagnsteprandi gjörði, gat
 þú engan veginn verið til góða, heldur þvert
 á móti til spillingar fyrir engi háus, enda
 mun gagnsteprandi hafa þurft svo erd
 við fleiri en einu, að hann skyldi sjána á-
 alsteprandi, að hann gæti þvingað hann til
 að láta árnar opnar. Í annan stað gat
 gardur sá, sem gagnsteprandi lagdi á árnar
 fyrir neðan Ásta, niðarlega í Bláttina kólun-
 um; engu tilliti verið til þess skikkadur, að
 bota engi háus, heldur var tilgangurinn með
 þenna stýfugard greinilega engi árnar
 en að þurka upp fyrir að alsteprandi vest-
 uskvist á árnar, og hlýpa flóði á austur-
 kvistina, þessi tilgangur er svo ljós, að gagn-
 steprandi lefur erid að gripa til þeirra á-
 gnais úrrota að þrotta fyrir, að sá gardur sé
 háus verk, þrátt fyrir réttarsjald þess þy
 mökudli þú þess vegna hartlega ein örömmu
 og örömmu að gagnsteprandi þafi líd þess.

um minnsta hatta á grasveginum á
 engi sínu við fögjabarnið 3. júlí, en
 veit þvert á móti að álita að það hafi verið
 enginn til bóta, að vatnið var afkleppt.
 Þyvert þar að auki að álita, að gagnstepr-
 audi geti haft nóg vatni á engi sínu, án þess
 tu notkunnra muna að nra vatnsmegnið
 í ánum, og ramast þetta af því, að hann
 getur ekki haldið vatnið innan girdinga
 sína lengur en 2 eða hósti 3 daga í sum
 og kemur þá vatnið í ána nið því líku afli
 að ferðamönnum sem þáð lefur nið í ar-
 farvegnum, þessir verid af því hotta bein.
 Eigi heldur gat engi naus líð. Þ veit þó
 af því, að stýflugardurinn veðan til. Blá-
 skinnholmun var burst tekinn, þar sem
 hann var svo langt fyrir niðan engi naus.
 Þetta í því að gagnsteprandi á 31 bls vana
 ar og gagnsteprandi sínnar vegir þessa girding-
 u eigi hláðna af sér eða að einni til hlatur
 er hann þó svo veidur við þá politíkara-
 hópi, sem sýndi þessari girdingu burstu
 að hann heintar bði, aðalsteprandi og
 politíkaraþann in solidum donda til
 sekta og skadabóta til gagnsteprandi þess
 þetta verk? hvornig þá? hvada heintu þessir
 óvirknandi máður til skadabóta þess
 burst tekningu þeirrar girdingar sem hann

hvorki hefur gjálfur gjórt, né látið gjöra?
 mótparturinn er korninn hér í eldum
 Dilemma, þó það þjó þó allir að skadabóta
 krafa hans hefur valla einn auk heldur 2
 fotur að standa á, of hammekki kamart
 við að hafa lagt umröddan mótgæð, eða
 látið byggja hammi en kammið ham við
 þetta, þá er eysröddur um að skadabóta
 krafa hans í þessu tilspri verði ekki kottu
 leg, þó hammi skal ísk eiga öðugt með að
 sama að gardur sá hafi haft annan til-
 gang en að þurka upp vesturána. Þy bjst við
 að geta sammæð það of til vill, með fleiri
 vitnum en Eyólf. Markússyni í Arbt, að
 enginn annar engagnstefnandi hefur lagt
 eta látið leggja þessa girðingu, en vitnisburð-
 ur Eyólfs í sambandi við þá mótólsku rök-
 send, sem liggur í umröddri skadabóta-
 kropsu gagnstefnanda, verður í öllu falli sí-
 "Loffformodring" gegn honum að hann
 getur ekki kemist bjá að þráleggja síð gard-
 leggninguna þessa - og þann tilgang er ey hiki
 ueda oflaust hef borid upp á hanna, að þurka fyrir
 hana vesturána, með eisi, og þetta gjöri ey
 hris með fyrst um sinn að rittarkrófu. -
 þar sem mótparturinn aftur og upp
 aftur er að staglast á þó að aðalstefnandi
 hafi spilt veidi fyrir þeim upp með skidaám

biandi, þá meita og þessa fastlega.
 þeir hafa hina þinnu veid: enn i dag enn
 þeir frá alda að li. hafa það, ellungr veidina
 laxveidina hafa þeir aldrei það og y mót-
 mót: fastlega þessu bladi, enn smitpartur.
 eins þessur framlaust N: 13, þeir það er hök-
 samad að oroktra þessinn naf: veid
 a Vatnendu með þessinn naf: veid, enn
 þar en árituð, og þeir veidur að leadið
 í vituð af þessinn, enn það þess þessinn
 þess þessinn samar þessinn bladið ekker
 að þessinn leat: það ekker tiltekur veidinn veid,
 en þessinn ennarrius, þessinn það er and
 vituð, að þá veid og veid þessinn þessinn
 laxa þessinn uppeftir ánum bði: áður
 en laxakistu og gardsar von: ámar lajð
 is að veidinn til og veid eftir að þessinn
 og gardsar von þessinn veid ánum á haur
 in. þessinn get þessinn samad og ekker samna
 það, ef á þessinn að halda, ef á þessinn að
 halda að aðalþessinn: þessinn veid.
 þessinn veid: á þessinn veidinn uppeftir lajð
 at þessinn til þessinn að halda veidinn
 veid, og þessinn þessinn gardsar þessinn að
 veid þessinn lax, enn þessinn þessinn uppeftir
 eftir ánum bði: vor og haur og veidinn veid
 en þessinn þessinn þessinn þessinn að þessinn
 a veidinn veid: á veidinn og veidinn þessinn

a framfar er allmennur og lögbekinn löð: i
 Schottlandi og Norvegi, og er þar megin d-
 fulinn um líka veidi. Annad mál er
 það, að ábráudi Elidavatus mi á dýdög-
 inn hefur engjöké ekki meina tilvegi til að
 veida lax, eða ekki kann að þeim veidi. eða
 ekki hefur heppni til þess, en ef er viss um að
 ef eitthvad af þessu eða allt öth: sei stöð, þá
 veiddi kann allt eitt mi eitt og á árinum
 1836-51 og að þar hefur eigi getað veidst meir.
 a það, en mi getur þar veidst, þar givðing-
 ar og kirkju tilfrandaðs um mi alla mi.
 a semma um þá voru.

Það er alveg ósatt og vitnar aunnad hvort
 um akunnaflikamótþarkeins eða um
 hite að kann vill leida réttinn i villu, að
 til góðrar veidi: Elidáinn þurfi meira en
 meðal vatnsmeyni á árinum. þvest á snök!
 laxinn gengur vel og best i breinum og
 þor vatni og Elidáinn þafa aldrei i norris
 þerrit, um veid hefur, veid eru vatn-
 snauðar, að þor naf: ekki meira en vel get-
 að fyllt strumpkarfinnar i kirkunum,
 enda gjöra kirkugardarnis það að vertum
 gengur að byrja stis vatnspollur rafnar þuris af
 gjeis um þor, enda þott vatnismeynið er i an-
 þerð að um veid alru meiristha snök, og þessi
 vatnspollur gjörir það að vertum að vatn

ávallt er nóg; kirkum er til að myndu
 foss í gegnum strompkirkunna. Þess
 stýfing gagnstæfa, varð vakið þar
 á móti svo lítið. Sumar, að myndu
 þóttu gat safuast fyrir afan kirkun-
 ar, heldur eiaðist það að mestu leyti í
 gegnum grundvöllinn á kirkum og
 girdingun, og þetta mun eygeta samnáð,
 að þi leyti það ekki þessa má álitast
 samnáð, með þeim frambojdu molarsal-
 skotunum. —

Ey er þvi kemur á 13. eidu varnar
 og gagnsóknarregalium, en verð að jafa
 það, að ey er ekki myndu fyrir að fylgja
 þeim þóttigraut af heggumum, sem þi
 þessu máli ^{leggur} kemur fyrir, svo að ekki er
 nokkur einthok heggum, sem þi þessu máli
 kemur fyrir, meðhindlud út af fyrir eig,
 heldur ogis ölu. Saman vakið í
 Elitáam, ríti þeirra sem afur þi með
 ánum, myndu gagnstæfa og ríti
 þaus til laxuði. De. De. allt þjógn og
 ekki áriti út af fyrir eig og kvíðar svo
 varnt að þessu, að ný lína kemur fyrst
 á 20. ritum skjalium með og aftur
 ömru á 30 bla. svo að stýl þetta bes
 fram allan graubium að eins í 2 portum
 um; ey þess þi leitast við að safna sam-

40

á morgun stóðum þú, sem senn þú
er, eða þú ert til rímu heyrna, þú þess
að gjöra mig skiljanlegum, og svo að
einhver heita þú í þóðum sé, fáist eit úr máli
þóðum míni.

Skjal svo marg annars hefur þann
fundit mér það til foráttu, að ef nafn skjal
að til Rættarákunnarsbrifa af 26. apríl 1799,
28. febr. 1795 og 6. febr. 1830, án þess að leggja þau
þann. Þú get ekki verið að láta það eftir hon-
um, að leggja réttargjörðina í þessu máli
með afskriftum af þeim, þú þá sem þessi bréf
fimmast í nafni af þóðum, sem hafa verið ógum
gildandi fyrir Ísland, þú er þess full órygg-
ur, að rétturinn þóttu minn vilja og vita að
fjanna þau, þegar þann kynnis rei vagn máli
þessa frá upprafi og frá minni gjörumid-
kefni lokit minni skunnarverki, þegar y bend-
fyrir réttinum í þau atíði, sem til þess máli að
minni upplýsa vagnu og það þau atíði og upplýsing-
þess máli, sem rétturinn gjaltur þess, höndum.

Þú skal ekki þóðla við mótþarlinn og ekki
þóðla við gagnkefnaunda, sem þess máli að
þess máli í réttarskjalinum N 7 að Skirskjalum (skil-
num þess máli 1. júlí 1828 réttarskjal 9 og 2) sé
og aftur sama sem Skirskjalum, um þess máli þess og
þetta þess máli, þú þá þess máli til að samna
þú þá þess máli áleum þess máli, sem þess máli þess

til hlíðanna um norðlindin c. 40 ár, og
 til veidi leigjanna kemur í þessu vatni,
 að Stórihýlus og Skorahýlus er eitt og mið sam-
 a, enda nefna líka leigjastómálar af 6.
 Júní m. 1791 Skorahýl, þar um línur þessir
 nefndu skitmálar nefna Skorahýl, og er þessi
 enni efi á, að þessir 2 nöfn gilda einn og einn
 sama hýl. Auk þessa nefna hvortveggju leigju-
 skitmálar „den store Fos ved Gaarden Abbe“.
 Þóti er það að fornum sem flýst: Skora-
 hýl eða Skorahýl liggur undir Abbe 2: í meira
 beinni línu í norður og suður frá Abbej-
 arbd, og er allt svo undir honum en þeim
 undar í ámunum liggjandi: Kemmóafoss, og
 vor hitti að þessum „Stóri foss“ er 10 álna há og undar
 Kemmóafoss að einu er 2 1/4 alin, á badd og þriðja
 og það hœint og beint þriðjand: mót; allri
 skynsemi, að það þess fram, að þeim undir
 foss, Kemmóafoss, sem liggur c. 60 þóðrum
 undar lengra út ís beinni norð lög og und-
 lög línu við Abbe, en einn efi 10 álna
 há foss, si Stóri foss eða Skorahýlus. Að bygg-
 a uppstandið um, að Skorahýlus geti
 ekki verið: vesturkvíslarinnar á þess að hann
 si þá ekki „ved Gaarden Abbe“, heldur í Þrá-
 uelstandi, er undir hœfið þess mótþat-
 ium, þess þar undir stá yf á hann, mót-
 þess meitun, er ef hett með framför gles

þessu, taki upp á sig að ramma landamerki
 Breiðholts gagnvart Birstöðum, og til þessa
 nefni hann hvorki brót né skylda, þar sem
 Stiftsýfirvöldin ekki hafa fundið ástæðu til,
 þrátt fyrir við glórlig tilbod, að fá rétt kortj-
 eijartarinnar Breiðholts til laxveiðinnar!
 Ellidaars verndadán með hinni fyrirséðgjáandi
 glórliga varnar og gagnsóknarskyldi, að láta
 prófa þeirra bítu og þess vejararútað gagnstepr
 andanum um gjafsókn fyrir lida jird. Þom-
 ulendis neita og þri að Kermóar ein fyrir andan
 (ruman) Ellidaars, þar sem í neipid "Kermóar-
 brekka" á Korkinn, sem er ómótsnott af gagn-
 stepranda gjalfum (þjá réttarstýjal NT) fyrir vord-
 an ána, og virðist þetta órnefni nój til að helj-
 a minnum litla 24 af háafossi i norðurlvíst-
 inni naphid Kermóafoss. Því vil vona að réttar-
 inn eftir að hafa yfirvegað hestaldar ástæður,
 sem en hlutarinn edli alveg samstemma,
 kemist að þeirri útdarstöðu, sem er nef. ord-
 it að að bykast, að mótþarhurinn er full-
 þemlega regludur: aleri situationu Korts-
 ins, eta þá hann er að þenna upp skipring-
 ar, sem hann hvorki af edli hlutarinn eta
 med öðru móti getur fott rennur á, einu of
 hann eigi heldur rennist til þess.

Þy veid að vitja frá einum ordum að
 þri, að mótþarhurinn gefur: namn, að ey

hefdi: áttu að láta kortid ná yfir styflugarða
 gagnstefnaða á haus eigin land. Eg
 skal hei til svara, að eg þurfti ekki þenna,
 þvi það er ómótlendtt af gagnstefnaða
 og prófalalya einnig viderkemmt af oról-
 þartinum, að namn naf. styflad það vatn,
 sem til Utidanna á að nema, upp ó eigi
 sit, og miti er einnig samnað og viderkemmt,
 að eigi haus og styflugarðar, liggja afar mið
 ánum, en min veid: takmótt, eiss og
 líku það, að þessar styflur haus hefa sum-
 þast hindrad vatnið að nema um mitt
 veid: sotti, sum þast veite þvi á nokkum
 hluta þess (aðra hvísl árimmar) mið þvi líka
 afurmejni, að veid arðurum minum var
 hotta búin, og veid: min eydi lögd. þar er
 gagnstefnaðinn er þessar þer það
 fyrir, að vatnið í ánum sé ritt eigið,
 þar er það sprötti upp í haus landi, þvi er
 þvi mið ólu þessu fylsilega og flígt þvi haus
 hálfu, að hei sé ekki um annað vatnað
 kala, en það, sem að máttis legum notti
 á að nema gegnum veidivott: adalstef-
 anda, það er þvi fyrir ríðast neyndan máls-
 þast eiss áparth og það er nomum óskýll
 að taka upp kort yfir garða og styflur (v.
 eigi og landareign) gagnstefnaða, en mitt
 góti eg vel hugsað oris, að him. málsþast

inn, gagnstefnaði sjálfur, dli. til eldunar
Eg gæfi þess einni að framleggja því lík-
senna, þat. —

þar sem orðspátturinn hefur þarit þarit
fram, að afsalabréf gagnstefnaða þess Etl-
þarokur te eldra en dæmubréf aðalstefnaða,
þá er þetta ástæðum nýj lítils vinds þess
þess, þar eitt og y áður hefur þetta fram,
þess þar þess nefnda afsalabréfs aldrei. Þess
neinn veidistur, og myndu þetta „evident“, þess
or þess fram þess þess 9 ad 2 reboris þess
vit leiguskitmálanna þess þess þess
árum þar 6. þess 1791, sem y þess þess
að þess þess i Metaralesturist; en
þess þess y þess þess þess að þess þess
þess þess af þess af auþýsing þess þess
þess þess af 27. febr. 1804, sem þess þess
leiguskitmálanna þess veidistur að þess
þess þess i þess þess þess, sem Etlida.
þess þess þess þess þess þess þess
þess þess af 1791 var með þess þess
þess þess 1797. leiguskitmálanna þess, Geo-
þess þess þess, sem þess þess 1820,
þess þess þess y þess þess þess —

þess þess þess þess þess þess þess
þess þess þess þess þess þess þess
þess þess þess þess þess þess þess
þess þess þess þess þess þess þess
þess þess þess þess þess þess þess

þvergiðtar Örnvísir eta mérna mi á dög
 um, en þá voru þá, svo að bláid málpart
 ins N 13, um á hvort hefur að vera eitthoð
 geygðar, ellegar hitt, að gagnsteprandi getur
 enn velti las, hundrúðum samau", ef
 hann reyndi til þess. Þy þvísir smitt leyft
 get ekki mynduð mér reina "grundiferé"
 þvergiðing um þá, sem, beprandur den gandske
 Au, at ingen lax kann komme í jennum"
 þá er að sömnu danskur máður, sem
 skipis frá þessu, en of þla vor um mudi
 ómögulega hrundit, þar sem þvísir svo
 merkis menn, sem loymáður Eggert Ót-
 afsson og landdæmi Bjarni Pálsson, bá-
 ir Íslendingar, og þessum efeki álun
 öðrum mönnum þumari Íslend
 hóguir, hafa skipstóð til skipelu havi
 þar sem nu Horrebou fertáðist til á
 landi á árunum milli 1740 og 1750, þá
 er þetta í fullri samhljóðun við Þerbu
 kunnis bréfit af 26. aprílu. 1749, sem eg í
 sönnarsgjafi mínu N: 2 hefr skipstóð
 til, og svo mig ólar mi gagnsteprandi.
 Að sama að hann hafi nokkurn tíma
 heyrpt nokkurn laxveidirett fyrir sínu
 landi (Eldavatus landi) und afsalbréfi
 sínu af 27. september. 1815. Gagnvart
 þessum rútoriska datis þyðis afsalbréfi

lífris ekkert annað en það, að þeir eru
 keypt hafa jafninnar við hlutáar fyrir afar
 þorakyl, hafa samþykkt það, að laxveidinn
 vori þeirra fráskilin, og þessu samþykki
 geta einverandi eigi lands jarðanna ekk.
 haggad, með þeir þeir á eyjar, hattu hafa
 getað keypt meir en hinni fyrir eigendur
 áttu og vissu sig eiga. Matparlurinn þarf
 þessvegna að kenna fram með sin hvef-
 ar áðrar lammanna en þessa eigna á kóru
 veidkerta, afsaltréfin og laudstogin, eru
 þá fyrstu til sinni, eða eidan þau kenna
 þeir til landins, hafa gengið út veg eða
 alveg vikið fyrir, á en exceptionelle Tiltak
 sem veidin gu. Refur meðt er. Lykeldi er
 að með þessu, eru þeir e það um þá fast-
 ska ástand veidinnar, meira en 100 ár.
 in vidualu samflust, e ávarð deklam-
 linnur og spurningum mótpartrins
 um, hvað er meini með þeirri átilok-
 andi veidiretti, um aðalþessuandinn
 Refur, ásum gu. og ef mótveðlo þeir
 að aðalþessuandi með þeirri veid. afford,
 in þessu er samkvæmt þessum minnum skil-
 um hinni á veidiretti. Neud, "vdrin" nokkurn af
 þessu, er sýnt með áminna bria, nokkurn
 þessu rétti, er þeir hafa að undanfarinn
 kraft, og er þetta orða til tók. mótpartrins
 afsaltréfin

í svo ógrundad, óvarkært og ótilhyðileg
 að og kemst ekki. Þjá að heimta það ódau
 clautt og maktarlaus, þar sem mótpart
 urinn veit eins vel eins og að haa
 veid: sèturinn er frá gjöðunum kom
 inn með þessandi lauspykka: kaupand
 þeirra, eins og hann hafði áður sem jardu
 kaupin gjöðurt um einnma tíð ver
 id frá þeim skilin, og skal eg svo ekki
 láta mig út í að elta þannar þess varia
 tionis, sem mótparturinn spilar yfir
 þetta [efni] Thema, þeir þeim er valdið í
 fíntegundum, sem hverj eiga við það
 sjálf.

Þy skal ekk. heldur innaka mig með
 að roara uppá þin, „útlitandi ord“ mót
 parturinn við ríkjandi: politisèttargjörðinni
 9. júlím. í dumar (rèttastjál (ad. 2), ódr
 en þó, að gagnaféruandinn er sjálfur. or.
 sök í að gæðurinn milli: Bláttins kólund
 og Keruvahólma fyrir þannan og aðan
 Arto var rífinn, þeir hefð: hann einn og hoes
 orlegur máður, s: sá, sem ekki vill fara í kring
 um lög og rétta, hafði gjört, tekid gæðinn busk
 sem þann er innifalinn var í forboðinu
 3. júlím., þá hefð ekki þerrarar politisèttar
 athafnar þurft með. Hannski mótpartur
 inn hefð: heldur óháð þess fyrir gagnaféru

anda, að hann hefði verið lagður undir þur-
 þad dæmtis action fyrir mötþróa við fözetabarnid?
 af áttoda vor til þessa, sem yvona að hver
 D haa mader vendi að fáta, þá var aðferð políti-
 meistarans fullkomlega „beförðet, því sér-
 hver postmeistari er skyldur til allt það
 i haus valdi stendus að fyrirbyggja laga-
 brof og afleiðingar þeirra, ekki það eit þar
 ein lagabrotid og afleiðing þess, var svo i aug-
 um uppi, sem hi, og þar sem gagnstefrandi,
 eius og ritar skal rígt verda, var mitð himu
 setta viði fullkomlega haldinn skadlaus
 fyrir þeim haka, & hann gat beidid af
 ferbotinu, og sem og að þannan hef beut
 á að blaut að vera minni en euginn.

Þar sem mötþeturinn fer á reitun-
 a skadabrotur fyrir heymissri reumpart af
 eugi gagnstefrandi, þá & allu rú undirstada
 & neinn byggir þor á reumpart ósinnud
 reumpart í samantleg. O samnád er það, og
 þi þessvegna lís með hartlega af mri möt
 möll, að eugi gagnstefrandi sé 230 eugja-
 dagslátur (a 1600 fadma) að flatar mál; ó-
 samnád er það, að þetta eugi áveitlaust
 haf gefit af rís 5-6 hegheita, þar sem ritt
 ma sama með rituburdi þeirra manna
 sem þar nafa hejgá nudan farin ar, að þar
 nafa fengit eftir auglegasta slátta manna að

eins hönd 2 keltar á dag; ósamad er það
og ósamantekt áð þetta sama eugi geti
gefið af síð 16 kelta heys þr. daglattu, þri
það má sama, með vitnisbundi þeirra,
sem í sumar hafa þenjir þar eugjalans,
áð dugbys elatu máður þesur máð þar
áð eius 4-5 hebum heys á dag. Áis-
munarinn verður allt svo elks sama
3 keltar heys á daglattu, í staðinn þess
10 vja mötþarinnem, eða, ef daglattu
talan, sem ef þes: mötmoðl sem ó-
summi, & loyd til grundvallar, 230x3
= 690 keltar meira, en vand: þesur ver
id til; en það er í gálfrúis ábrúest og ord
eugri átt, áð vabur vitta gagnþesuranda
haf: both heysall haur um wo miltid; í sum
amburdi við viðátes eugisius. þegar þessum
690 keltum er skift einu og mötþarinnem
gjörir með B. þá kerna út 230 (heysþetur
inn ríknur á þátt), og er það ekki: skad
sem mötþarinnem þesur lóð id heldur
eis mitt ágódi, sem þann þesur þaft á heys
þakti eugja sinna; en þetta sípist vera all-
vidurandeg reuta af þeim 600^m, & gagn-
steprandi þjáist hafa kortað uppá stýflur
garda sinna, þri það & ekki: minna er
28%. Eins og ef min verð áð valda áð þess
unum þi þes með þess undan 1ta og 2ta þess

þóti
það eig
og mála
bót i v
áð lídi
áð þjg
þafi gjör
mötþa
ekki: á
er eius
& gagn
mú ná
steprau
um lag
þann
skal þa
og áð
þri, áð
ar og m
ar, m. a
avabur
& gagn
þafi lí
áð gjör
þius þ
& verð
& þess
& þess

þótti skadabótarskrifningu sinni, þannig segir
 það sig sjálft að gagnþessandi, úr þriðri harn
 og málsferlumáður þaus árita svo mikla eugja-
 bót i vatnsveldingunni, ómögulega hefist get
 að lítið minna skada við það að vatnið fette
 að liggja á euginu þann til 3. júlím., en að það
 hafi gjört honum þema gífurlega skada, sem
 málþessurinn veitnaar út, að vatnið fette
 ekki að liggja á euginu þann yfir 3. júlím.
 er eus gagnþottu öllum samni, eus og það
 er gagnþottu eðl. Alutarinn, veigjulegr. Econo-
 mie nátturunnar og þeirri skyldu er ógagn-
 þessandi hvítir samkoduð áður tilvitnuð-
 um laganna Capitulo (S. II) sbo. Jonab. Ab. XXII:
 Hann skal á sínu engi upplætja veituna og
 skal þaðan falla vatn i hinni þona farveg,
 og áður ákvæðanir þennar, sem líta að
 þrið, að vatn skildi halda farvegi sínum. Þess
 ar eg min þorn til þess þótti skadabótarskrifun-
 ar, af veitvissdóttinnar ó Kelliskoti og Kell-
 avatni, gjalatraustspilissinn, og minna þess,
 og gagnþessandi sem ódi eubóttisruaður
 hafi lítið við málsrókun þessa, þó veit eg
 að gjöra þá athugasemd, með tilliti til
 hús þess atvitis, að veit getur eigi veit um veit-
 a veitvissdóttinnar að tala, nema að svo
 miklu leyti, sem gagnþessandi sammar
 að þessar jarðir nokkurn tíma hafi haft laxveitni

fyrir sínum löndum, og að þó ein þessari
veidi vifta af aðalþessanda. Hóð áunnar
abridit mestis, get eg ekki bundist þess að
lita i Góvi eudnum mína með þessu gamla
verri:

Omnia jam ^{fiunt} fieri quod posse negabam

Et nihil est, de quo non sit habenda fides

Að máður, sem notorist árlega þó fleiri
en eina skem þyrir skuldir, og svo að reyna
liggur stöðugt þyrir slíkum málsróknum,
máður sem þannig ekkert gjaldtraust get
er naft þó meinum er til hans þessis, ekkert
ekki þyrir verda sig ^{lata} að þera fram slíka trúfu!
Eg skal ekki fara að detaillera smitt i þessu
tilfelli, nema þó að eina að mótpartur
inn neyði mig til þess, en mótpartur
inn veit einu vel og eg, að ekkert er högra
en að sama þetta, og svoð lokkus þann
svokallaða miðka, sem þyrir eubóðka
manni ludi af þessari málsróku, þó þá
hann áldungis, relakiv til bretni hans
og stóðu til þessa máls, þó ef hann þess
óttu þyrir sér, þessir hann eugan smirka
(v. vansa) líd, þó þá hann sé róttur að loy-
um i civilmáli, hvað hann er skyldugur
að vara til sakar eina og hver annar
Statsborger, en þessi hann óttu, þó smittu
hannu að eina óttu með þessari málsróku

43

þá kemur nú lofsins að kom þeirri og
 skatubólakrófu, sem miðar að því, að
 bót: að alltefnaudi og fögelsim standi solis
 dariska ábyrgt af þvi, er það veð, sem hinn
 síðarnefndi hefir ákveðið gagnræfnauda til
 bryggingar fyrir þeirri skatta, er hann
 kynni að bida af fögela gjörðinni verði af-
 létid. Þy nefi að þannan beut i það, að gagn-
 ræfnaudi eugan skatta hefir lid id af fögela-
 gjörtinni, og fott semiley rok fyrir, að hann
 hefir raft naqnað af að hann ekki fettek
 að wala sin "Lidunskab", með því að litta stöfl
 ur rinas liggja i allt ummar til spilis fyrir
 eugr aiti. Þy veid þvi að álita, að við það sem
 fögelsim hefir heimtað iis og gagnræfnaud-
 a til bryggingar sé meira en nojilegt, þar
 sem hius vegar badi skatt: eð, eða huanum ces-
 kus, er gagnræfnaudi telur iis kafa skattid
 af barnum er ósamadur og eftir þringum-
 stotunum ósamalegur, og þar um vid.
 iug mótþastrins á veðinu er þannig i sig
 keminn, að hius tekur ekkert til til þess,
 sem þó er iit verulegasta, hvern að eign-
 innar gefa af iis árlega, en eftir þessu dlla eg
 að veid eigsmanna uggleust beri að reikna.
 Þy skal þess vegna til upplýsingar skýra þá,
 að jarðirnar Ástis og Þiustadís eru leijdar
 hver um eig fyrir árlegt afgjald 40^{ms} og 60^{ms}

eda samtals þyrir . . . . . 100rd a
 veidiss: Ellidacím hefir að sidasta
 8 ára medaltali gefid af sér að þrá-
 dragnum kostnaði: árlega rúma 250rd
 og beittubekjan í árósnunum um sama
 árabíl að medaltali: (sidasta ár
 gefir 200rd) liduga . . . . . 20rd 280rd a

samtals ~ 380rd a

Hi þrádragast reuta af vedhöfðum
 þeim, svo eignunum hvíla
 800rd + 700rd = 1500rd . . . . . 60rd a

Eftir árstekjum 320rd a

sem repræsentera 8000rd Capital, og þó
 að skadabóta krafa gagnstefnandans sé
 „glubik“, eius og von er, þar sem hún er á engu
 byggt, þá fullendjir þó þessi uppúð kemmi
 í full 6 ár, og þarf mál þetta, svo expedite
 juris, sem eyvert að álíta það á aðalstefnu
 andans blit, að líkindum ekki lengi
 koma til að komaast gegnum alu rétti
 -eg skal að minni leyfi ekki halda þri lengi
 uppi - þá þvi ey að vona að fögebaumum sé
 hís áttodulaut stefut, og honum stefnanda
 kostnaður og érnak öfyrirmyndis, Allt ey þó
 að krefjast þess, að kenna (fögebaumum)
 verði tilddandi i málkostnað sínilagi
 25rd . -

Áður en eg að þessu sinni stíð við
 mál þetta, skal eg til sömnunar þeim
 orða tilboðjum, er eg hef. brúkað i stefn-
 unni og gagnstefnuand. þessu tekið ó-
 söm, að hann hef. brúkað etni og tákete-
 ingar við aðalstefnuanda og gagnvart
 laxveidi hans, leyfa mér að framleggja
 úttíð af polit. réttarprotocol guldbrinsgr
 og Njósar sjútu, innihaldandi: réttargjörð-
 ir i opinberum polit. máli: geym Eyólf: binda
 Markisseyri: Áða, um eftir skipun
 gagnstefnuanda þessu þann 30. ág. þ.á. rif-
 ið hleyprigard aðalstefnuanda i þri. svæði,
 sem þannum er af rálbréf: 11. des. 1853
 er heimilad og afhent til laxveidar; og skal
 eg séi við þvíta þá athugasemd að það
 leggur sig sjálfh. að gagnstefnuand: ekki haf.
 hlýst við að spika laxveidi aðalstefnuanda
 með hveyn þri. mót: sem hann mátti að-
 leypir ne en forboðid eða fögels bannid var birt,
 þegar hann leyfir séi að skipta lítt ofrik-
 is verk fullum meinsuð. ~~latur~~ eftir að bi-
 id var að birta það. Þú breytur gagnstefnu-
 anda gagnvart laxveidi aðalstefnuanda
 aus: sumar er svo exact vitni um an-
 num nocendi, að aðalstefnuand gat
 ekki komit þjá að leita að stóðar fögels,
 ef hann ekki átti að lata hann wísta eig

Öllu gagni af veidinni og það er ómög-
 legt að veita uverni laust gagnstefuand.
 nefdi geytið í eðlni vinnu og tiekkingsum
 nefdi þó getið á milli. Komið í milli.
 Ég skat að vorköddu ekki fjölgráa frem
 er um þetta mál, heldur að öllu leyti haldi
 mig til réttar kröfu minnar í vötnar
 stjál af 11. seft. údakt. hvortar viðrestu
 málsgreinis egruf. mötiverad, með
 framleggjingu ofarnefudrar polit. réttar-
 gjörðar og þeirri málsgrein hér undt á und-
 an, sein að þeim lýtus, en leyfi mig þar
 með; en ég skat þar sjá leyfa mig að bota við
 ofarnefuda réttarkröfu, eftir fylgjand. kröf-
 uatidum:

1. að gagnstefuand. verði dæmdur til að
 vinna tynjinnar líð fyrir það, að hann
 haf. byggt eða byggt látið þann þyrktí
 kunnar lajda stýfengard milli. Bláskleid.
 og Kerliyarholma til þess að þurka upp
 vesturkvíð ~~á milli~~ Ellida einna.
2. að það orðatilteki mötpratsins í vinnu
 og gagnróks af 13. f. m. „að aðalstefuand.
 vdu. þá ~~til~~ ofar með áminn ~~hinn~~
 bíand. rétti þeirra“ verði aduut dattett og
 marklaust og
3. að þeim skofnd. þógeti í hulebringu og þjóra
 sýtu, sýtu máður Claurin verði þó fundinn

44
fyrir þorum og þrófum gagnræfnauda, og
á hömum tildeudis 25th í málskostnað.
Legge eg tvo málið i dönn med nauð rýn-
legum skilgröðum.

Reykjavík þann 2. des. 1869

Þúðjotmánu

Tú

Héradsvetta Gullbringu og Hjóras rýslu
Lagt fram i aukarétt. Hjóras og Gullbringu
rýslu 2. des. 1869.

Alþingur
Athorðeison
(vettur.)

N° 17

Anno 1791 den 1ste August blev i Folge
hem Antinaud Meldeals Ordre af 6. juni tidtill
af kongelig Maasdeks Herredsdommer i Gullbringu
og Hjóras Lynd J. Petersen med loende tillaque
og underkræve ~~Dan~~^{can} nemoud holdt i Reykjavik
Hjóbted en offentlig Auction, efter derom i
Tervisioning undstedte Placater, over Laxefiske-
riet i Eliðaaeme, og til nye Forpagting op-
budet efter de opløsende Conditioner, som
lyde saaledes:

Conditioner

Hvor efter Heltersaens Laxefiskeri opvraa-
bes til Forpagting i Reykjavik d. 1. Aug.
1791. —

1. Forpagtingen oplydes og bliver den
Hvilstbydende tilslagen paa det kongelige

Reuttekammonens forveentede Appro-
bation. —

2. Forpagteren, som bliver den Høist-
bydende, maa bruge Laxe- og Frosdefangst
i Helluraæu, ligesom udi Ioen udes
for Elvens Munding og op ad i Elverne
lige til den store Foss ved Gaerden ~~Kab~~
Aarbroy, Skoraltyl Kaldet, baade i Kister,
med Garn og Elvens Opdæmning, lige
som forsken er brugt. —

3. Nyder Forpagteren Bøndernes paa Aefla-
nes, deres Arbeide fri ved Laxegardens og
aarlige Opsøttelse og Elvens Dæmning,
ligesom indtil er skeet

4. Bliver den Høistbydende overleveret
af ^{for} Førrige Forpagter udi Kommende
31. Okt 1791 Hans Kongelige Maiestet til-
hørende Laxe Kister udi brugbar Stand,
som vedligeholdes saaledes, at de ved
Forpagtingens Slutning igjen afle-
veres i brugbar Stand.

5. Afgiften betales til hvert Aars 14
Mai efter det Kongelige Reuttekammonens
Resolution af 19. Marts 1791, til Land-
fogden i Contact. —

6. Forpagtings Termisen, som er
6 Aar, tager sin Begyndelse fra 31.
Oktober 1791 og sender samme Dato

1797.

175

7. Skulde Forpagterne doe eller ikke affylde
de diu Conditiones, vdttes Parafiske siet
strax af Amtet til nye Forpagting.

Besked Konges Gaard den 6. Juni 1797

Middal

Ifølge hvilkke det opbudne Laxe-Fiske-
rie blev tilslaget Hr. Oekonomus Scheel
som den Høiestbydende for 48de 587 aar-
lige Afgift. At dette saaledes har passeret,
bekræfter mit og under tegnede
Mands Navne. Datum ut supra.

J. Petersen

Lindmundur Jonsson David Gudmundsson

+

+

+

At nødvendige Afskrift er en tro og nøjagtig
i et af alle overensstemmende Copi
af den for mig producerede Original
bevidnes herved ifølge uaiagtig Colla-
tion notarialiter. —

Notarial-Contoiret: Reykjavik
den 23. November 1869. —

A. Thorsen
(L. S.)

Gebyr:

Collation og Attestering 1/2

Føl. Skilling Rom-

betalt.

A. Thorsen

Lagt fram i aukarættir Gullbringu og Yfir-
arsjals 7. des. 1863.

A. Thorsen son
settur.

~~Myndark~~

N° 18

Litr F. - Afkrift.

af Reykjavík Þyfosderies Plakat af 27^{de}
Februar 1804 angaaende uberettiget ^{Fiske} i Hella
aa erne og sammes Udlob.

„Bager Scheel her: Byen, har som Fer-
pagter af Laxefiskeriet: Helleraaen og Ud-
lobet af samme, for mig andraget, at han
betrygter, at nogen paa Grund af den af
Antmand Eriksen giene mindtendokke
Tilladelse til Garnfiskeri, skulde tro sig
berettiget til i bemeldte Aar at gjøre ham
noget Forfang ved Fiskeriet, enten ved
Staaende Garn, Kaste eller Trække - Nøle
m. m. -

I Anledning heraf finder jeg mig
bepoiet, for at sikkre Hans Majest for Fer-
pagtinge Pettigledens Erløjseln, ved
at haandhave Ferpagteren i sine loolige
og Contraktmessige Pettigleder, til ver-
vel at advare alle og enhver, at de hafler
at antholde sig fra at Fiskeri i Helleraaen
og sammes Udlob ved Aab hooðe og

45
Gulgutange, det vdi sig med Garn Noth,
og Hys. lod eller paa anden Maade."

At foranstaaende Afkrift er overens
stemmende med veltim mende ved By-
fogderiet berovende Copie bog vidnes hermed.

Reykjavik Byfogedembolis den 17. Ma. 1858

Gebyr 12⁵ V. Tinsén

Tolv Skilling v. J.

Gjensidig Rigtighed betroffes.

Reykjavik Byfoged Kenter 23. November

1863. — A. Thorsen

Gebyr 12⁵

Tolv Skilling P. M.

betalt, A. Thorsen

N° 18

Lagt fram i aukaritt. Hólar og Húllbrú-
u sýsla 2. desember. 1863.

A. Thorsen.

N° 19

Maaden, paa hvilken Laxen faages,
har man ganske urigtig berettet Autori:
Man vil, siger han, de saa kaldede Laxetuber
for Loen: Vejen for dem, som betaaer af Statil-
len, og verker, der ere slagne til sammen, hvorigen-
ne loen Laxen vel naar komme op, men
er, til atke til bage igen til Loen. Dette er helt vanst.
de har lig at bejste at bejste, man maa betde
Heller sig ind, at disse Laxer have Forband at

skyde sig lettere sammen, saaledes Laxen, ^{er} gaa-
 der igjennem, ellers kunde den jo ligesaa vel
 gaae tilbage igien. Jeg vil ikke raade nogen at
 lögge Laxekister an paa denne faaen; udi
 Island bruges det ikke saa; men Laxekisterne
 indrettes der saaledes: De gjøres Kister, net
 som Hyltefade hos os, med Laag, Laas og Nø-
 gel ovenpaa: disse sættes midt; hver Arm af
 Saen, som gaaer ud til Søen, og for det øvrigt
 gjøres en Dæmning paa begge Sider af Kisten
 som bespænder den gaanske Bæ, at ingen
 Lax kan komme igjennem, uden udi Lax-
 kisten selv: Paa den Side af Laxkisten, som
 vender ud af Søen er en maaletig Stor Stab-
 ning, at den første Lax kan komme der igien-
 nem, hvilket paa begge Sider ind ad er
 besat med Tindebaand tet til hinanden,
 som gaae i en Spide ind udi Kisten, disse
 Tindebaand ere gjorte saa smalle at de let
 lade sig udvide af Laxen, og for med det der
 Elasticiteti gaae sammen igien, saa at naar
 Laxen har brought sig der igjennem, som
 den let kand og er kommen ind i Kisten,
 kan den ikke gaae ud samme Vei, efter
 de Spidterne og Enderne af Tindebaandene
 staa Laxen imod, naar den vil gaae til-
 bage; og paa denne Maade kand saa man
 ge Lax gaae der ind som der byde sig til,

hvor de staae ligesom i et Hyltesfad, indtil
 den som vaster Laxekisten op, kommer til
 lukker Laaget op, og tager sin Fangst gands-
 ske levendes; der efter lukkes Laaget igjen
 og Laxene gaar paa nye ind i Kisten, og
 saaledes continueres dermed saa lunge Lax-
 en gaar. Denne er Laxekisternes Bestraffen-
 hed i Heltet Aar og andre smaa Aar; de
 lers bruge de ogsaa Vaadde, hvormed de tØk-
 ke og fange Laxen, ligesom hos os skeer
 i en Fiskerpark, paa hvilken Maade de
 bekomme en stor Mængde, saarom der
 paa de adskillige Steder i Landet gives u-
 sigelig Mængde Lax. -

At nØvrende Afkrift er en tro og rigtig
 i et og alt lilydende, Copie af den for mig
 foreviste Aar 1752 trykte af Niels Horreboov
 forfattede Bog, Tilforladelige Efterretninger
 om Island & L. x. x Side 237-238 bevidnes her-
 ved efter nØiagtig Collation Notarialiter.

Notariatskontoret i Reykjavik den 26.
 November 1869. -

Gebyr. A. Thorsteinsson

Collation Afkrift 1752 (L. S.)

Tolu Skilling Rsk.

A. Thorsteinsson

Traulagt: aukareta Gudbringer og Hovarsipen

2. dec. 1869.

A. Thorsteinsson

(setur)

N° 21.

Heiðarhlinsarim: Kullbringu eystra
 Gieris vitauðeyt: að i jurtf. eulhins má
 þú er eigandi: lauveidarinnar í Elli
 ánum H. Th. H. Thomsen, kaupmáður
 í Reykjavík hefir vofðað ok þess áður
 viter á möt: eiganda þáðarinnar Elli
 avatno, Benedikt Arneson Sveinsson þá þess
 að nó dimhelti: á fögeta lýbann það er
 lísar að allotgandi: hafst: fram 3. júlím.
 þ. á. og var met hinum tíðarmefnda
 vor þess munar að veita vateri ís Elli
 ánum á eugi ritt, hefir vel mefndur
 arneson B. Sveinsson, og þessar hefir köst
 að gagnvötni í máli þessu, það mis, þou
 u hann, rit of þess aðal grunavelli, er
 saktaradilinn, mólparturitrans hefi
 byggt á þessa raktvötni tína og fram kem
 in vötnarjögri haes líti að, þinn: eig
 lítinnmáttam að iittaka framhaldsgagn
 stefnu: rökinnni, svo að jafnframt
 megi hafast fram fullnadar virðilí
 áhrvaudi: það atviti máttinn, hvort að
 allotganda megi haldast uppi að órekijs
 veidi aðferð síle þann hefir við hafst sem
 mög undanfarnir ást á tínum veidi: vodd:
 í Elliðaánn (Elliðaánn): að þver girta
 ánnar svo gjersamlega með stíflugjört

um, laxakirtum og öðrum veidivilum,
 að engilæse mái að ganga upp fyrir veidi-
 takmörk hauss upp eftir ársnum, hvor með
 fjórum gagnsotgjanda: Elidavatrni-
 Helliðskoti og 1/2 Akri (eius og állum áðo-
 um fjórum fyrir ofan veiditakmörk
 aðalotgjanda) sem lönd liggja að Elidavatrni
 um beggja megin, er að álitu gagnsot-
 anda, fyrir munat að meyta lögley, veid-
 i réttar síns, og viftar laxveidinni hver
 fyrir sínu landi; og tryggst gagnsot-
 andi vera þeir réttbærir að rekka svafeldis
 landsnyttjar og hlýrninda réttar til ra-
 jarða sinna í þessu máli, — er hann hefur
 Kott Adalotgjanda um þessar sumari
 1863 með fimstar stefnu og umi sum-
 ar er leid til rétta, — þar sem aðalotgj-
 andi nafn fyrst byggt lögbann skrofu
 tína gegn vatnveitlingum gagnsotgjand-
 a, og þar með rökun sína í rök þessari ó-
 þri, að hann nafn lögheimtadann rétt
 til að þvergirða Elidavatrni og ragnam
 hátt m. H

Fyrir þeir stefni og mis við fram-
 haldgagnsotgjanda þessari aðalotgjanda
 sakar, H. Th. A. Thomsen Hauþmanni
 í Reykjavík, til þess að móta fyrir aukna
 héraðs rétti Þjóðar og kulltringu Lýtu í

þinghúsi Seljarnar næstvepps þegar þing
 stofnumi: Þesshátt fimstundajum
 8. dag nóttkennandi dæmbermannana
 as. kl. 12 í hádegis, til þess, átráanda líd
 áminnsta suttur átrídi, að gjá ytarleysi
 málsúllitum gagnstjanda og áttur
 þar að lílandi söknaðgjó þrum légt,
 þrumburð stefndara vtrua sem í stefndara
 hvort veldur líðan réttar dagida líðar eftir
 réttokur fyrirhalla, samt réttarkröfur
 naus að hegra, er minnum stefna að þess,
 að áalstefnauda vordi fróðdendur allur
 seltur til þvergjúdinga: líðaa'm hvort
 veldur, (hvort veldur) til laxveida eda ann
 aas, - að hann vord: þess þarnt veld
 áttur til að rífa mndur og nema beurt
 þess þvergjúdingar og þvergjúdinga stóttur
 as einn namn m's líft þar: áttur að
 við lýtum daglegum þjarrekturn, - að
 hann vordi velduður til að bota gagn
 stefnauda að fullu vopfullt laxveidarrán
 og laxveidar inni þess líndum líðra
 gárda þaus, fullum bótum, frá þess
 þimtar stefna gagnstjanda 4 júlím.
 1863 var lýðlega bisk sakarátíla 6. dag sama
 mánaðar, - annað hvort eftir þess sem
 rétturinn áttur hóf. légt eda eftir máli
 dím kvaddura manna, og að hann þor

gagnstefnauda allan vör af leiðandi mál. 183

þrotmáð skáðlaust, m. ff. - samt til þess
hís uppá vettarins dóm að þola. -

Lýðdagsleggingin er áptekin með tel-
skipun 3. júlí 1796. -

Reykjavík 17. nóvemberm. 1869

Undir: mín hund og irrsígl rýplummar

Athorsteinús
(settern)
(L. S.)

Þorger 20ta

huttugu stíldingar r. m.

Athorsteinús

Á 1869 fimmtudaginn hinn 18
nóvemberm. kl. 10 $\frac{1}{2}$ f. m., hófum við
undirskriftir skrifvottar í Reykjavík
birt framantvifaða skrif kaupmanns
H. Th. A. Thomtén þessins lya í heimili
haus. -

Þetta vitnum við, í krafti skrifvotta
eids okkar, með neyrun gins síglum

Þorger 20ta (L. S.)
Hriðlötín fimborgfirðingur (L. S.)

Þorger 20ta

þjáðin og sex stíldingar r. m.

Hriðlötín fimborgfirðingur

N° 21

Framlöst í aukaritti þjóvar og full-
bringu síglu 18. nóvemberm. 1869. -

Athorsteinús

Eftir að eý árið 1861 var kominn að
 eignarjurt minni Ellidavatri, en lönd
 hennar liggja frána eiss og kunnugt er,
 viðsoegar og ó löngum vegi að og umhverfi
 is Ellidavatri, so eý bratt fram á, hve gifur
 legum og ranglötum skada kaupmann
 ve H. Th. A. Thormen. Reykjavík gjert. mis,
 með þess að þverjinda, eiss og kunn
 gjert. með gjörum og laxakittum þá
 ar Ellidavatri, mætur undir gó þannig
 að eissim lax gótri gengid uppstis á sun
 það leid og eiss ó löngum, áður um og komið
 að þess, að hinni áðris, sem áttu eignar eða
 leiga lönd að ánum, áttu elikk. mið
 sama sem og þess þeirra lestr; enda
 eja menn, það; heit og annar staðar,
 hve óvilurley ei að þess er euvitna, að
 bjóta ó bak aftur þó skjlaum laga gr
 vora frá alda átti, að ganga skuli gjör
 til fjalls sem til fjöru, ef gengid vill hafa
 Þess þess kunnurum vit eigendum og
 leiguldas janda þeirra, er að Ellidavatri
 liggja árið 1863 ó nefndum kaupmann
 Thormen, með þess þess þess þess þess
 samkvæmt laustöjum, að hann
 tekis þess þess þess þess þess þess
 um, eða eðthi að við hafa þess þess

laudi þann veidi máta, sem hindráði:
 laxfisinga uppeftir þeim. Eni staðinn fyrir
 að láto sér segjast af þessari vorri laga óþótt
 en, þá hefir hann á frá ári ridan, þrátt
 fyrir löjformlegt forboð, þvergið áttar
 með gördum, kítum og grindum svo
 hatramlega að laxveidin fyrir voru landi:
 þess verit oss ront og gjersamlega fyrir
 munad, svo vit höfum eigi teð eina lax-
 bróndur á þri vöðdi fyrir ofan land hans og
 þvergingingar, þar sem laxa var í þeirra
 manna minni margra, er mis lifa,
 viddur, svo hundruðum kifti, með van-
 ategum, en þó nota afullkunnun veidi-
 tilraunum. -

þar sem mis neyður kaupmáður H.
 Th. A. Thomsen hefur enn í ást, þi eg hafi
 reynt einslega, að þó hann til að slaka til
 með göðu - og þó tilraun veði eg reyndar
 áður gjört - þvergið Elidáarna svo algjör-
 lega, sem mest mávinda, þá nafa þeir
 aðrit, sem við Elidáarnar líva, og eiga
 land að þeim: Grímsur Ólafsson, leigu-
 lit: á konungsjóndum: Hólmri, Ólafur
 Ólafsson, eigand, og á bíaneti jarðarinn-
 ar Jónsdóttur Vatnsenda, Arni Jónsson,
 fyrrum kveppstjóri, leiguliði á dómkirkju
 eigninni Breiðholati og Þomundur Þomunds.

son á Reykjakoti í Gfufi, eigandi að hálf-
 um Árbænum, gefis mér átakmarkið
 ámbod, er egi höndum þess til þess
 wort veldur með rættu ída sökum þess
 dómholusum, að rekka rétt þeirra, sem
 eiganda og leigulida, gegn kaupmanni
 Thomsen, badi: í lilliti til þverjörðinganna
 á Ellidánum framvegis og eiss með
 lilliti. hi skadabita þeirra, er þeir eiga heimt
 á þess þó sök, að namu þess, eiss og á-
 vikis er, í forbodi þeirra, að minnsta kosti
 útsau 1863 á þenna hátt vort þá og þess
 voruad þeim laxveidius þess þeirra
 landi, og eigi er annad rýma, enad vís
 og eignis vorar, verdam alþjótleza sviftri
 þessum veruleza og hjálpraða rétti vorum
 og landsmýttjum, efund vor þiud skýliti
 latit standa.

Ög með þess eignis hjálfrum, sem er eig-
 andi badi að jörðinni Ellidavotni, Kellu-
 koti og 12 Árbænum: hófdeuvit, er á úr-
 um þinna og língr áður en kaupmádar
 Thomsen eignadist vorkum rétt til Ellidá-
 ánum, en keldar af þessum með állum
 réttindum og herleguilem til lands og vort
 og allar til samans þess, eiss land
 að Ellidánum, vort vort vort og vort
 á báða vegu þó jörðum kaupmanns Thom-

sens niður undir rjó og upp til fjalles - líf
 og nefi lífið ómetanlegt og óþotandi þjar-
 tjón af fyrngreindum framgangs máta
 Thomassen, þó leyfi eyrið þitt mér, í mínum
 eyris og fyrngreindra manna nefni, að biðja
 þína heidriðu sotta nefnd í Reykjavíkurlög-
 sagningar málum, að kalla mig og aftrepa
 ann kaupmann Thomassen fyrir sig til
 þess, ef ákamt er, að koma niður og sátt
 á í ofangreindu málefni, bæði um
 veidimátam framvegis. Slíðanum
 og síni um skadabætur fyrir það, að hann
 hefir í svo langum tíma séð óvönnum
 leyrum rétti vorum og spillt konum í
 fullu lagaleysi. - En komið sátt eigi ó, óska
 eg, að málinu verði vísað til lands laga
 og réttar. -

Reykjavík 3. dag septemberm. 1869
 Þóeirsson

Í tilfelli af framauskriðu kom skjali
 innkallant þitt mér kaupmanni H. Th. A.
 Thomassen til að motta fyrir sotta nefnd Rey-
 kjavíkubæar, í þingstofu bæarinn, þriðjudag-
 inn þinn 7. yfirstandandi septembermáns
 kl. 10. f.m. Verða þá reyndar réttis í þessu máli;
 en ef sotta nefndin verður ekki komin á, mun máli
 átt verða vísað til lands laga og réttar.
 Sotta nefnd Reykjavíkur bær 3. septem-

hes-mán. 1869.

O. Pálsson H. Myjohannis

Ár 1869, laugar daginn þinn 4. september
kl. 4 e. m. hófust við rúndis skrifadur
hefjumvottar í Reykjavíkurs kaupstað birt
fransku skrifada hefjum kaupmanni
H. Th. A. Thorsens persónulega í heimild
haus. -

Þetta vottum við, krafti hefjumvottu eða
okkar með hófum og símsigluum. -

Ární Gíslason A. Arnason

Þorgun 46, (A. S.)

(A. S.)

Þjáttu of sex stíldisgar o. m.

Ární Gíslason A. Arnason. -

Ár 1869 þann 7. septembermánaðar var
málefni þetta beidd fyrir í láttanefnd Reykjavíkur
kaupstaðar og voru báðir máls-
partarnir persónulega mottir. Láttanefndin
leitad en árangurslaust og var svo rök-
innis eftir þeirri kóranda vottu til
landslaga og réttar. -

Láttanefnd Reykjavíkur kaupstaðar dag
7. september. 1869.

O. Pálsson H. Myjohannis Ární Gíslason

Lagt þann í aukaverk Guðbringu og Þjórarsýslu

2. desember. 1869

Ární Gíslason
(vottur)

Málsútlitun fyrir framhalds
gagnstefnu, í jústifæcatíons-málinu:

H. Th. A. Thomsson kaup-
maður í Reykjavík. —

gegn

Benedikts Sveinssepi yfirvættaransvar
í Meidavabni

hins og þegar var boðað og boði hinum
heðræða vætti og mótpartinum gjört að vaxt
um í vaxnar og gagnsóknar skjal: mínu
13. j. máis. hef. eginn last þann:

1. Framhaldsgagnstefnu 17. j. máis und
áttunnun um að minn sé löglega bisk.

2. Þar að lútaudi: kom skjal til söttanefna
arinnar 3. seft. j. árs. und vottendi: söttanefna
arinnar 7. s. máis. um ársaugustlausu sött-
a bitramu og að málinu vðri víráð til
laudsstafa og réttar.

Um það atídi: málsins hvort þessi fram-
halds gagnstefna og þau mála ristlið & hús
stefnis að réttaklega, geti réttilega komið
til greina sem framhalds gagnstefnis í
þessari sök. þá skal eg leyfa mér að skírskola
til gagnsóknar áttíðunnar arinnar 13.

j. máis. um það, hvortu sakkaráði: hefis
fráfrýrtis upptökun og fyrstu hófðun þenna
máls af huss heudi, byggst fyrst lögbarnið

gjálft og ríðan áll rakkargögn justífræuli-
 ons - máltins á þessum ríði lokandi ríði
 til þvergrindringa yfir þórar Ellidaánnar
 og báðar áðakvítelar ánnar þarna í haus
 ogis veid: vöð: og nam stendur þak á
 að hann naf: til þess að geta viðhafð svo
 felledar veidivélar og veid: aðferð að allur
 lax, sem uppi ánnar gengur þrá rjó, sé
 og veid: haus eius (rakkarádila) en mái skil:
 að ganga uppstíri upp þvris veid: þakmörk
 haus upp til mótis við jarð eignis gagn á-
 frjanda og annara sem lönd eiga að Ell
 idaánnar þvris ofan veid: þakmörk rakk
 aráðila. -

þar sem það er einmitt og ein göngur
líð veid:, og rakkaráðili getur nafð íða þyk
 it geta hafð fram, með þvergrindringa að
 ferðinni, og nam segir og vill gjöra gíld
 andi að nafu spilltu og sí spilling og þnekkir
 búinn þvris vatns veitinga til raunarum gagn
 eskjanda, þó er þann einmitt þessvegrar
 vom meiradar með forboðinu 3. júlím
 þ. árs. - þá er and vöð, að rekvisítus (gagn
 stefnaudi) sem einmitt í veid: í Ellidaánnar
 þvris þriggja síma janda laudum, þvris
 ofan veid: þakmörk rakkaráðila, en er með
 vofellum þvergrindringa veidivélum rakkaráð
 íla þvris munad að neytn þessa lögleysa og

náttúrlega veidiréttar fyrir sínum jafn-
 a löndum, þar sem alri veidi er fyrir
 þvergrindum að neðan ról undan
 þeim löndum, er afar lígga, að þar
 lönd eru gjör samlega þar með swift allri
 veid: í ánum, - það er átt sótt segi ey, að
 rekvisitus með rofeledri sakarkofdun og
 sönnargögnum að diltkjanda er í sínum
 fyllsta og bestu processuale rétti er hann
 nu með framhalds gagnstefun þess
 þess tengis spursmáls um þenna þver-
 grindings rétt sakaradila við þetta þitt
 ficutiöns mál, og fer þú fram, að þetta
 spursmál má fullnadaðar löndur í stíl-
 ingunum í sama málinu.

Sakaradili hefir aldri farið þú fram
 at í máli þessu, að varalegi og lauds-
 ra gildu lögunum samkvæmt veidi síni hafi
 að einu né neinu spillt veid með vatns-
 um gog veitingum gagn sóttjanda þó er heftar
 þessu um með lögbanninu hefur að eins
 þ. j. þess þvergrindings veitingu; vatns veitingarn-
 es (gagn ar segir sakaradili, allu þú, að einu þessu
 laxar gátu stoppid og sluppu upp fyrir
 þvergrindum, - og hann minntar
 ni skat abbtur af gagn sóttjanda þessu
 einu þessu laxana, er þannig fengur
 að ganga og sakaradili gat eigi meinað

að ganga "til fjalls" upp" ef gengi villi
 hafa" og upp til mótis við lind gagnröskj-
 anda og annara & lind eiga fyrir
 ofan sakaradila. - En gagnröskjanda.
 verður ni að misa vofelluðri skada.
 bótakröfu við og á móti mótpart. ein-
 um, ^{með þvi} og mótparturinn hefir ni
 um svo mörz á ruddan farin
 meinað laxinn, með þvergirðing-
 um einum, þessari "gud eyjaf" er
 laudstogið réttiliga nefna "að ganga
 til fjalls sem til fjöru" og þar með á þög-
 legum hatts spilli veidi þeirra allra
 og úr spæi gagnröskjanda, sem lind
 eiga að einum fyrir ofan sakarad-
 ila og velid þeir in i hórifyrir alni veid.
 - og verður þvi að krefjast af honum
 fullra skadabóta fyrir vofelluða spilli
 ingu og rás laxveidarinnar, fyrir
 einna jarda lindum allra þriggja, að
 minnsta kosti um þau á þá þvi
 sakaradila var birt þar að litandi fjór-
 arskfua var birt þar að litandi gagn-
 rökjanda 4. júlí 1863 - birt G. S. man. og svo
 áfram allt til þessad sakaradili nemur
 bust allar þvergirðingar sínar og tekur upp
 og takmarkar sig til þeirrar einnar veid
 aðferðar, ein laudstogið sam-

192

kvom og eftir þeim er heimsilt - það er eigi auðid að leiða óyggjandi og órók sök að slíkri skadabótakröfu, eða rætti uppnot slíkra skadabóta, & við verður að ákveðast af dóm kvoddum móm. um innan þeirra luttarasta & rættur. um nákvæmar ákveði, sem einn hoftr og loystu, er hork; mottifara yfir né undir.

Það er í almöli að eins og sakkaraðili hefir leigð lauveldi sína í Ellidáanum fyrir 900^{ort} árlega, og vildi eigi að rogn kalla á þeim leigumála áfram, síns kaf. hann 900^{ort} í þreinan arð, að frá dreynum allum kostuadi; af veid í þessari árlega á meðan hann heldur sönu þvergjirðinga veidi aðferð, sem hingað til og situr fyrir og nautstamar hvern lak sem hefir í ármargengur; - Nú af sakkaraðili hefir meyti að eins lögleggar og lögheimilad. rar veidi aðferdar í stöð þvergjirðinganna, þá muudi hann að visu eigi kafa getað notad nema 1/3 af alri laxgengdimni, en 2/3 guds-gjafarinnar getað haft áhindrad gengi upp eftir veiditakmörk haust. - Nú á gagnstykjandi, við meira en helming alra þeirra lauda er að ánum liggja fyrir afan veiditakmörk sakkaraðila, og

leidir þar af að hann, og hausjardir
 hafa að undanförnu verið sviftar við
 sem warar $\frac{1}{3}$ þeirrar veiði er sakarad-
 ili hefir haft fram með ólöglezum þver-
 girdingum sínum, það verður þú minn
 300te árlegar skáðabótur er gagn sökjan-
 gelur og mun þrefjast en mest eftir þeim
 skáðabota þrófi teitningi sem sakarad-
 ili hefir byggt ói áðallóku sinni og sem
 mun ríðar verða gjört útlitid og áttvæ-
 in, — eins og eg áttid í þerleyri útlitidun
 framhalds gagnstefnumar ríðar í állum
 áttidun. Verður þú nú minn áttvætt
 Framhalds]

Framhaldsréttarkrafa:

- 1° Að sakaradili verði fróðdómur all-
 er réttur til þvergirdinga í Ellida an-
 um, hvert heldur til laxveiði eður ann-
 ars. —
- 2° Að hann, að viðlögdum daglegum
 fésoktum verði skyldadur til að nema
 í burtu allar þær þvergirdingar og þver-
 girdinga stöðvar, sem nú eru þar í
 Ellida anum að haus völdum
- 3° Að hann verði skyldadur til að grei-
 a gagnsokjanda fullar skáðabótur
 fyrir veiðispillir og veiðirán fyrir
 haus 3. jarða löndum $\frac{1}{2}$ Arður, Ellar, va

vatns og Helliskots, frá 6. júlím. 1863
 og umtveggirðingarnar eru bestu
 mundar, eftir dímtröddra manna
 mati, eigi minna en 300^{rot} og eigi meira
 en 600^{rot}; samt allan málskostnað skad-
 laust.

Legg eg svo framhaldsgagnsöten þess-
 a í dóm að áskildum rétti til frettari
 svara og útlískunar

Reykjavík 2. desemberm. 1869

með virðingu

Jón Guðmundsson

N° 23

Framlagt í aukarétti Tjósar og Gull-
 bringusýslu 2. desemberm. 1869

Athorsteinum
 (settur)

Péturinum uppsagt

Athorsteinsen Þ. Guðjónína Gauþjónmundun

Pjetur Jónsson Amfjóturinn.

Á 1869 þann 16. desemberm. kl. 12. midday
 var aukaréttur Gullbringu og Tjótarsýslu, settur
 á skrifstofu bóarsfógetaus í Reykjavík og hald-
 it að opnum af Kansellíræði, laud og bóarsfógeta Athorstein-
 abótstúkin, sem settum dómara, - hvar þá i víður.
 m fyrir vist vottanna Pjeturs Jónssonar og M. Anarinn.
 þar; var fyrir tekið,

Málið:

Kaupmáður H. Th. A. Thomssen

gegn

Assessor Benedikts Sveinsson

Fyrir hönd stefnda og gagnsókjanda, meðli:
herra yfirvaktarþænta Jón Guðmundsson
og skýrði frá, að hann sökum útgættar á
afstöðu snálfæri og þar á byggdi málsveitlita
yrði að biðja um ífarlegri frett í sókninni til
fimmtudags 6. janúarinn. 1870 kl. 12. unddag.

Fyrir hönd stefndarættis meðli ergau-
sti P. Guðjónsson — Péturinn vilt. hinn
um þenna frett. —

Péturinn appogt

Athorsteinson Guðjónsson Guðmundsson

Pétur Jónsson A. Arnason.

Á 1870. árinum 6. janúarinn. var aukarættur
Eulibringu og Hjósaarvæðis settur á skrifstofu
boðsofnaðis í Reykjavík og haldinn af Kan-
seli-ráði, laud og boðsofnað A. Thorsteinson sem
settum dómara, hvar þá í viddurvið vott-
ama J. Magnússonar og Pétur Jónssonar,
var fyrir tekið: H.

Málið: Kaupmáður H. Th. A. Thomssen

gegn

Assessor B. Sveinsson í Skidavati

Fyrir hönd stefnda og gagnsókjanda meðli: